

نظریه‌های شخصیت

دکتر ساجد یعقوب نژاد

ساجد یعقوب نژاد
SAJED. Y AGHOOBNEZHAD

طبقه بندی نظریه های شخصیت

• تعریف و شیوه های ارزیابی شخصیت

رویکرد صفت گرایی؛ آلپورت، کتل، آیزنک، مک کری، باس و پلامین
رویکرد رفتاری؛ اسکینر
رویکرد یادگیری اجتماعی؛ بندورا

نظریه ها

رویکرد شناختی؛ کلی
رویکرد روانکاوی؛ فروید، آنافروید، کوهات، کلاین، ماهر
رویکرد نو روانکاوی؛ یونگ، آدلر، هورنای، فروم، موری
رویکرد عمر؛ اریکسون
رویکرد انسان گرایی؛ مازلو، راجرز

تعریف و شیوه‌های ارزیابی شخصیت

دکتر ساجد یعقوب نژاد

مولفه‌های اساسی در تعریف شخصیت

❖ ویژگی‌های بیرونی و قابل رویت

❖ ویژگی‌های نسبتاً با ثبات و مقاوم

❖ ویژگی‌های منحصر به فرد

مجموعه ویژگی‌های منحصر به فرد و نسبتاً بادوام و ثابت جسمانی،
شناختی، هیجانی

شیوه های ارزیابی شخصیت

❖ آزمون های تحلیلی (عینی)

❖ آزمون های فرافکن

❖ مصاحبه های بالینی

❖ ارزیابی رفتار

❖ نمونه گیری از فکر

دکتر ساجد یعقوب نژاد

طبقه‌بندی آزمون‌های شخصیت

دیدگاه صفت‌گرایی: آزمون‌های عینی

MMPI

NEO-5

۱۶ عاملی کتل

CPI

آزمون‌های شخصیت

دیدگاه موقعیت‌گرایی: آزمون‌های فرافکن

رورشاخ

TAT

CAT

شیوه های ارزیابی شخصیت

❖ آزمون های تحلیلی (عینی)

❖ آزمون های فرافکن

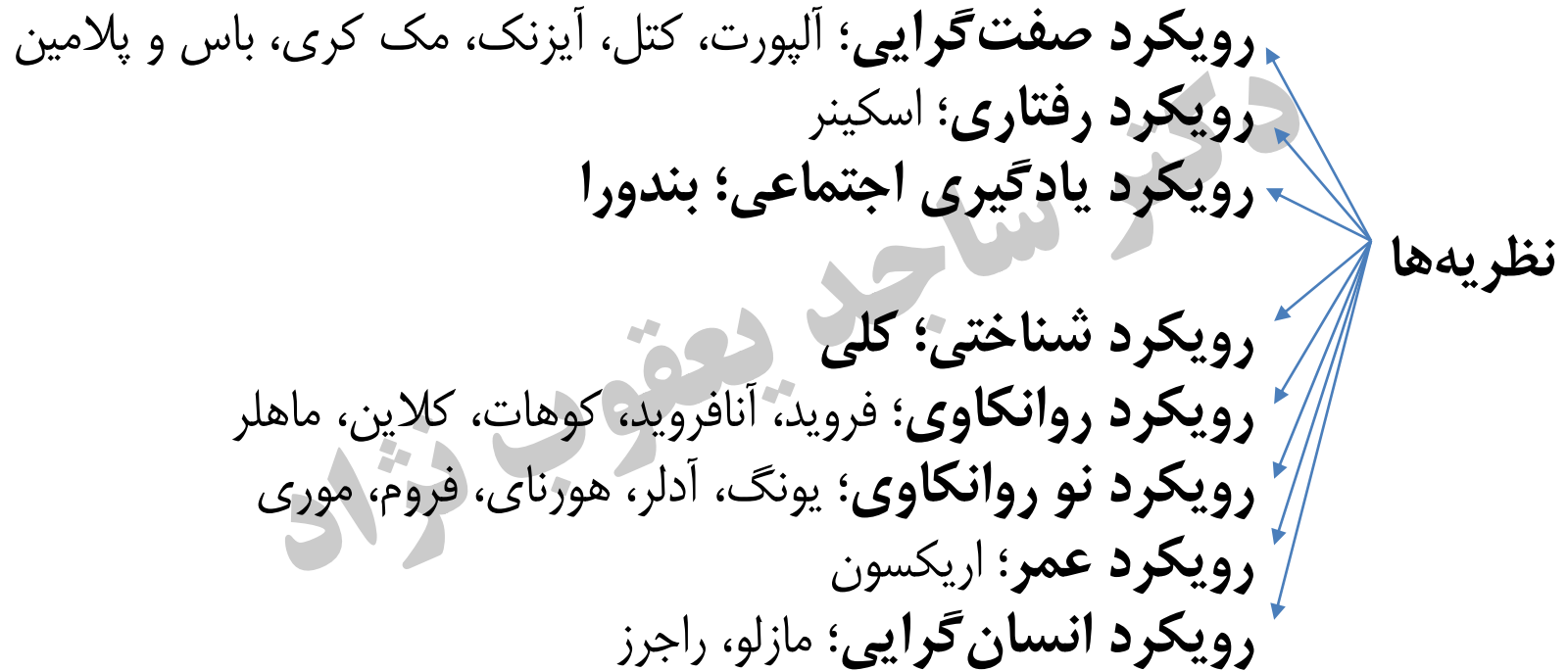
❖ مصاحبه های بالینی

❖ ارزیابی رفتار

❖ نمونه گیری از فکر

دکتر ساجد یعقوب نژاد

طبقه بندی نظریه های شخصیت

رویکرد صفت‌گرایی

گردون آلپورت

ماهیت شخصیت از نگاه آلپورت:

ساختاری پویا درون فرد متشکل از سیستم‌های روانی - جسمانی
است که رفتار و افکار مشخص او را تعیین می‌کنند.

یک واحد

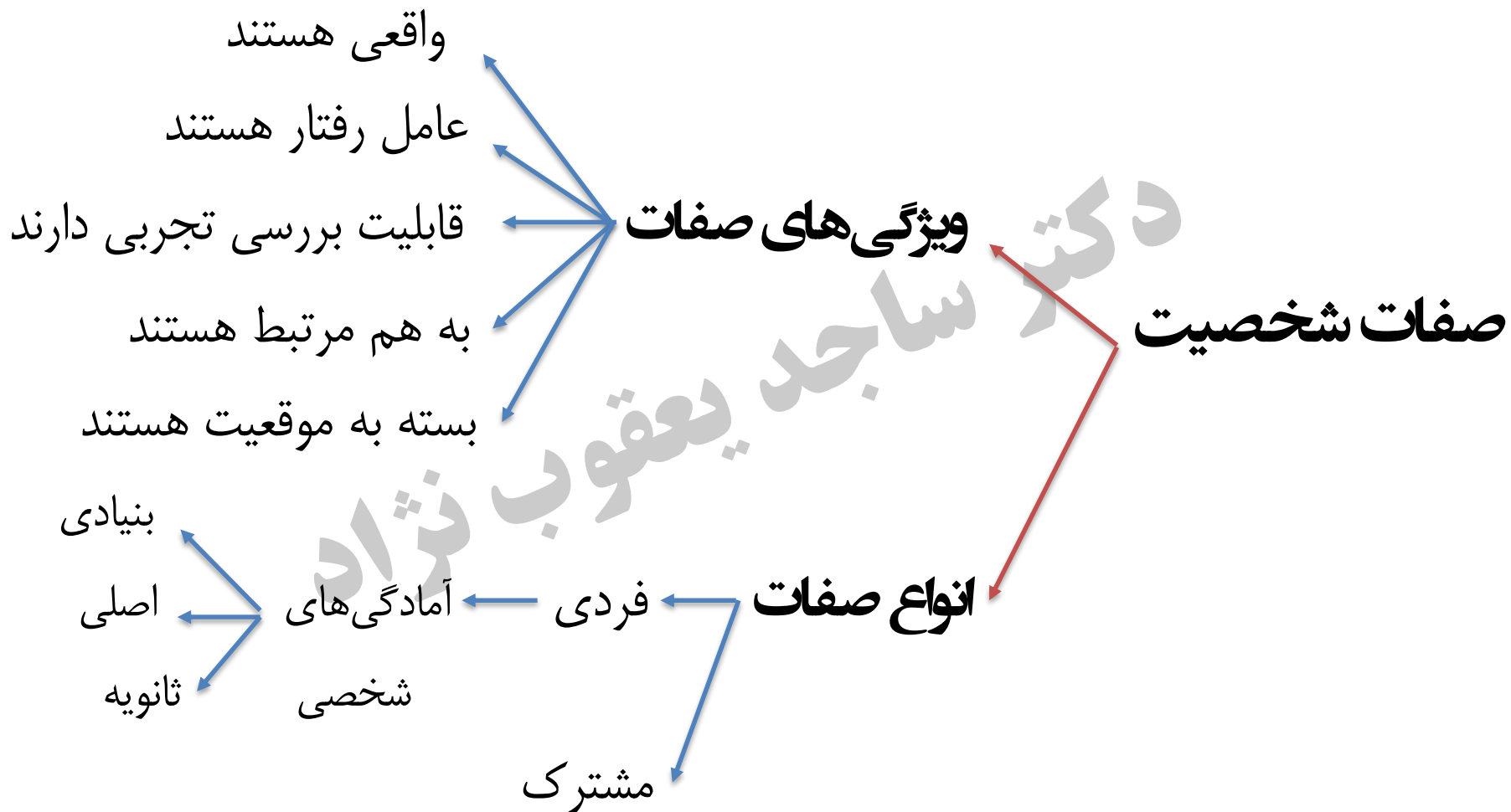
بی همتایی

رشد سازمان یافته

ساجد یعقوب نژاد

گردون آلیورت

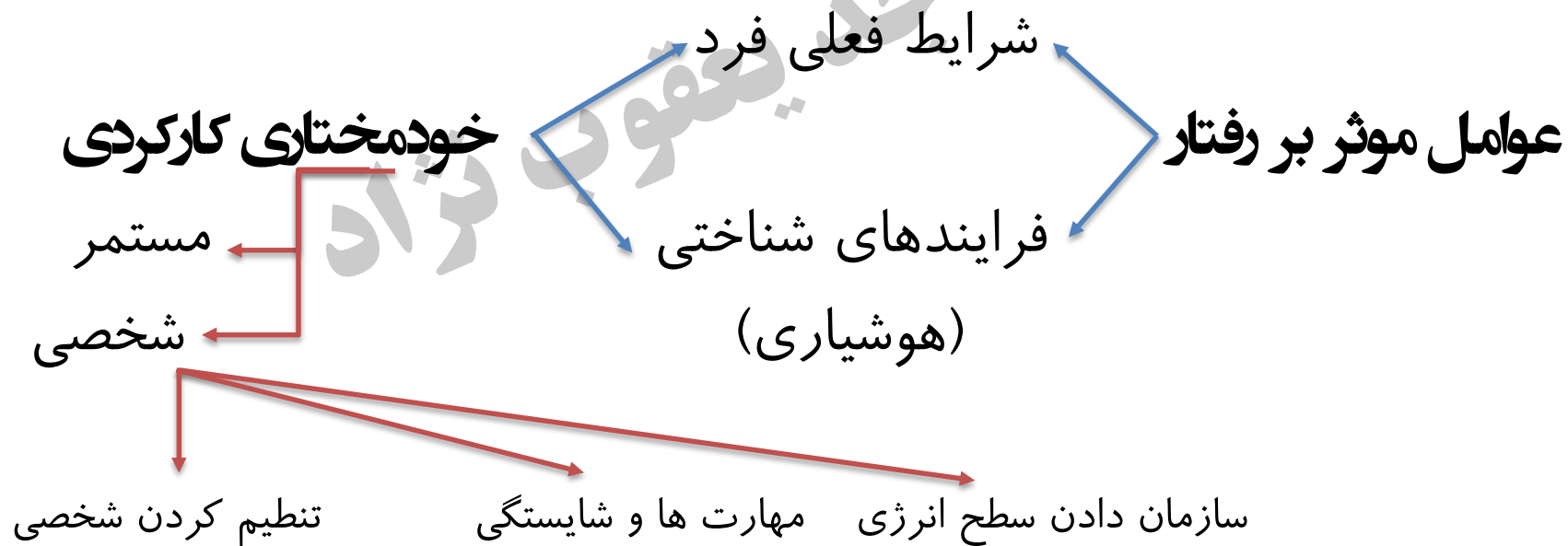
گردون آلیورت

ساجد یعقوب نرادر
SAJED. Y AGHOOBNEZHAD

تفاوت صفات شخصیت با عاداتها

تفاوت صفات شخصیت با نگرشها

مراحل رشد نفس از نگاه گردون آبیوت

1. **خود جسمانی:** تشخیص بدن
2. **هویت خود:** پایداری در هویت به زغم تغییرات
3. **عزت نفس:** احساس غرور از موفقیت‌ها
4. **گسترش خود:** احساس مالکیت و داشتن
5. **خودانگاره:** خودانگاره واقعی و آرمانی
6. **خود به عنوان حریفی عاقل:** استفاده از عقل و منطق در حل مشکل
7. **تلاش شخصی:** طرح‌ریزی هدف‌های بلند مدت
8. **بزرگسالی:** عمل در زمان حال و به صورت منطقی

شخصیت سالم بزرگسال از نگاه گردون آبیورت

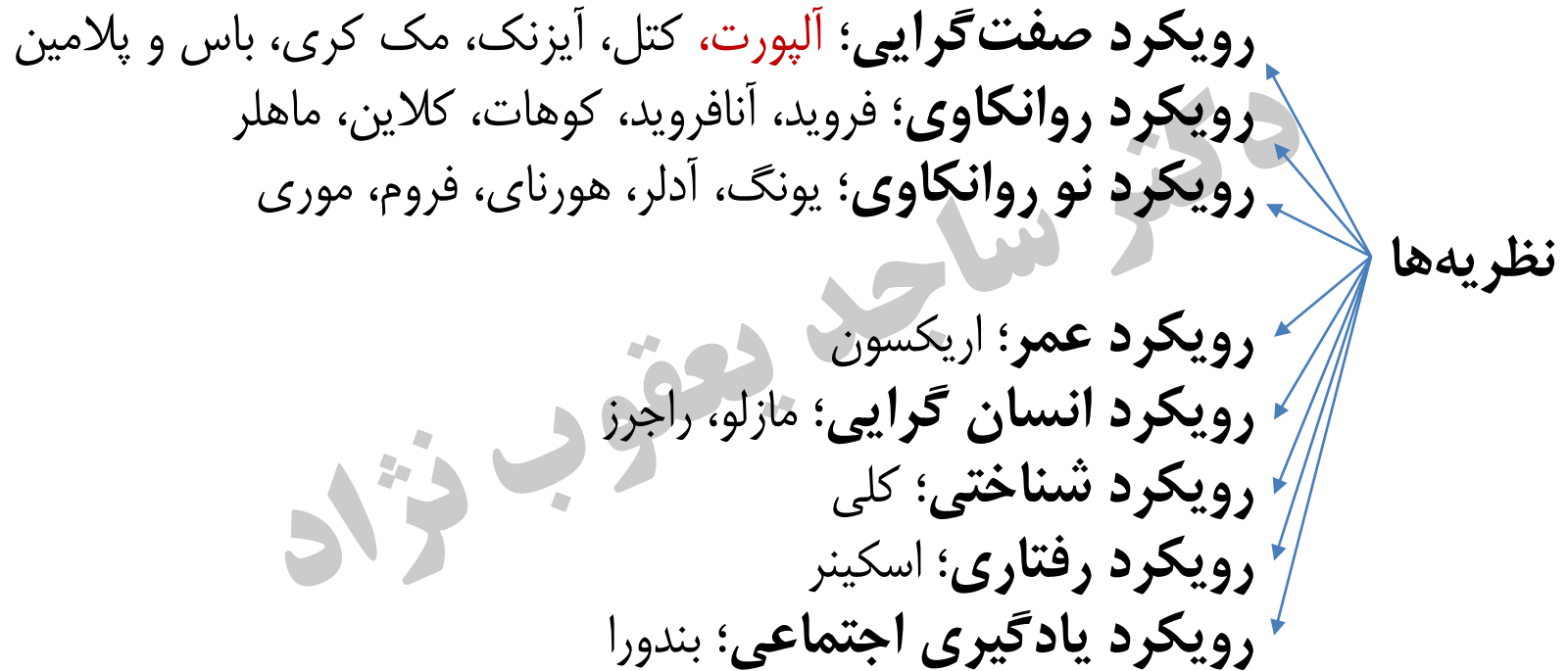
- ۱- گسترش حس خود به اشخاص و فعالیت‌های فراتر از خود: یعنی خودمحور نیستند.
- ۲- برقراری رابطه گرم و صمیمی.
- ۳- نشان دادن خویشتن پذیری و رسیدن به امنیت هیجانی.
- ۴- ادراک واقعی، وفاداری و مسئولیت.
- ۵- شوخ طبعی.
- ۶- فلسفه ای یکسان و یکپارچه در مورد زندگی

دکتر ساجد یعقوب نژاد

نکات مهم نظریه گردون آلپورت

- ✓ آلپورت درباره اراده آزاد در برابر جبرگرایی موضع معتدلی داشت.
- ✓ از نظر آلپورت هدف اصلی و ضروری در زندگی آنگونه که فروید عنوان میکند کاهش تنش نیست بلکه افزایش دادن تنش است.
- ✓ آلپورت بر خلاف نظر فروید، شخصیت بهنجار و نابهنجار را متمایز از یکدیگر می‌داند.
- ✓ آلپورت از ۱۱ روش عمده‌ای که برای سنجش شخصیت فهرست کرد قویاً بر شیوه مدرک شخصی و آزمون بررسی ارزش‌ها متکی بود.
- تشخیص سرشتی و فیزیولوژیکی؛ زمینه فرهنگی، عضویت، نقش؛ مدارک شخصی و موردپژوهی؛ خودسنجی؛ تحلیل رفتار؛ درجه‌بندی؛ آزمون‌ها و مقیاس‌ها؛ شیوه فرافکن؛ تحلیل عمقی؛ رفتار بیانگر؛ شیوه‌های خلاصه‌ای

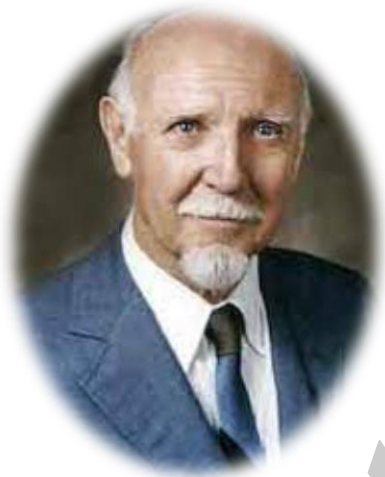
طبقه بندی نظریه های شخصیت

رویکرد صفت‌گرایی

ریموند کتل

هدف: بررسی شخصیت قبل از تغییر دادن آن

رویکردی علمی و نظریه‌ای جامع

از نظر کتل سه روش برای مطالعه شخصیت وجود دارد:

۱- روش‌های بالینی

۲- روش‌های دو متغیره

۳- چند متغیره (تحلیل عاملی)

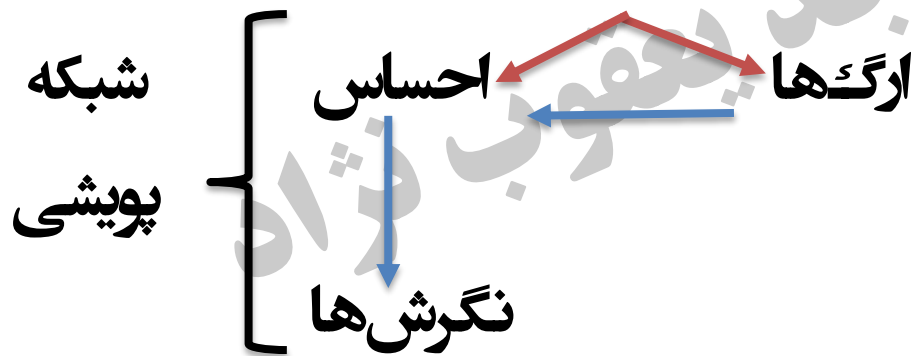
شیوه آماری کتل تحلیل عاملی است (شبیه آیزنک) با این تفاوت که کتل از تحلیل عاملی در سطح صفات استفاده می‌کند و آیزنک برای تیپ‌شناسی.

صفات از نظر کتل، واحدهای ساختاری شخصیت هستند.

طبقه‌بندی صفات از نظر ریموند کتل

❖ صفات مشترک / صفات منحصر به فرد

❖ صفات توانشی / صفات خلقی / صفات پوششی (انگیزشی)

❖ صفات سطحی / صفات عمقی

❖ صفات سرشتی / صفات محیط ساخته

۱۶ صفت عمقی؛ عوامل بنیادین شخصیت

عوامل مرتبه اول

			
سلطه گری در برابر سلطه پذیری	پایداری هیجانی در برابر ناپایداری هیجانی	استدلال انتزاعی در برابر استدلال عینی	مردم آمیزی در برابر مردم گریزی
			
حساس و نرمخو در برابر غیر حساس و یک دنده	جسور در برابر ترسو	با وجدان در برابر مصلحت گرا	سرزندگی در برابر دل مردگی
			
بی اعتمادی اضطرابی در برابر اعتماد توأم با آرامش	صراحت در برابر محافظه کاری	خیال پرداز در برابر اهل عمل	بدگمان در برابر خوش باور
			
مضطرب در برابر آرام	مهار اراده در برابر لذت گرا	خودکفا در برابر متکی به دیگران	تجربه گرا در برابر محافظه کار

۱۶ صفت عمقی؛ عوامل بنیادین شخصیت

عوامل مرتبه دوم

کدام مفهوم جزئی از مؤلفه‌های مهم در نظریه شخصیتی ریموند کتل است؟

(۱) تحلیل کارکردی

(۲) اضطراب مزمن

(۳) افسردگی واکنشی

(۴) خودشیفتگی اولیه

مراحل رشد شخصیت از نظر کتل

مرحله	سن	ویژگی
طفولیت	تولد تا ۶ سالگی	گرایش به استقلال از والدین و همانند سازی با بزرگسالان
کودکی	۶ تا ۱۴ سالگی	گرایش به استقلال از والدین و همانند سازی با بزرگسالان
نوجوانی	۱۴ تا ۲۳ سالگی	اختلالات هیجانی و بزه کاری
پختگی	۲۳ تا ۵۰ سالگی	ثبات بیشتر، پایداری و دوام هیجانی
اواخر پختگی		بررسی مجدد ارزش های زندگی
دوره پیری	بالا به ۶۵ سالگی	بازنشستگی، از دست دادن مقام، تنهایی، ناراحتی، مرگ همسر

دکتر ساجد یعقوب نژاد

ماهیت انسان از نظر کتل

- ✓ شخصیت چیزی است که امکان پیش‌بینی کاری که فرد در موقعیت خاصی انجام خواهد داد میسر می‌سازد.
- ✓ بیشتر به جبرگرایی اعتقاد دارد و معتقد است نظم و قانون بر رفتارهای انسان حاکمیت دارد.

ارزیابی در نظریه کتل

- ✓ داده‌های L (سوابق زندگی)
- ✓ داده‌های Q (پرسشنامه‌ها)
- ✓ داده‌های T (آزمون‌ها)

رویکرد صفت‌گرایی

هایس آیزنک

از نظر آیزنک شخصیت از صفات یا عواملی تشکیل شده است که می‌توان آن‌ها را با استفاده از روش تحلیل عاملی به دست آورد.

سه **فراعامل** یا بعد شخصیت:

درون‌گرایی در برابر برون‌گرایی

روان رنجور خویی در برابر پایداری هیجانی

روان پریش خویی در برابر کنترل تکانه

- از نظر آیزنک، صفات و ابعاد عمدتاً به وسیله **وراثت** تعیین می‌شوند، هرچند که **عنصر ژنتیکی برون‌گرایی و روان رنجوری** نیرومندتر از **روان‌پریشی** است.

ملاک‌هایی برای مشخص کردن عوامل در نظریه هایس آیزنک

- **شواهد روان‌سنجی؛** عامل باید پایا و تکرارپذیر باشد پژوهشگران باید در آزمایشگاه‌های جدا بتوانند این عامل را پیدا کنند.
- **توارث‌پذیری؛** این ملاک ویژگی‌های آموخته شده مانند توانایی تقلید صداها یا افراد مشهور یا عقاید مذهبی یا سیاسی را حذف می‌کند.
- **از دیدگاه نظری** معنی داشته باشد، آیزنک از روش قیاسی استفاده کرد به این صورت که با نظریه شروع کرد و بعد داده‌هایی را گردآوری نمود که از لحاظ منطقی با آن نظریه هماهنگ بودند.
- **از ارتباط اجتماعی** برخوردار باشد؛ یعنی باید ثابت شده باشد که عوامل به دست آمده به صورت ریاضی با متغیرهای اجتماعی رابطه دارد.

ارشد ۱۴۰۱

در نظریه هانس آیزنک افزایش فعالیت در دستگاه فعال شبکه‌ای صعودی منجر به شکل‌گیری کدام مورد می‌شود؟

(۱) درون‌گرایی (۲) نوجویی (۳) آسیب‌گریزی (۴) روان‌پریشی

دکتر ساجد یعقوب نژاد

رویکرد صفت‌گرایی

دایره مک‌کری و پل کاستا

عامل اول: برون‌گرایی E جامعه‌پذیری، معاشرتی بودن، سلطه جویی، هیجان خواهی، فعال بودن، پر حرف بودن، پرانرژی بودن، قاطعیت

عامل دوم: روان‌رنجورخویی N تجربه هیجانات منفی و نامطلوب تشکیل می‌دهند از تعدادی صفت مانند اضطراب، افسردگی، آسیب پذیر بودن و بی‌ثباتی هیجانی تشکیل شده است.

عامل سوم: گشودگی O میزان انعطاف‌پذیری افراد
عامل چهارم: توافق A میزان اعتماد، همکاری، هم‌حسی و توافق با دیگران

عامل پنجم: وظیفه‌شناسی C میزان وظیفه‌شناسی و احساس مسئولیت و همچنین نیاز به پیشرفت

واحدهای نظریه پنج عاملی

در نظریه شخصیت مک کری و کاستا رفتار به وسیله شناختن سه مولفه اساسی و اصلی و سه مولفه جنبی پیش‌بینی می‌شود.

سه مولفه اصلی عبارتند از:

۱- آمادگی‌های اساسی ۲- سازگاری‌های خاص ۳- خودپنداره

سه مولفه جنبی عبارتند از:

۱- مبانی زیستی ۲- زندگی نامه عینی ۳- تأثیرات بیرونی

وجوه شباهت و تفاوت آلپورت، کتل، آیزنک

تشابه:

- ✓ هر سه بر مفهوم صفت تأکید دارند
- ✓ هر سه معتقدند بسیاری از صفات ارثی و زیستی اند.

تفاوت:

- ✓ کتل و آیزنک از تحلیل عامل استفاده کردند اما آلپورت مخالف بود
- ✓ کتل بعضی از جنبه‌های روان‌کاوی را قبول داشت ولی آلپورت و آیزنک شدیداً مخالف بودند
- ✓ کتل و آلپورت بر ساختار شخصیت تأکید دارند. ولی آیزنک بر رفتارهای خاص تأکید دارد.

رویکرد صفت‌گرایی

آرنولد باس و رابرت پلایین

تهیج پذیری، فعالیت و معاشرتی بودن را
بلوک های اصلی شخصیت می دانند.

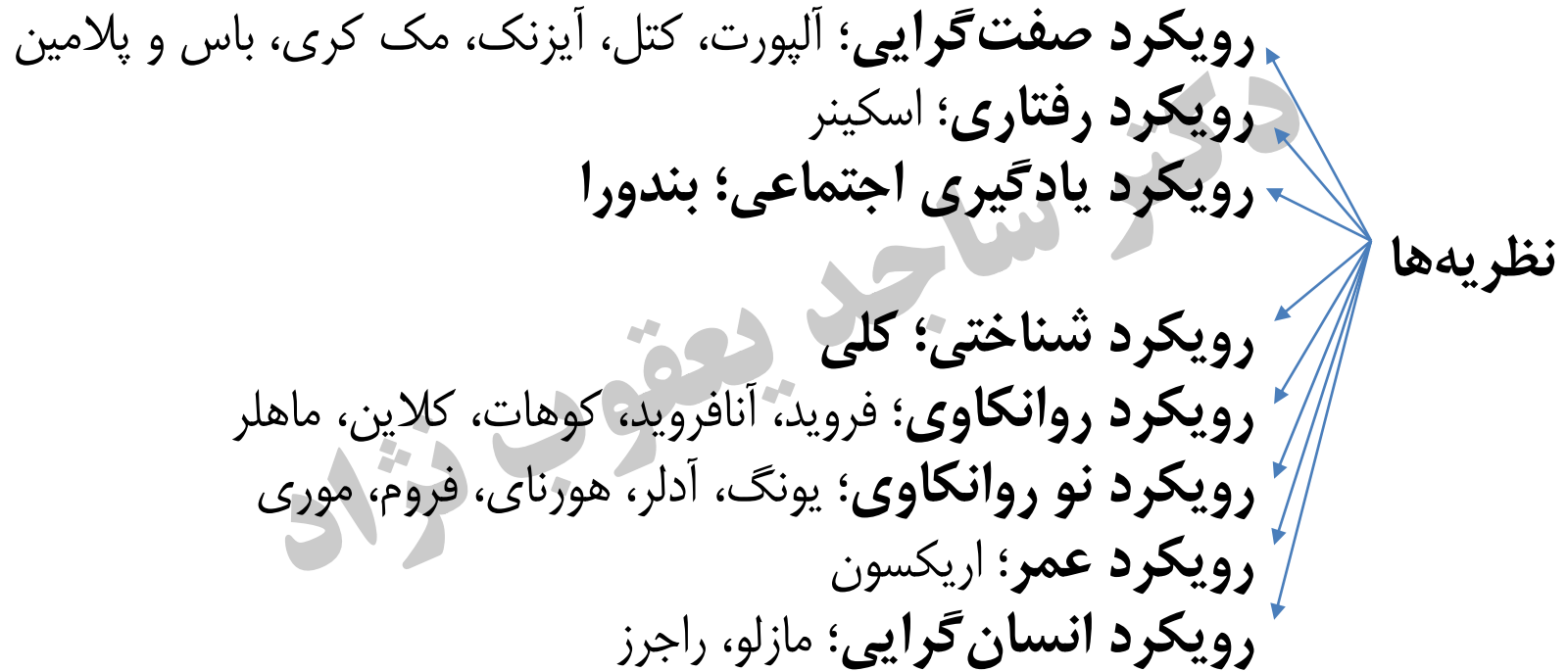
❖ **تهیج پذیری:** سطح انگیختگی یا
تحریک پذیری که از سه مولفه تشکیل می شود:
اندوه، ترس، خشم.

❖ **فعالیت:** نیرو و توان جسمانی

❖ **معاشرتی بودن:** درجه میل، تماس و تمایل با
دیگران

طبقه بندی نظریه های شخصیت

رویکرد رفتاری؛ اسکینر

پیشگامان رفتارگرایی علمی اسکینر

- **اولین** روان‌شناسی که پیامدهای رفتار را به طور منظم بررسی کرد، **ادوارد ال. ثرندایک بود**، ابتدا حیوانات و بعد انسان‌ها را مورد بررسی قرار داد. ثرندایک مشاهده کرد که یادگیری عمدتاً به علت پیامدهای پاسخ روی می‌دهد و این مشاهده را قانون اثر نامید.
- **تأثیر دوم** و مستقیم‌تر بر اسکینر، تحقیقات **جان بی واتسون** بود. واتسون حیوانات و انسانها را مورد بررسی قرار داد و متقاعد شد که مفاهیم هشیاری و درون‌نگری نباید در بررسی علمی رفتار انسان نقش داشته باشند.

شرطی سازی عامل اسکینر

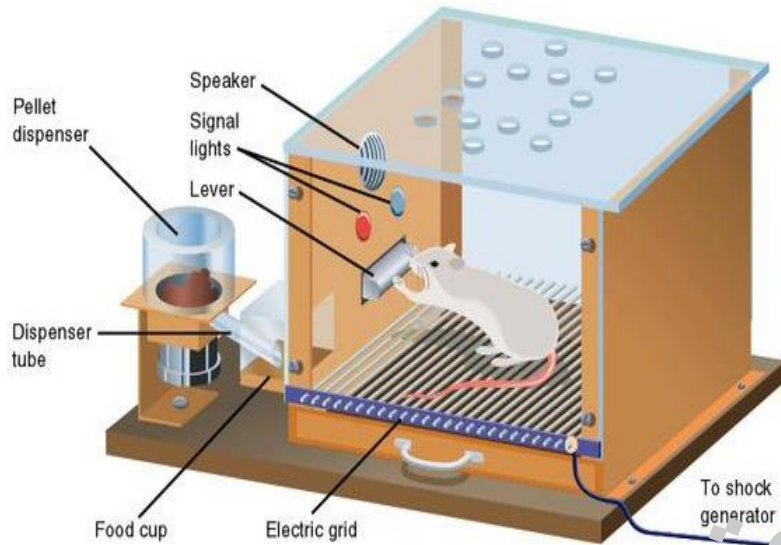
طبق نظریه شرطی سازی عامل هر رفتاری که از ما سر
بزند **پیامدهایی** دارد. اسکینر معتقد بود بعد از اینکه
ما دست به رفتاری میزنیم ممکن است **پاداش** یا **تنبيه**
دریافت کنیم.

اسکینر این پیامدها را تقویت کننده می نامد. از نظر او
این تقویت کننده ها نقش بسیار زیادی در شکل گیری
رفتار دارند.

دکتر ساجد یعقوب نژاد

رویکرد رفتاری؛ اسکینر

اسکینر در آزمایشات خود موش گرسنه‌ای را در جعبه‌ای قرار داد و لوله‌ای حاوی گلوله‌های غذا را در پشت جعبه قرار داد که به میله‌ای در درون جعبه متصل بود.

حیوان در جعبه به این طرف و آن طرف می‌رفت و هر بار که میله را فشار می‌داد، گلوله‌ای از غذا وارد جعبه می‌شد. حیوان غذا را می‌خورد و دوباره میله را فشار می‌داد. یعنی **غذا** عمل فشار دادن میله را **تقویت** می‌کرد و سرعت این کار **افزایش** می‌یافت. اگر ارتباط لوله‌ی حاوی غذا با میله فشار قطع می‌شد به طوری که با فشار دادن آن دیگر غذا آزاد نمی‌شد بار دیگر سرعت فشار دادن میله کاهش می‌یافت و پاسخ آموخته‌شده بر اثر عدم تقویت خاموش می‌شد.

رویکرد رفتاری؛ اسکینر

شخصیت از نظر اسکینر

شخصیت از نظر اسکینر مجموعه‌ای از این رفتارهای کنشگر است. علت نام گذاری این نوع شرطی سازی به شرطی سازی عامل یا کنشگر این است که بر خلاف نظریات پاولف و واتسون، در این نظریه **جاندار موجودی فعال** تلقی می‌شود که در عین حال که تحت کنترل محیط قرار می‌گیرد. خود نیز بر روی آن عمل می‌کند و آن را تحت کنترل در می‌آورد.

مفاهیم اساسی در نظریه اسکینر

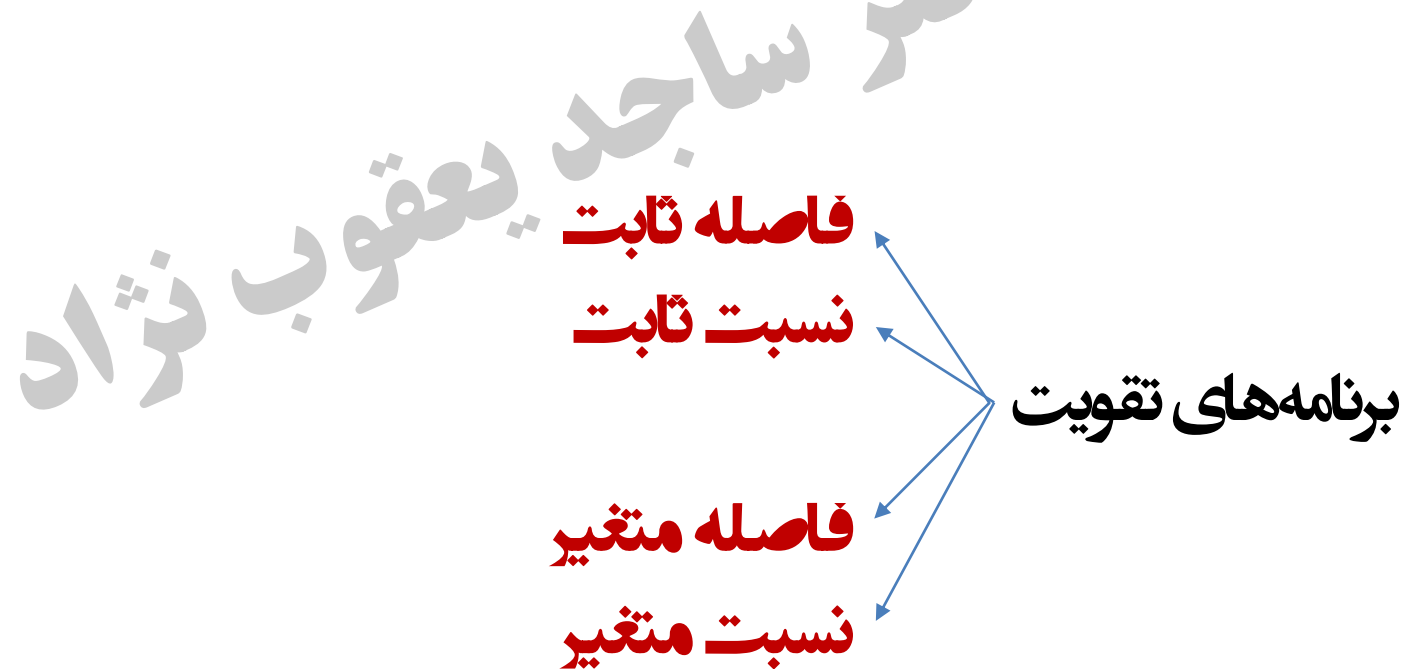
➤ **رفتار پاسخگر:** شامل پاسخی است که به یک محرک خاص داده و توسط آن فرا خوانده می شود.

➤ **رفتار کنشگر:** رفتار پاسخگر به تقویت بستگی دارد و مستقیماً به محرک فیزیکی مربوط است هر پاسخی توسط یک محرک خاص فراخوانده می شود. با این حال، ماهیت و فراوانی رفتار کنشگر توسط تقویتی تعیین می شود و یا تغییر می یابد که **پس از رفتار** می آید رفتار پاسخگر اثری بر محیط ندارد.

دکتر ساجد یعقوب نژاد

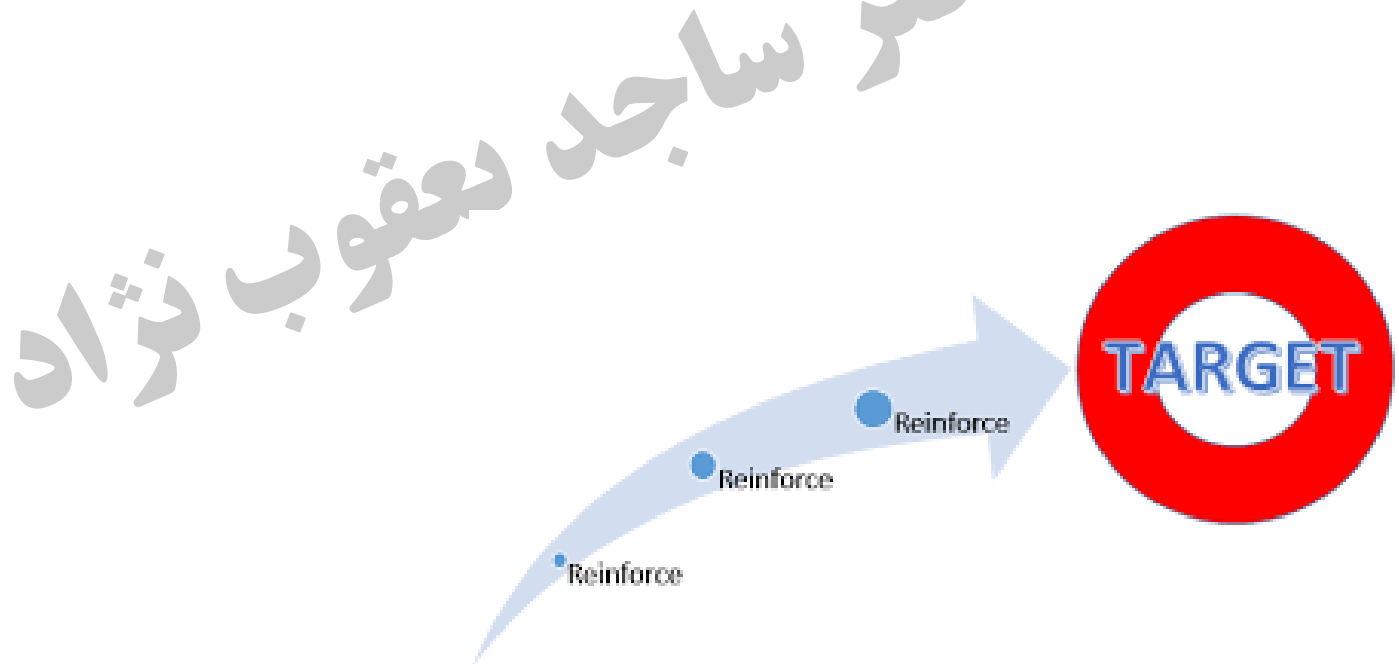
برنامه‌های تقویت

اسکینر با مشاهده اینکه موش‌ها میله را با میزان نسبتاً ثابتی، حتی وقتی که به صورت پیاپی تقویت نمی‌شوند، فشار می‌دهند، اقدام به یافتن برنامه‌ها و میزان تقویت کرد تا تعیین کند که کدام یک از آن‌ها بیشترین اثربخشی را در کنترل رفتار دارند. وی چهار نوع تقویت را مورد پژوهش قرار داد:

شکل دهی به رفتار یا تقریب های متوالی

در این روش صرفا پاسخ هایی که ارگانیسم را در جهت مورد نظر سوق می دهد، تقویت می شود. به عبارت دیگر ارگانیسم تنها در مواردی که رفتار او به رفتار نهایی مطلوب نزدیکتر می شود، تقویت می شود. با این روش می توان ترندها و عادات پیچیده ای را به حیوانات آموزش داد. همچنین نوزادان بر اساس این روش، سخن گفتن را می آموزند

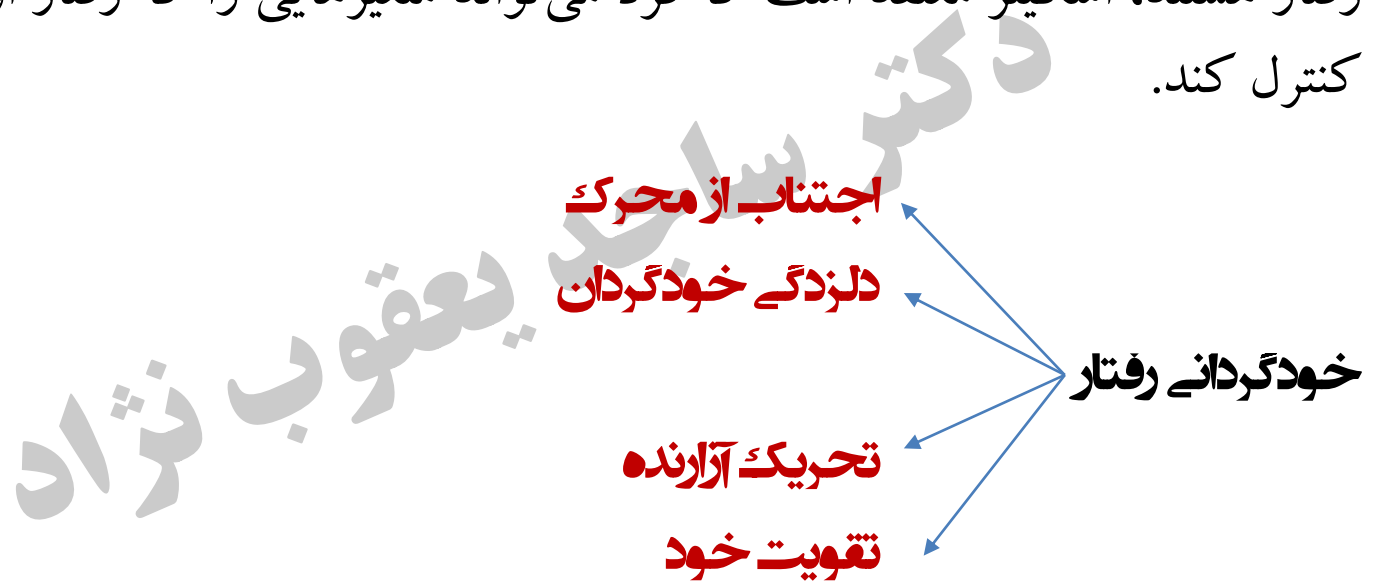
رفتار خرافی

اسکینر در طی آزمایشاتش دریافت که اگر تقویت بر مبنای یک برنامه فاصله‌ای ثابت یا متغیر ارایه شود، هر رفتاری که درست در لحظه ارایه تقویت روی دهد، تقویت خواهد شد. زیرا ارگانیسم آن رفتاری را که به طور اتفاقی تقویت شده است با تقویت منظم مرتبط می‌کند. مثلاً اگر به کبوتری در حین دور زدن در جهت خلاف عقربه‌های ساعت به طور تصادفی پاداش داده شود، این رفتار بدون هیچ گونه رابطه علت و معلول با تقویت، شرطی می‌شود.

دکتر ساجد یعقوب نژاد

خودگردانی رفتار

فرض اصلی رویکرد اسکینر این است که رفتار ارگانیسم از سوی متغیرهای بیرونی ایجاد و کنترل می‌شوند. اما اگرچه محرک‌ها و تقویت‌کننده‌های بیرونی قوی‌ترین شکل‌دهنده‌های رفتار هستند، اسکینر معتقد است که فرد می‌تواند متغیرهایی را که رفتار او را تعیین می‌کند کنترل کند.

کاربردهای شرطی سازی کنشگر

➤ اقتصاد ژتونی

نمونه کلاسیک کاربرد شرطی سازی اسکینر ، اقتصاد ژتونی است .

➤ تنبیه و تقویت منفی

ساجد یعقوب نژاد

شخصیت در نگاه کنشگر

به عقیده اسکینر رفتار انسان و شخصیت انسان توسط سه عامل **انتخاب طبیعی؛ رسوم فرهنگی و تاریخچه تقویت** شکل می گیرد. با این حال در نهایت انتخاب طبیعی است که اهمیت دارد زیرا شرطی سازی کنشگر فرایند تکامل یافته ای است که رسوم فرهنگی از کاربردهای خاص آن هستند.

شخصیت انسان ثمره تاریخ تکامل طولانی است رفتار ما توسط ساخت ژنتیکی و به ویژه سوابق شخصی تقویت ما تعیین شده است.

اسکینر در سال های بعدی بر اهمیت فرهنگ در شکل دهی شخصیت انسان بیشتر تاکید کرد

اسکینر معتقد بود که حتی انتزاعی ترین و پیچیده ترین رفتار توسط انتخاب طبیعی، تکامل فرهنگی یا تاریخچه تقویت فرد شکل می گیرد. اسکینر فرآیندهای ذهنی عالی مانند شناخت، استدلال، یادآوری را انکار نکرده او تلاش های پیچیده انسان مانند خلاقیت، رویا، رفتار ناهشیار، رفتار اجتماعی را نادیده نگرفت.

ارشد ۱۴۰۱

رفتارگرایان معتقدند که فرایندهای یادگیری خزانه و گنجینه رفتار آدمی را به نحوی شکل می‌دهد که بتواند با محیط خود سازگار شود، از این رو حامیان رفتارگرایی عمدتاً تحت تأثیر کدام نظریه قرار دارند؟

(۱) تکاملی (۲) پدیدارشناسی (۳) شناختی (۴) وجودی

دکتر ساجد یعقوب نژاد

نکات مهم شخصیت از نگاه اسکینر

➤ خودآگاه:

اسکینر معتقد بود که انسان ها نه تنها هشیاری دارند بلکه از هشیاری خود آگاه نیز هستند آن ها نه تنها از محیط خودآگاه هستند بعضی از خودشان به عنوان بخشی از محیط نیست آگاه اند. آن ها نه تنها محرک های بیرونی را مشاهده می کنند بلکه از خودشان هنگام مشاهده آن محرک آگاه هستند.

➤ سابق ها:

از دیدگاه رفتارگرایی رادیکال سابق ها علت های رفتار نیستند بلکه صرفاً خیال های توجیهی هستند از نظر اسکینر سابق ها صرفاً به تأثیر محرومیت و سیری و احتمال این که ارگانیزم پاسخ خواهد داد اشاره دارند.

➤ هیجانات:

اسکینر از وجود ذهنی هیجانات آگاه بود اما تأکید داشت که نباید رفتار به آن ها نسبت داده شود.

هدف و مقصد از نظر اسکینر

هدف و مقصد داخل پوست وجود دارند، اما در معرض بررسی مستقیم بیرونی قرار ندارند. هدف به خودی خود وقتی احساس شده باشد، می تواند تقویت کننده باشد.

فرآیندهای ذهنی عالی از نظر اسکینر

اسکینر قبول داشت، بررسی تفکر انسان از تمام رفتارهای دیگر سخت تر است، اما تا وقتی که کسی به خیال فرضی مانند «ذهن» متوسل نشده باشد، حداقل به صورت بالقوه می توان از آن آگاهی یافت. تفکر، مسئله گشایی، و از گذشته یاد کردن، رفتارهای نا آشکاری هستند که داخل پوست صورت می گیرند نه در درون ذهن. آن ها به عنوان رفتار، پذیرای همان وابستگی های تقویت مشابه با رفتارهای آشکار هستند.

کنترل اجتماعی در نظریه اسکینر

شرطی سازی کلاسیک

توصیف وابستگی ها

محرومیت و سیری

محدودیت جسمانی

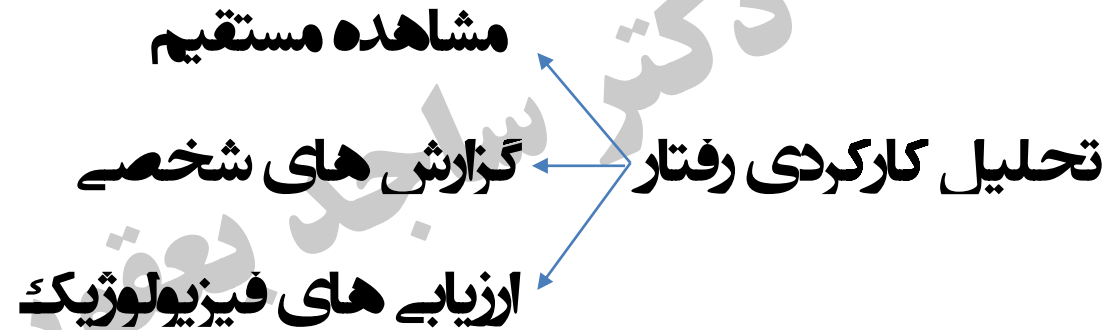
کنترل رفتار انسان

دکتر ساجد یعقوب نژاد

ارزیابی در نظریه اسکینر

پژوهش در نظریه اسکینر

آزمایش‌های تک آزمودنی اسکینر از طرح آزمایشی وارونه پیروی می‌کنند که در چهار صورت قرار می‌گیرد:

- ۱- **اولین مرحله:** شامل ایجاد یک **خط پایه** است رفتار آزمودنی متغیر وابسته برای تعیین کردن میزان عادی پاسخ قبل از این که تدبیر آزمایشی انجام شده باشد مشاهده می‌شود.
- ۲- **مرحله دوم:** شرطی‌سازی یا **مرحله آزمایشی** است یعنی زمانی که متغیر مستقل معرفی شده است. اگر این متغیر بر رفتار تاثیر گذارد تغییر آشکاری را نسبت به میزان پاسخ خط پایه آزمودنی تولید خواهد کرد.
- ۳- **مرحله سوم:** یعنی **مرحله وارونه** این است که تعیین شود آیا عوامل دیگری غیر از متغیر مستقل باعث تغییر مشاهده شده در رفتار است یا نه در طول این مرحله متغیر مستقل دیگر به کار برده نمی‌شوند. مراحل خط پایه شخصی‌سازی و وارونه برای اغلب بررسی‌های آزمایشگاهی کافی هستند هنگامی که این شیوه در تغییر رفتار به می‌رود.
- ۴- **مرحله چهارم:** یعنی **شرطی‌سازی مجدد** نیز اضافه می‌شود با توجه به اینکه قبلاً معلوم شده که متغیر مستقل در تغییر دادن رفتار موثر است آن را دوباره معرفی می‌کنند

طبقه بندی نظریه های شخصیت

رویکرد صفت گرایی؛ آلپورت، کتل، آیزنک، مک کری، باس و پلامین
رویکرد رفتاری؛ اسکینر
رویکرد یادگیری اجتماعی؛ بندورا

نظریه ها

رویکرد شناختی؛ کلی
رویکرد روانکاوی؛ فروید، آنافروید، کوهات، کلاین، ماهر
رویکرد نو روانکاوی؛ یونگ، آدلر، هورنای، فروم، موری
رویکرد عمر؛ اریکسون
رویکرد انسان گرایی؛ مازلو، راجرز

نظریه شخصیت آلبرت بندورا

آلبرت بندورا با اسکینر موافق است که رفتار آموخته می شود، ولی شباهت آنها به همین جا ختم می شود. بندورا از تاکید اسکینر بر آزمودنی های حیوان تکی به جای آزمودنی های انسان که با یکدیگر تعامل می کنند، انتقاد می کند.

رویکرد بندورا، نظریه یادگیری اجتماعی است که رفتار را به صورتی که در موقعیت اجتماعی شکل می گیرد و تغییر می یابد، بررسی می کند. او بر این موضوع تاکید دارد که تقریباً تمام رفتارها را می توان بدون تجربه کردن مستقیم تقویت، یاد گرفت. رویکرد بندورا یادگیری مشاهده ای نیز نامیده می شود.

رویکرد یادگیری اجتماعي

- ما از طريق **تقويت جانشينه** با مشاهده کردن رفتار ديگران و پيامدهای آن رفتار، یاد می گیریم. این تاکید بر یاد گیری مشاهده ای و ویژگی برجسته نظریه بندورا است.
- ویژگی دیگر، برخورد آن با **فرايندهای درون شناخته** است. ما برای رفتار کردن به همان صورت، تصميم حساب شده و آگاهانه می گیریم. باید بتوانیم پيامدهای رفتارهایی را که مشاهده می کنیم، پیش بینی و درک کنیم.
- نظریه او بر **پژوهش آزمایشگاهی** دقیق با آزمودنی های انسان بهنجار در تعامل اجتماعی، استوار است.

رویکرد یادگیری اجتماع

➤ سرمشق گیری: اساس یادگیری مشاهدهای

بندورا اهمیت تقویت مستقیم را به عنوان روشی برای تاثیر گذاشتن بر رفتار، انکار نمی کند، ولی این عقیده را که رفتار فقط می تواند از طریق تقویت مستقیم آموخته یا تغییر یابد، به چالش می طلبد. او معتقد است شرطی سازی کنشگر برای یادگیری مهارت هایی مانند شنا کردن یا رانندگی روشی نامناسب و بالقوه خطرناک است. از نظر بندورا اغلب رفتارهای انسان از طریق الگو آموخته می شود.

➤ بازداری زدایی

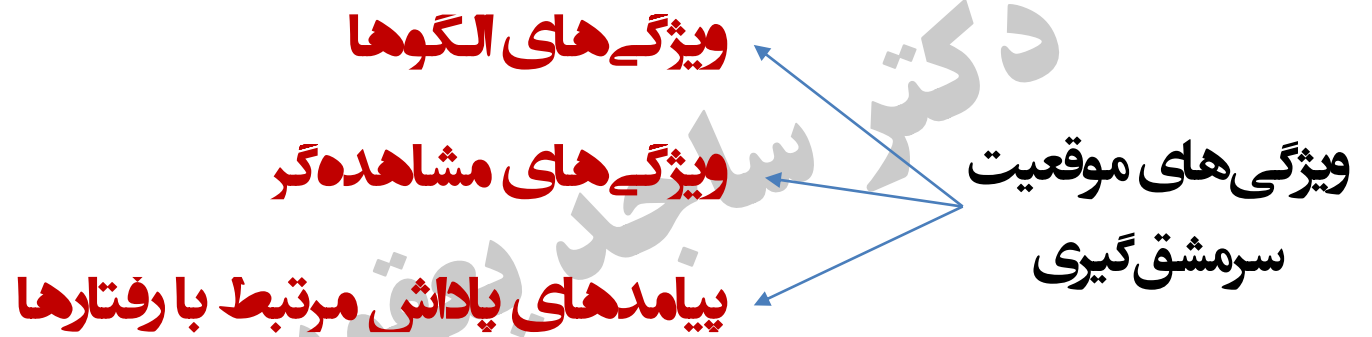
➤ تاثیرات الگوهای جامعه

ساجد یعقوب نزهادر

SAJED. Y AGHOOBNEZHAD

رویکرد یادگیری اجتماعے

رویکرد یادگیری اجتماع

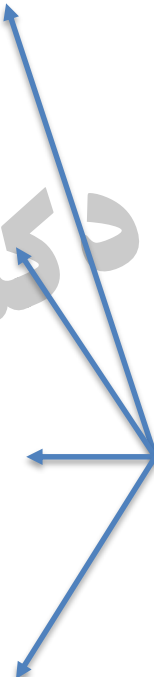
فرایندهای توجه. پرورش دادن فرایندهای شناختی و مهارتهای ادراکی خود به صورتی که بتوانیم به الگو توجه کامل کرده و او را با دقت کافی درک کنیم تا از رفتار آشکار شده تقلید کنیم

فرایندهای یادداری. برای این کار از فرایندهای شناختی خود برای رمزگردانی یا تشکیل تصاویر ذهنی و توصیفهای کلامی رفتار الگو استفاده می کنیم.

فرایندهای تولید. انتقال تصاویر ذهنی یا بازنمایی نمادی کلامی رفتار الگو، به رفتار آشکار خود با تولید کردن بدنی پاسخ ها و دریافت بازخورد از دقت تمرین

فرایندهای تشویق و انگیزش. پی بردن به این که رفتار الگو به پاداش منجر می شود و از این رو، توقع داشتن که یادگیری و عملکرد موفق ما نیز در مورد همان رفتار، به پیامدهای مشابهی خواهد انجامید.

فرایندهای یادگیری
مشاهده ای

رویکرد یادگیری اجتماعي

تقویت خود

تقویت خود شبیه چیزی می باشد که نظریه پردازان دیگر وجدان یا فراخود می نامند. ولی بندورا قبول نداشت که با آنها یکی است. تقویت خود بیشتر رفتارهای ما را تنظیم می کند.

جنبه های خود

احساس کارایی

احساس کارایی در نظام بندورا به احساس های کفایت ، شایستگی و قابلیت در کنار آمدن با زندگی اشاره دارد.

رویکرد یادگیری اجتماع

موفقیت عملکرد. تجربیات موفقیت آمیز قبلی نشانه مستقیمی را از میزان تسلط و شایستگی ما در اختیار می گذارند. شکست های قبلی احساس کارایی را پایین می آورند.

تجربیات جانشینی. دیدن کسانی که عملکرد موفقیت آمیزی دارند - احساس کارآیی را تقویت می کند، مخصوصا اگر افرادی را که مشاهده می کنیم از نظر توانایی مشابه باشند. اگر آنها می توانند آن را انجام دهند، پس من هم می توانم.

قانع سازی کلامی. یعنی یادآوری کردن به افراد که آنها از توانایی انجام دادن هر کاری که بخواهند انجام دهند، برخوردارند، می تواند احساس کارآیی را بالا ببرد.

برانگیختگی فیزیولوژیکی و هیجانی. در صورتی که برانگیخته، عصبی، یا دچار سر درد نباشیم، به احتمال بیشتری باور داریم که می توانیم مشکلی را با موفقیت حل کنیم. هر چه بیشتر احساس خونسردی کنیم، کارآیی ما بیشتر می شود.

منابع اطلاعات
درباره احساس کارآیی

رویکرد یادگیری اجتماع

کودکی: تقلید بلافاصله یا فوری / دامنه رشد حسی - حرکتی کودک.

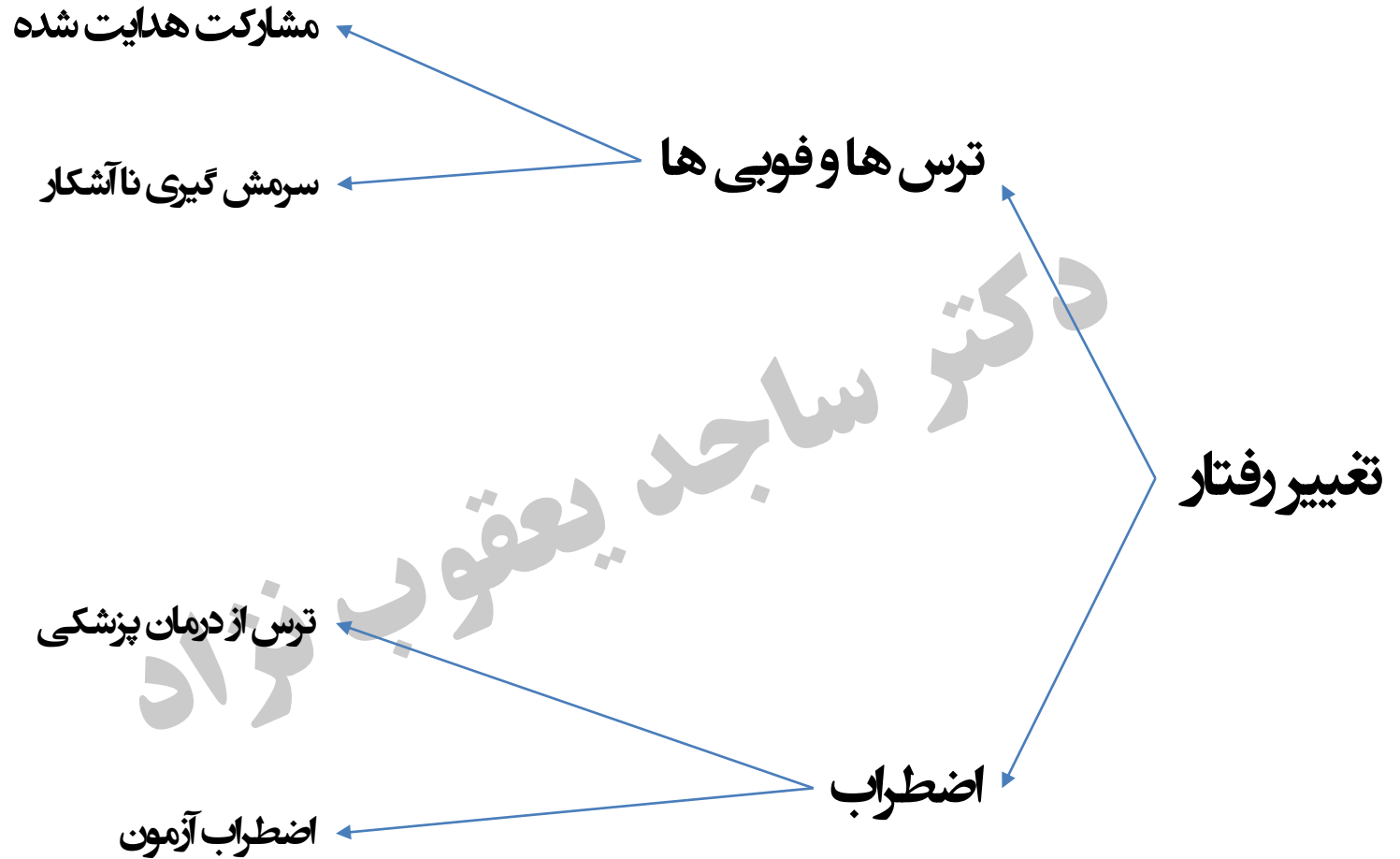
نوجوانی: کنار آمدن با درخواستها و فشارهای جدید / آگاهی
فزاینده درباره مسایل جنسی / انتخاب دانشگاه و شغل. موفقیت در
این مرحله معمولاً به میزان احساس کارآیی پرورش یافته در سال
های کودکی بستگی دارد.

بزرگسالی: دو دوره جوانی و میانسالی

پیری: تحلیل رفتن توانایی های ذهنی و جسمی، بازنشستگی از کار
فعال و کناره گیری از زندگی اجتماعی

مراحل سرمشق گیری
و احساس کارآیی

رویکرد یادگیری اجتماعي

طبقه بندی نظریه های شخصیت

رویکرد صفت گرایی؛ آلپورت، کتل، آیزنک، مک کری، باس و پلامین
رویکرد رفتاری؛ اسکینر
رویکرد یادگیری اجتماعی؛ بندورا

نظریه ها

رویکرد شناختی؛ کلی
رویکرد روانکاوی؛ فروید، آنافروید، کوهات، کلاین، ماهر
رویکرد نو روانکاوی؛ یونگ، آدلر، هورنای، فروم، موری
رویکرد عمر؛ اریکسون
رویکرد انسان گرایی؛ مازلو، راجرز

نظریه یادگیری اجتماعی راتر

نظریه یادگیری اجتماعی راتر

دکتر ساجد یعقوب نزهادر

راتر گسترده‌تر از بندورا به فرآیندهای شناختی می‌پردازد. برخی از روانشناسان می‌گویند که راتر دارای رفتارهای «شناختی شده» می‌باشد. وی پیشنهاد می‌کند که ما خود را به صورت موجوداتی هشیار که قادر به تاثیرگذاری و تجربیات مان هستیم و تصمیماتی می‌گیریم که زندگی مان را تنظیم می‌کند، درک نماییم.

نظریه یادگیری اجتماعی راتر

۱. یادگیری تجربه‌های معنادار: زندگی کن تا یاد بگیری.

۲. ماهیت متقابل تجربه‌های زندگی: ترکیب تجربه‌های قدیم با جدید و استفاده از تجربیات قدیم برای زندگی حال.

۳. ماهیت انگیزشی شخصیت: انسان ذاتاً در جستجوی پاداش است.

۴. انتظارات: اثر پیش‌بینی در پاداش و میزان انتظار فرد از دست یافتن به پاداش.

چهار فرضیه

اساس نظریه راتر

نظریه یادگیری اجتماعی راتر

نکات مهم نظریه ارزش تقویت - انتظاری راتر

- ✓ نخستین کسی بود که اصطلاح نظریه یادگیری اجتماعی را به کار برد.
- ✓ ریشه در رویکرد تجربی دقیق و کاملاً کنترل شده
- ✓ شخصیت از دیدگاه راتر در اثر قرار گرفتن افراد در معرض تجربه های تازه، به طور مداوم در حال تغییر است.
- ✓ رفتارگرایی راتر معتدل تر از اسکینر است.

ساجد یعقوب نژاد

نظریه یادگیری اجتماعی راتر

توان رفتاری: احتمال رخ دادن یک رفتار در یک موقعیت معین

انتظار: باور فرد به تقویت قابل پیش بینی به دنبال یک رویداد

ارزش تقویت: میزان ترجیح یک تقویت بر یک تقویت دیگر

موقعیت روان شناخته: پیوستگی محیط بیرونی و محیط درونی

چهار مفهوم اصلی

دو مفهوم دیگر نقش کمتر ولی با اهمیتی را در نظریه راتر ایفا می کنند:
آزادی حرکت و حداقل سطح هدف.

دکتری ۱۴۰۱

در نظریه جولین راتر، عبارت زیر بیانگر کدام مفهوم است؟

«رفتارهایی افراد را بیش از همه تقویت می‌کند که آن‌ها را به سمت اهداف پیش‌بینی شده سوق دهد.»

- (۱) آزادی حرکت (۲) قانون اثر تجربی (۳) ارزش نیاز (۴) پتانسیل رفتار

دکتر ساجد یعقوب نژاد

نظریه یادگیری اجتماعی راتر

پتانسیل نیاز در نگاه راتر

- ✓ **شهرت- پایگاه:** نیاز به شایستگی یا خوب بودن در یک فعالیت حرفه‌ای، اجتماعی، شغلی یا بازی
- ✓ **حمایت وابستگی:** نیاز به جلوگیری از ناکامی یا تنبیه به وسیله شخص یا گروهی دیگر از مردم یا فراهم کردن امکانات برای ارضای نیازهای دیگر.
- ✓ **تسلط:** نیاز به رهبری یا کنترل اعمال افراد دیگر از جمله اعضای خانواده یا دوستان.
- ✓ **استقلال:** نیاز به گرفتن تصمیم‌های شخصی و اتکا به خود، همراه با نیاز به ایجاد مهارت‌هایی برای به دست آوردن رضایت خاطر به طور مستقیم و بدون واسطه دیگران.
- ✓ **عشق و محبت:** نیاز به پذیرش و مورد محبت دیگران بودن.
- ✓ **راحت جسمی:** نیاز اکتسابی برای ارضای جسمی که با به دست آوردن امنیت خاطر تداعی شده است.

نظریه یادگیری اجتماعی راتر

منبع کنترل در نظریه راتر

راتر بحث منبع کنترل را نیز مطرح کرد. وی معتقد است که مردم درباره توانایی به دست آوردن پاداشها یک سری انتظارات کلی به وجود می آورده اند که:

۱. بعضی **منبع کنترل درونی** دارند.
۲. بعضی **منبع کنترل بیرونی** دارند.

روان درمانی راتر

راتر فرایند روان درمانی را نوعی یادگیری و فرآیندی آموختنی می داند. راتر مشکل افراد ناسازگار را نه در مغز آنها بلکه آنها را در رابطه با افراد دیگر می داند.

ساجد یعقوب نزهاد

نظریه یادگیری اجتماعی شناختی و آلتر میشل

نظریه میشل در مورد شخصیت

میشل نظریه صفات را مانند استادش آلتر شدیداً زیر سوال برد. او بجای صفات **فرایندهای شناختی (ذهنی) و هیجانی (احساسات)** را تعیین کننده رفتار می داند. معتقد است که صفات انسانها ثابت نیستند و در موقعیت های مختلف صفات عوض می شوند و روی رفتار تاثیر می گذارند.

ساجد یعقوب نژاد

مفاهیم اساسی در نظریه میشل

➤ **متغیرهای موقعیتی:** بیشتر شامل عوامل محیطی موقعیت‌ها پاداش‌ها و تنبیه‌هاست.

- **متغیرهای شخصی:** عوامل درونی شخصی
- متغیرهای شخصی به چندین عامل عمده تقسیم می‌شوند:
 - **انتظارات:** فکر می‌کنم که چه اتفاقی روی خواهد داد.
 - **ارزش‌های شخصی:** چه چیزی ارزش داشتن یا انجام دادن را دارد.
 - **کفایت‌ها:** دانش و مهارتی که انسان دارد- آنچه می‌دانیم و می‌توانیم.
 - **استراتژی‌های کدگذاری:** چگونه قطعات را در کنار هم می‌گذاریم. این استراتژی‌ها تحت تاثیر عواملی چون توجه سطح انگیزش و ارزش‌های شخصی و آموزش است.
 - **سیستم‌ها و برنامه‌های خودتنظیمی:** توانایی برنامه‌ریزی

مشاوره ۱۴۰۱

والتر میشل، روان‌شناس معاصر در تدوین دیدگاه شناختی - اجتماعی خود از کدام رویکرد شخصیت، الهام بیشتری گرفته است؟

- (۱) مکتب تحلیلی (۲) سازه‌های شخصی (۳) روابط شیء (۴) روان‌شناسی وجودی

دکتر ساجد یعقوب نژاد

طبقه بندی نظریه های شخصیت

نظریه ها

رویکرد صفت گرایی؛ آلپورت، کتل، آیزنک، مک کری، باس و پلامین
رویکرد رفتاری؛ اسکینر
رویکرد یادگیری اجتماعی؛ بندورا

رویکرد شناختی؛ کلی
رویکرد روانکاوی؛ فروید، آنافروید، کوهات، کلاین، ماهر
رویکرد نو روانکاوی؛ یونگ، آدلر، هورنای، فروم، موری
رویکرد عمر؛ اریکسون
رویکرد انسان گرایی؛ مازلو، راجرز

نظریه سازه شخصی: جورج کله

ما رویدادها و روابط اجتماعی خود را طبق یک نظام یا الگو تعبیر می‌کنیم و سازمان می‌دهیم. ما بر اساس این الگو، درباره خودمان و افراد دیگر و رویدادها، پیش‌بینی‌هایی می‌کنیم و از این پیش‌بینی‌ها برای هدایت کردن پاسخ‌ها و اعمالمان استفاده می‌کنیم. برای شناخت شخصیت، ابتدا باید الگوهای خودمان، یعنی **نحوه‌ای که دنیای خود را سازمان می‌دهیم**، بشناسیم.

فرد همانند **دانشمندان** عمل می‌کند. کلی معتقد بود روان‌شناسان با افرادی که مورد بررسی قرار می‌دهند تفاوتی ندارند.

هر دو در این فکر هستند که رویدادهای زندگی خود را پیش‌بینی و کنترل کنند. ما **سازه‌های شخصی** را می‌سازیم که سعی می‌کنیم به وسیله آنها رویدادهای زندگی خود را پیش‌بینی و کنترل کنیم.

رویکرد شناخته کله

نظریه سازه شخصی

- ✓ افراد مانند دانشمندان، با **تدوین کردن فرضیه‌های درباره محیط و آزمودن آنها** در برابر واقعیت زندگی روزمره، دنیای تجربیات خود را درک می‌کنند و سازمان می‌دهند.
- ✓ ما رویدادهای زندگی خود را مشاهده می‌کنیم، واقعیت‌ها یا اطلاعات تجربه خودمان و آنها را به **شیوه مخصوص خودمان** تعبیر می‌کنیم.
- ✓ این دیدگاه خاص، این **الگوی منحصر به فرد که هر کس** آن را به وجود می‌آورد، همان چیزی است که کلی نظام سازه نامید.

سازه روش منحصر به فرد شخص برای در نظر گرفتن زندگی است. ما انتظار داریم که سازه هایمان واقعیت دنیای ما را پیش بین و توجیه کنند و مطابق با این انتظار رفتار می‌کنیم.

رویکرد شناخته کلی

روش های پیش بینیه کردن رویدادهای زندگه

- نظریه سازه شخصی کلی به شکل علمی، در قالب **یک اصل موضوع اساسی و ۱۱ اصل تبعی** ارایه شد.
- **اصل موضوع اساسی** اعلام می دارد که **فرایندهای روان شناخته ما به وسیله روش های که رویدادها را پیش بینیه می کنیم هدایت می شوند.**

منظور کلی از کلمه **فرایندها** نوعی انرژی روانی درونی نبود. او معتقد بود که شخصیت فرایندی جاری و متحرک است.

فرایندهای روان شناخته ما به وسیله سازه های ما، با شیوه ای که هریک دنیای خویش را تعبیر می کنیم، هدایت می شوند. مفهوم سازی کلی، انتظاری است. ما از سازه ها برای پیش بینی آینده استفاده می کنیم، طوری که درباره پیامدهای اعمالمان، اینکه اگر به صورت خاصی رفتار کنیم چه اتفاقی خواهد افتاد، عقایدی داریم.

رویکرد شناخته کلی

اصول تبعی

اصل تبعی تعبیر: شباهت بین رویدادهای تکراری.

اصل تبعی فردیت: تفاوت‌های فردی در تعبیر کردن رویدادها.

اصل تبعی سازمان‌دهی: روابط بین سازه‌ها.

اصل تبعی دوگانگی: دو گزینه متناقض.

اصل تبعی انتخاب: آزادی انتخاب.

اصل تبعی دامنه: دامنه مناسب.

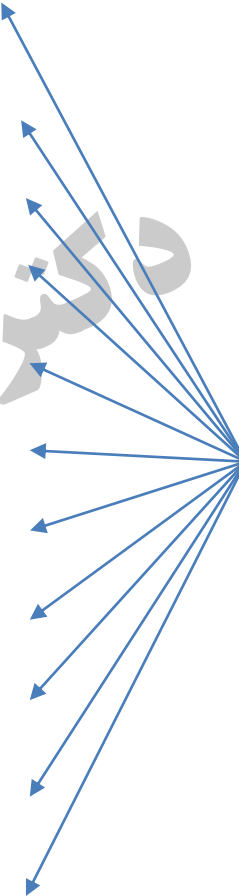
اصل تبعی تجربه: روبه‌رو شدن با تجربیات تازه.

اصل تبعی تعدیل: سازگار شدن با تجربیات جدید.

اصل تبعی چندپارگی: رقابت بین سازه‌ها.

اصل تبعی اشتراک: شباهت افراد در تعبیر کردن رویدادها.

اصل تبعی اجتماع‌بودن: روابط میان فردی.

مشاوره ۱۴۰۰

در نظریه جورج کلی ناهماهنگی رفتار افراد به دلیل جذب عناصر ناسازگار مرتبط با کدام اصل تبعی است؟
(۱) دامنه (۲) تعدیل (۳) دوگانگی (۴) چندپارگی

دکتر ساجد یعقوب نژاد

رویکرد شناخته‌کلی

مصاحبه

روش ارزیابی اصل کلی، مصاحبه بود. او نوشت: اگر نمی‌دانید در ذهن یک نفر چه می‌گذرد، از او پرسید، ممکن است به شما بگوید.

طرح‌های خود وصفی

از شما می‌خواهم طرحی از شخصیت بنویسید انگار که او شخصیت اصلی در یک نمایش است. آن را به صورتی بنویسید که ممکن است یک دوست که او را خیلی خوب می‌شناسد و شاید بهتر از هر فرد دیگری که واقعا او را می‌شناسد نوشته باشد.

آزمون خزانه سازه نقش

کلی برای بر ملا کردن سازه‌هایی که در مورد افراد مهم در زندگی خود به کار می‌بریم آزمون خزانه نقش را ابداع کرد.

ارزیابی در
نظریه کلی

رویکرد شناخته‌کله

درمان با نقش مشخص

کلی از درمانجویان می‌خواست یک **طرح خودوصف** بنویسند که آنها را به صورت **شخصیت اصلی در یک نمایش** توصیف کند.

درمانگر در درمان با نقش مشخص، طرح نقش مشخصی را آماده می‌کند که حاوی سازه‌هایی است که با خودپنداره منفی درمانجو، به صورتی که در طرح خود وصفی آشکار شده است، تفاوت دارند.

به درمانجو گفته می‌شود که این طرح نقش مشخص، درباره **شخصیت خیالی** است و از او درخواست می‌شود این شخصیت را در دفتر درمانجو و بعداً در زندگی روزمره نمایش دهد. از درمانجو انتظار می‌رود که از طریق این نقش‌گزاری، نیازها و ارزش‌های شخصی خود را به شخصیت خیالی **فراکنه** کند. درمانگر انتظار دارد که درمانجو بفهمد سازه‌های جدید در طرح نقش مشخص، رویدادها را بهتر از سازه‌های قدیمی که درمانجو با آنها زندگی می‌کند پیش‌بینی کند.

رویکرد شناخته کلے

نکات مهم در رابطه با نظریه کلے

- ✓ **نظریه شخصیت کلے از نظریه‌های دیگر به دست نیامد** یا بر آنها، متکی نبود. این نظریه از تعبیر او، نظام سازه خود او، و از اطلاعاتی که کاربرست بالینی وی تامین کردند پدیدار شد.
- ✓ این دیدگاه روی **جنبه‌های عقلائی و منطقے عملکرد انسان** تمرکز دارد و به جنبه‌های هیجانی توجهی نکرده است.
- ✓ دیدگاه کلی **نابیانگر** بود و عمدتاً به جوانان ایالات های میانی آمریکا محدود بود که در جریان روشن کردن نظام سازه ای بودند تا به آنها کمک کند با زندگی دانشگاهی کنار بیایند.
- ✓ کلی کتاب‌ها، مقالات یا مورد پژوهی‌های معدودی را منتشر کرد.

رویکرد شناخته کله

رشد بهنجار و نابهنجار در نگاه کله

- ✓ از نظر کلی، افرادی که از لحاظ روانه سالم هستند، سازه‌های شخصی خود را در برابر تجربیات زندگه روزمره‌شان آزمایش مه کنند. افراد سالم، نه تنها رویدادها را پیش‌بینی مه کنند، بلکه هنگامی که اوضاع آن گونه که انتظار داشتند پیش نمی‌رود، مه توانند به نحو رضایت بخشی با آن سازگار شوند.
- ✓ از سوی دیگر افراد ناسالم، یا سماجت به سازه‌های شخصی شده مه چسبند، و از تأیید کردن هر گونه سازه جدیدی که نگرش امیدبخش آنها را در مورد دنیا بر هم مه زند، مه ترسند.

رویکرد شناخته کله

رشد بهنجار و نابهنجار در نگاه کله

- ✓ از نظر کلی، افرادی که از لحاظ روانه سالم هستند، سازه‌های شخصه خود را در برابر تجربیات زندگه روزمره‌شان آزمایش مه کنند. افراد سالم، نه تنها رویدادها را پیش‌بینی مه کنند، بلکه هنگامی که اوضاع آن گونه که انتظار داشتند پیش نمی‌رود، مه توانند به نحو رضایت بخشی با آن سازگار شوند.
- ✓ از سوی دیگر افراد ناسالم، یا سماجت به سازه‌های شخصه شده مه چسبند، و از تأیید کردن هر گونه سازه جدیدی که نگرش امیدبخش آنها را در مورد دنیا بر هم مه زند، مه ترسند.
- ✓ این وفاداری غیرقابل انعطاف به یکه نظام استنباطی (سازه‌ای)، ریشه در اضطراب، ترس و تهدید دارد

رویکرد شناخته‌کله

رشد بهنجار و نابهنجار در نگاه کله

✓ جورج کلی بر این باور بود که انسان در مواجهه با اضطراب ممکن است ، بخشی از یک استنباط را نادیده بگیرد، یا بخش‌هایی را با استنباط خود جور نیست کنار بگذارد. این پاسخ‌هایی که به اضطراب داده می‌شود و بسیار شبیه مفهوم سرکوب در نظام فروید است.

✓ جورج کلی چهار عنصر مشترک را در اغلب اختلال‌های انسان مشخص نمود: **تهدید، ترس، اضطراب و گناه.**

ساجد یعقوب نزهادر

دکتری ۱۴۰۰

از دیدگاه جورج کلی کدام مورد جزء عناصر مشترک اغلب اختلال‌های روانی به‌شمار می‌آید؟

- (۱) ترس (۲) خصومت (۳) شرم (۴) پرخاشگری

دکتر ساجد یعقوب نژاد

رویکرد شناخته‌کله

رشد بهنجار و نابهنجار در نگاه کله

✓ جورج کلی بر این باور بود که انسان در مواجهه با اضطراب ممکن است ، بخشی از یک استنباط را نادیده بگیرد، یا بخش‌هایی را با استنباط خود جور نیست کنار بگذارد. این پاسخ‌هایی که به اضطراب داده می‌شود و بسیار شبیه مفهوم سرکوب در نظام فروید است.

✓ جورج کلی چهار عنصر مشترک را در اغلب اختلال‌های انسان مشخص نمود: **تهدید، ترس، اضطراب و گناه.**

ساجد یعقوب نزهادر

طبقه بندی نظریه های شخصیت

نظریه ها

رویکرد صفت گرایی؛ آلپورت، کتل، آیزنک، مک کری، باس و پلامین

رویکرد رفتاری؛ اسکینر

رویکرد یادگیری اجتماعی؛ بندورا

رویکرد شناختی؛ کلی

رویکرد روانکاوی؛ فروید، آنافروید، کوهات، کلاین، ماهر

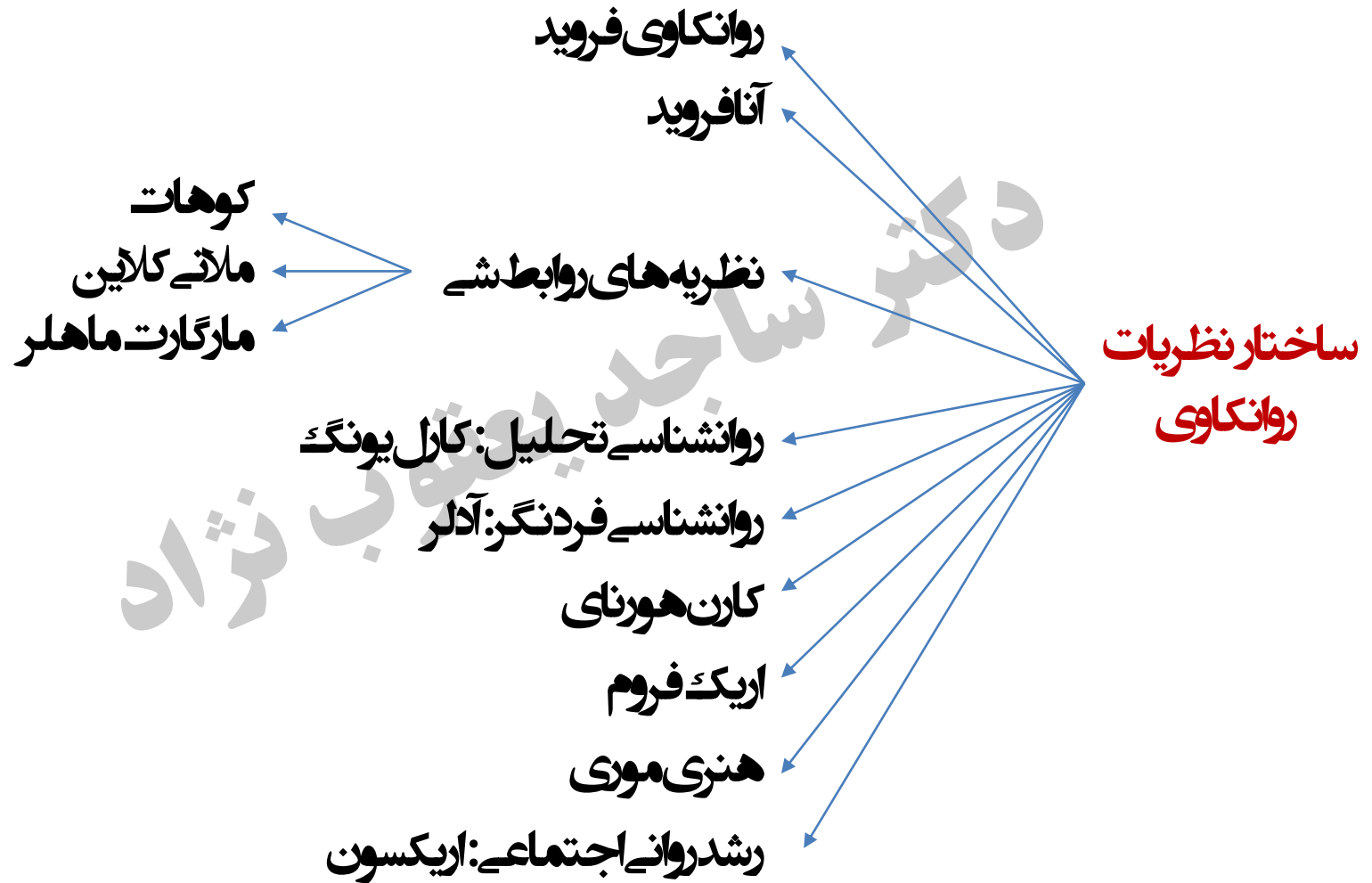
رویکرد نو روانکاوی؛ یونگ، آدلر، هورنای، فروم، موری

رویکرد عمر؛ اریکسون

رویکرد انسان گرایی؛ مازلو، راجرز

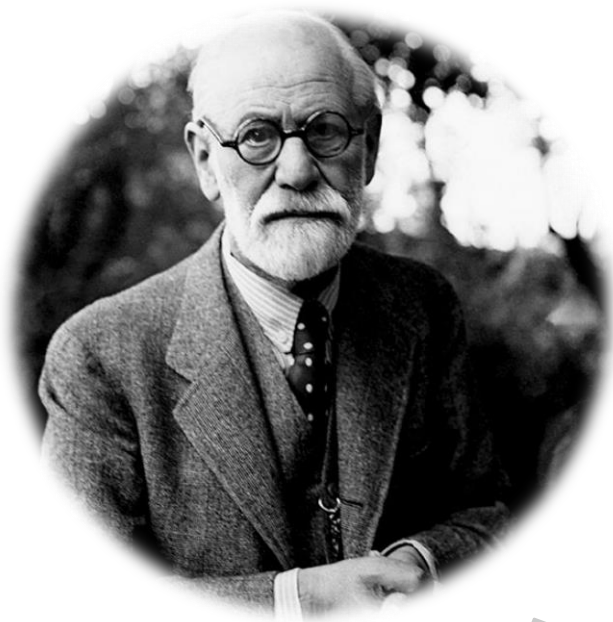

ساختار نظریات روانکاوی

ساجد یعقوب نزهادر

زیگموند فروید

اولین رویکرد به مطالعه رسمه شخصیت،
روان کاوی آفرینش زیگموند فروید بود که کار خود
را در سال های نزدیک به قرن ۱۹ آغاز کرد.

تقریباً نظریه های شخصیتی که در سال های پس از فروید ساخته شدند به
موضوع وی مادیون هستند چرا که یا از بنا نهاده شدن بر موضوع او یا مخالفت
با آن ناشی شده است.

غرایز: نیروهای سوق دهنده شخصیت

غرایز، عناصر اصلی شخصیت هستند، نیروهای برانگیزنده ای که رفتار را سوق می دهند و جهت آن را تعیین می کنند. غرایز نوعی انرژی هستند که نیازهای بدن را به امیال ذهن پیوند می دهند.

غرایز زندگی، با ارضا کردن نیاز به غذا، آب، هوا و میل جنسی به هدف بقای گونه و فرد خدمت می کنند. غرایز زندگی به سمت رشد و نمو گرایش دارند. انرژی روانی غرایز زندگی، **لیبیدو**، است.

انواع غرایز

غرایز مرگ، یا **غرایز ویرانگر:** تمام موجودات زنده زوال یافته و می میرند و به حالت بی جان اولیه خود بر می گردند و انسان ها میل ناهشیاری به مردن دارند. یکی از مولفه های غرایز مرگ، سابق پر خاشگری است

سطوح شخصیت از نگاه فروید

هشیار تمام احساس ها و تجربیاتی را شامل می شود که در هر لحظه معین از آنها آگاهیم.

ناهشیار، قسمت بزرگتر و نادیدنی زیر سطح آب است. نظریه روان کاوی بر این سطح تمرکز دارد. ناهشیار حاوی نیروی سوق دهنده عمده در پس تمام رفتارها و مخزن نیروهایی است که نمی توانیم آنها را ببینیم یا کنترل کنیم.

نیمه هشیار: مخزن خاطرات، ادراک ها و افکاری است که فوراً به صورت هشیار از آنها آگاه نیستیم، ولی می توانیم به راحتی آنها را به هشیاری احضار کنیم.

سطوح
شخصیت

سطوح روان

نیمه خودآگاه

فعالاً در سطح خود آگاه نیستند، اما به آسانی در دسترس قرار می گیرند.

ناخودآگاه

مخزن اطلاعات و افکاری است که در اعماق تاریک ذهن است.

خودآگاه

جنبه های زندگی که هم اکنون در آگاهی قرار دارند

- غرایز - انرژی روانی

پیوند دهنده
نیازهای بدن به ذهن.

عناصر اصلی شخصیت،
و
انرژی درونی تغییر شکل یافته.

غرایز مرگ

انگیزه رفتارهای
پرخاشگرانه

غرایز ویرانگر میل به مردن،
نابود کردن و غلبه کردن

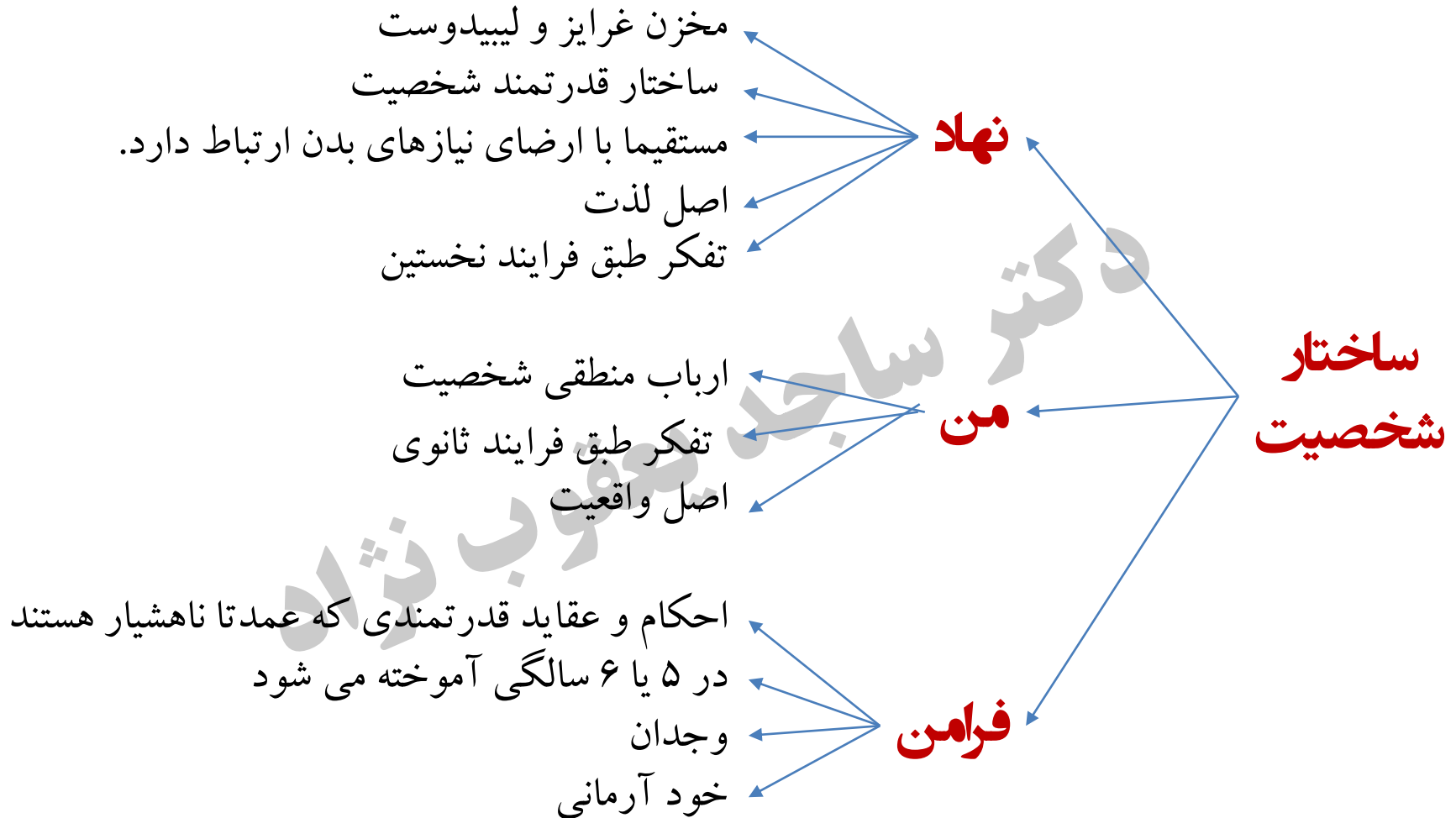
کرایشات مازوخیستی-
سادستی

غرایز زندگی

رفتار ها و افکار لذت بخش،
میل جنسی

موجب بقا و در جهت
رشد و نمو فرد

ساختار شخصیت

اضطراب: تهدیدی برای خود

اضطراب واقعی یا اضطراب عینی: ترس از خطرات ملموس در زندگی عملی

اضطراب روان رنجور: در کودکان ریشه دارد، در تعارض بین ارضای غریزی و واقعیت یا به عبارت دیگر تعارض بین نهاد و خود که ریشه در واقعیت دارد.

اضطراب اخلاقی: از تعارض بین نهاد و فراخود ناشی می شود. در واقع این ترس از وجدان فرد است. اضطراب اخلاقی نیز مانند اضطراب روان رنجور، مبنای واقعی دارد.

انواع
اضطراب

دفاع هاعلیه اضطراب

دفاع هاعلیه اضطراب

واپسرانے، مهمترین مکانیسم دفاعی است که تکانه ها یا خاطره هایی که تهدید سخت یا رنج آور فراوان دارند را از میدان هشیاری بیرون می راند.

واپس روی، حل و فصل کردن تعارض هیجانی یا استرس با برگشتن به رفتارهای بچه گانه.

تحریف روان پریش، حل و فصل کردن تعارض هیجانی یا استرس با متوسل شدن به سو تعبیرهای هذیانی واقعیت.

سرکوبے، دور کردن غیر ارادی افکار یا خاطره تهدید کننده از آگاهی هشیار است.

واکنش وارونه، انگیزه ای را از راه زیاده روی در گرویدن به انگیزه متضاد با آن از خود پنهان می کنیم.

فرافکنے، ویژگی ها، صفات یا رفتار ناخوشایندی از خودمان را به شکل اغراق آمیزی به دیگران نسبت می دهیم تا به وجود آنها در خودمان اذعان نکنیم.

فلسفه بافی، سعی در بریدن عاطفی از موقعیت تهدید کننده از راه مواجهه انتزاعی و توجیهی با آن است.

انکار، وقتی واقعیت ناگوارتر از آن باشد که شخص بتواند با آن روبرو شود در آن صورت شخص ممکن است وجود آن را انکار کند.

دفاع هاعلیه اضطراب

دفاع هاعلیه اضطراب

جابه‌جاسازی. اگر چیزی که نهاد را ارضا می‌کند در دسترس نباشد، امکان دارد فرد آن تکانه را با چیز دیگری جابجا کند.

والایش. انگیزه‌ای که از راه معینی ارضا نشود به مجرای تازه‌ای رانده می‌شود. والایش رضایت بخش‌ترین شیوه اداره تکانه‌های جنسی و پر خاشگری است.

شوخی. تاکید کردن بر جنبه‌های خنده‌دار یک تعارض یا موقعیت استرس‌زا است.

مراحل رشد روانی جنسی شخصیت

مراحل رشد روانی جنسی شخصیت

مرحله دهانی

- تولد تا حدود دو سالگی
- رفتار جذب دهانی (فرو دادن)
- رفتار پر خاشک‌گردهانی (گاز گرفتن یا تف کردن)

مرحله مقعدی

- آموزش استفاده از توالت
- والدین سهل گیر: شخصیت پر خاشک‌گری مقعدی
- والدین سخت گیر: شخصیت نگهدارنده مقعدی

مرحله آلتی

- عقده ادیپ در پسرها
- اضطراب اختگی
- عقده الکترای

دوره نهفتگی

- غریزه جنسی خفته است

مرحله تناسلی

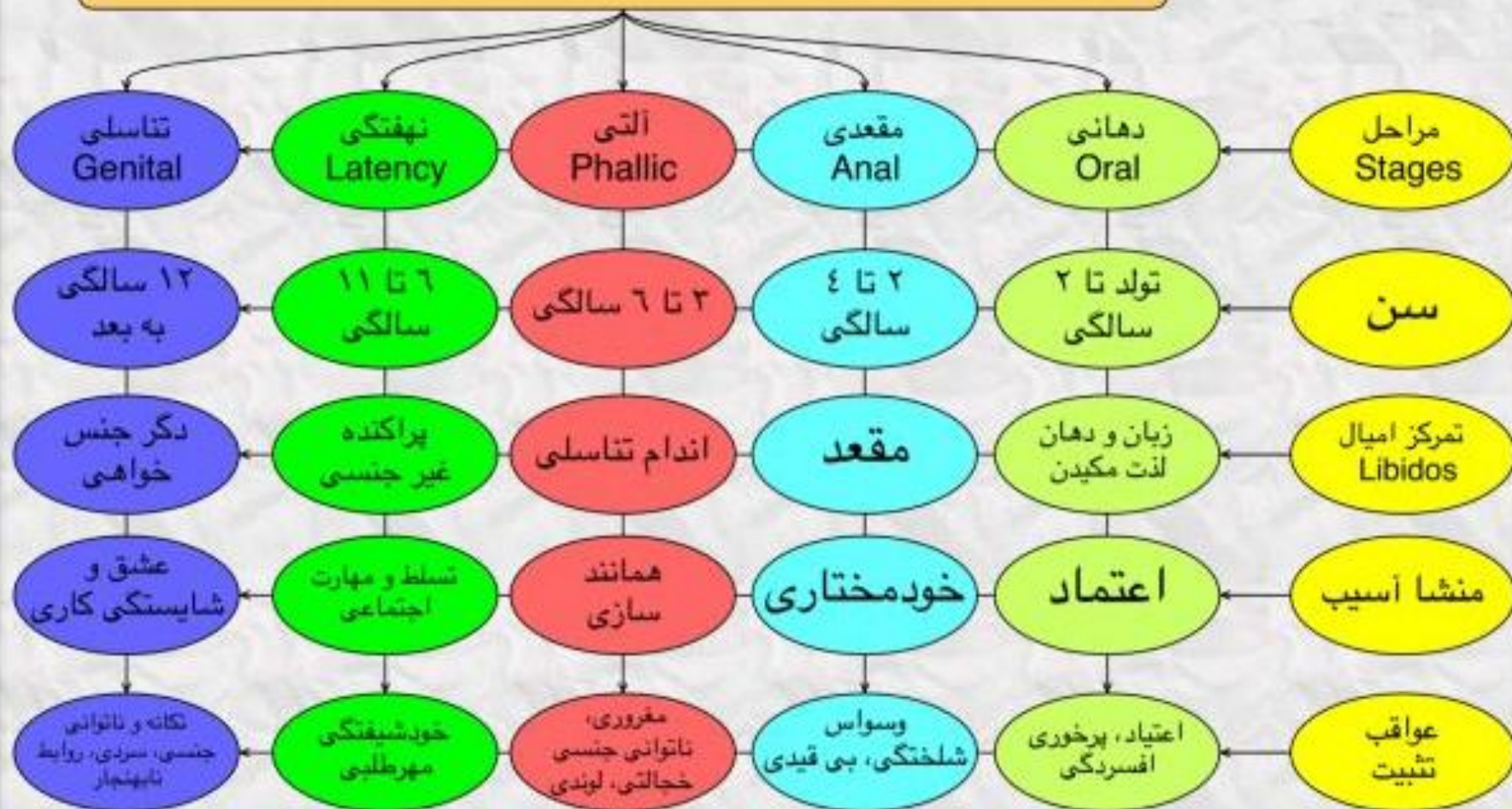
- آخرین مرحله رشد روانی جنسی

ساجد یعقوب نزهادر

SAJED. Y AGHOOBNEZHAD

نظریه رشد روانی-جنسی شخصیت Psychosexual

مشاوره ۱۴۰۱

از دیدگاه روانکاوی، فردی که شخصیتی گستاخ، خودبین و متکی به نفس دارد احتمالاً در کدام مرحله از تحول تثبیت شده است؟

(۱) مقعدی

(۲) دهانی

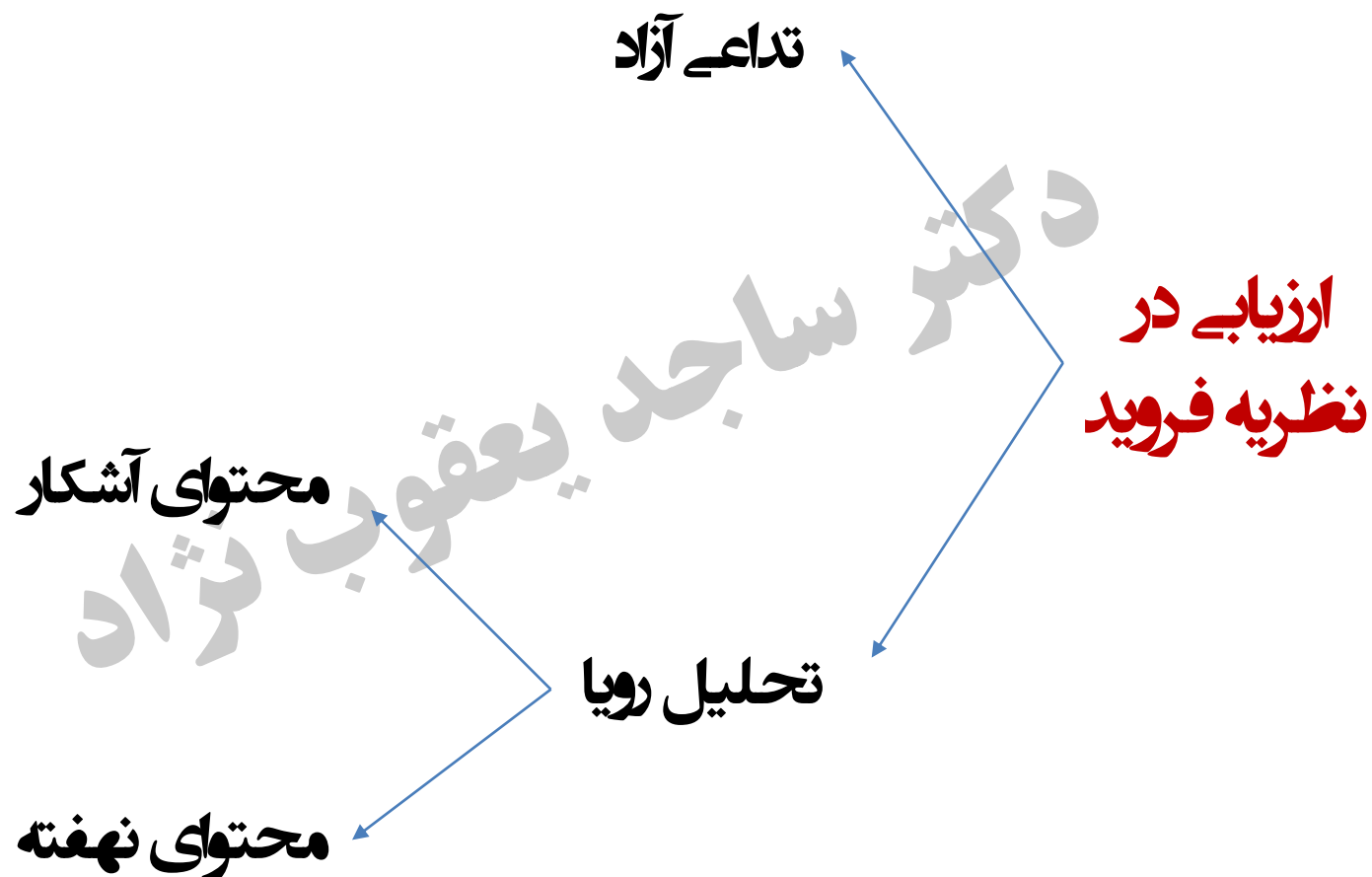
(۳) آلتی

(۴) نهفتگی

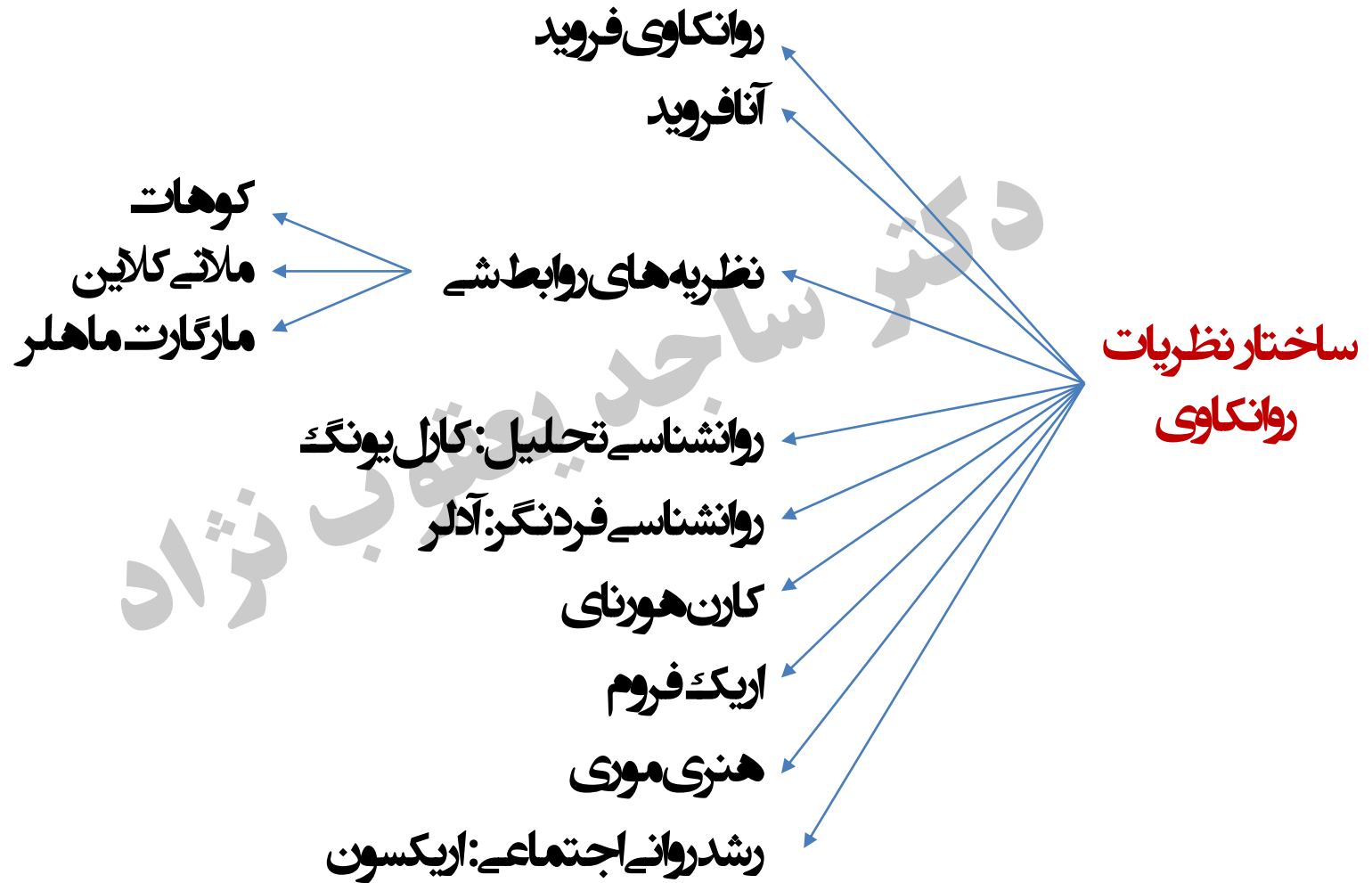
دکتر ساجد یعقوب نژاد

ارزیابی در نظریه فروید

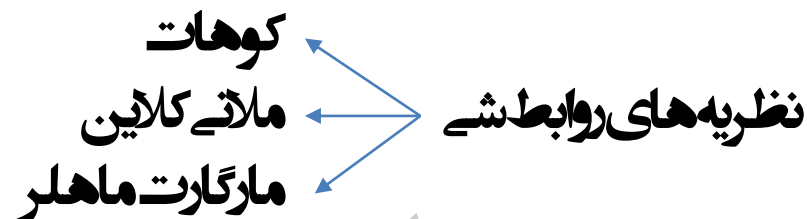

ساختار نظریات روانکاوی

ساجد یعقوب نزهادر

نظریه‌های روابط‌شے

نظریه‌های روابط‌شے به جای سایق‌های غریزی، بیشتر بر روابط میان فردی با شے تمرکز می‌کنند. از منظر این دیدگاه کرچه ارضای سایق مهم است اما نسبت به برقراری روابط میان فردی در درجه دوم اهمیت قرار دارد.

نظریه پردازان روابط‌شے برخلاف فروید، عوامل اجتماعی و محیطی را به عنوان تاثیرگذاران بر شخصیت قبول دارند.

تفاوت های نظریه روابطه شی با روانکاوی

نظریه روابطه شی بر سائق های زیسته تاکید کمتری دارد و برای الگوهای با ثبات روابطه میان فردی اهمیت بیشتری قائل است.

نظریه روابطه شی برخلاف نظریه پدرسالارانه فروید، بیشتر بر صمیمیت و محبت مادر تاکید می ورزد.

نظریه پردازان روابطه شی عموماً تماس و ارتباط انسان و نه لذت جنسه را انگیزه اصلی رفتار انسان می دانند.

تفاوت های نظریه روابطه شی با روانکاوی

هاینز کوهات

نظریه کوهات با رد ایدئولوژی فروید مبنی بر نقش سائق‌های جنسی در سازمان روانه فرد و تأکید بر نقش **همدل** **مراقبان اولیه** با کودک در شکل‌گیری شخصیت، سالم جایگاه ویژه‌ای بین نظریه‌های روانکاوی دارد.

کوهات معتقد بود که **ارتباطات انسان** نه سائق‌های غریزی، **فطری اساس** شخصیت انسان است.

نظریه او نشان می‌دهد که چگونه **خود بدوی** و رشد نیافته به واسطه ارتباط با افراد دیگر به **خودی منسجم** بدل می‌شود.

خود (self) در نظریه کوهات

- کانون دنیای روان شناختی فرد
- به تجربیات فرد یکپارچگی و ثبات می بخشد
- هسته اصلی شخصیت

مفاهیم مهم نظریه کوهات

خودشیفتگی سالم در نظریه کوهات: به عقیده کوهات شخصیت سالم شخصیتی است که هویت مستقل و خودمختار دارد. مشخصه اصلی هویت، خودمختار عزت نفس بالا و اعتماد به نفس است.

خود دوقطبی: هسته اصلی رویکرد کوهات به شخصیت خود دوقطبی است. ویژگی اصلی خود دوقطبی تلاش برای رسیدن به موفقیت و قدرت از یک سو (خود بزرگ پندار) و آرمانها و ارزشهای شخصی از سوی دیگر (تصویر آرمانی والدین) است.

درونی سازی دگرگون ساز

تیپ های شخصیت پاتولوژیک

تیپ شخصیتی تشنه ادغام

تیپ شخصیتی رابطه گریز یا فرار
از تماس

تیپ های شخصیت
خودشیفته
در روانشناسی خود

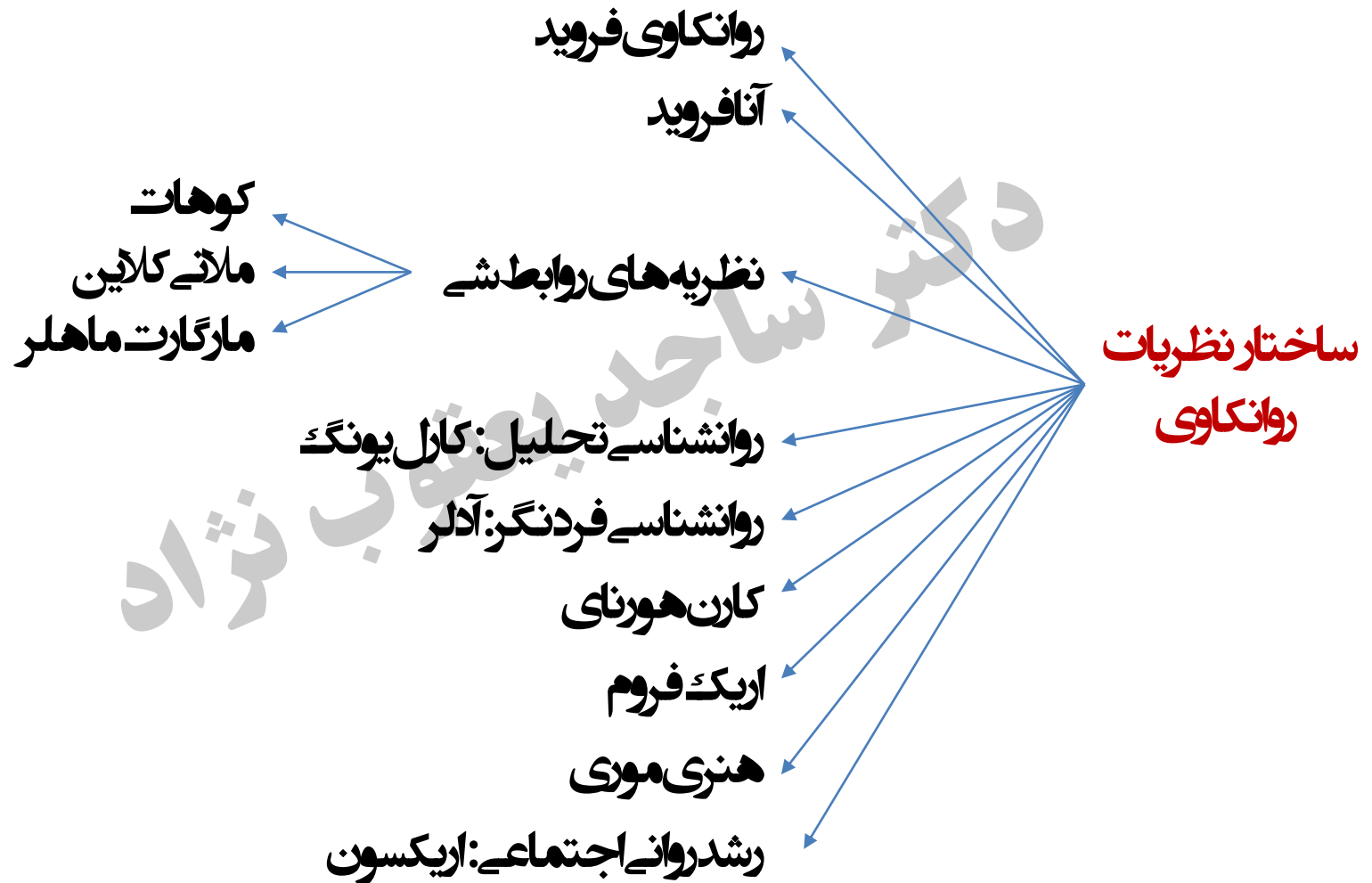
تیپ های شخصیت بهنجار

تیپ های شخصیتی تشنه تایید انعکاس

تیپ های شخصیتی تشنه آرمان

تیپ های شخصیتی تشنه همزاد

ساختار نظریات روانکاوی

ساجد یعقوب نزهادر

نظریه روابط شی ملانی کلین

نظریه روابط شی ملانی کلین، بر **مشاهدات دقیق کودکان خردسال** استوار بود.

برخلاف فروید که بر ۴ تا ۶ سال اول زندگی تاکید کرد، کلین بر ۴ تا ۶ ماه اول پس از تولد تاکید نمود.

عقاید کلین گرایش دارد به اینکه، **تمرکز نظریه روان کاوی را از مراحل رشد مبتنی بر اندام، به نقش خیال پردازی اولیه در تشکیل روابط میان فردی، تغییر جهت دهد**

زندگی روانه کودک

خیال ها: کودک حتی هنگام تولد، زندگی خیالی فعال دارد
(تصورات ناهشیار خوب و بد)

اشیا: کودکان در عالم خیال فعال، اشیای را درون فکنی کرده یا آنها را جذب ساختار روانی خود می کنند.

مواضع: کودکان همواره درگیر تعارض اساسی بین گزینه زندگی و گزینه مرگ هستند.

افسرده

پارانویید-اسکیزوئید

مکانیزم های دفاعی روان از نگاه کلاین

مکانیزم های دفاعی روان از نگاه کلاین

درون فکنی: معمولا کودک سعی می کند اشیای خوب را به عنوان محافظی علیه اضطراب، درون فکنی کند.

فرا فکنی: کودکان تصورات بد و خوب را به اشیای بیرونی، به ویژه والدین خود فرا فکنی می کنند.

تقسیم کردن: کودکان تصویری از «من خوب» و «من بد» پرورش می دهند که آنها را قادر می سازد تکانه های لذت بخش و مخرب به سمت اشیای بیرونی را حل و فصل کنند.

هماندسازی فرا فکنی: قسمت های ناخوشایند خودشان را جدا می کنند، آنها را به شی دیگری فرا فکنی می کنند

درون سازی در نظریه کلین

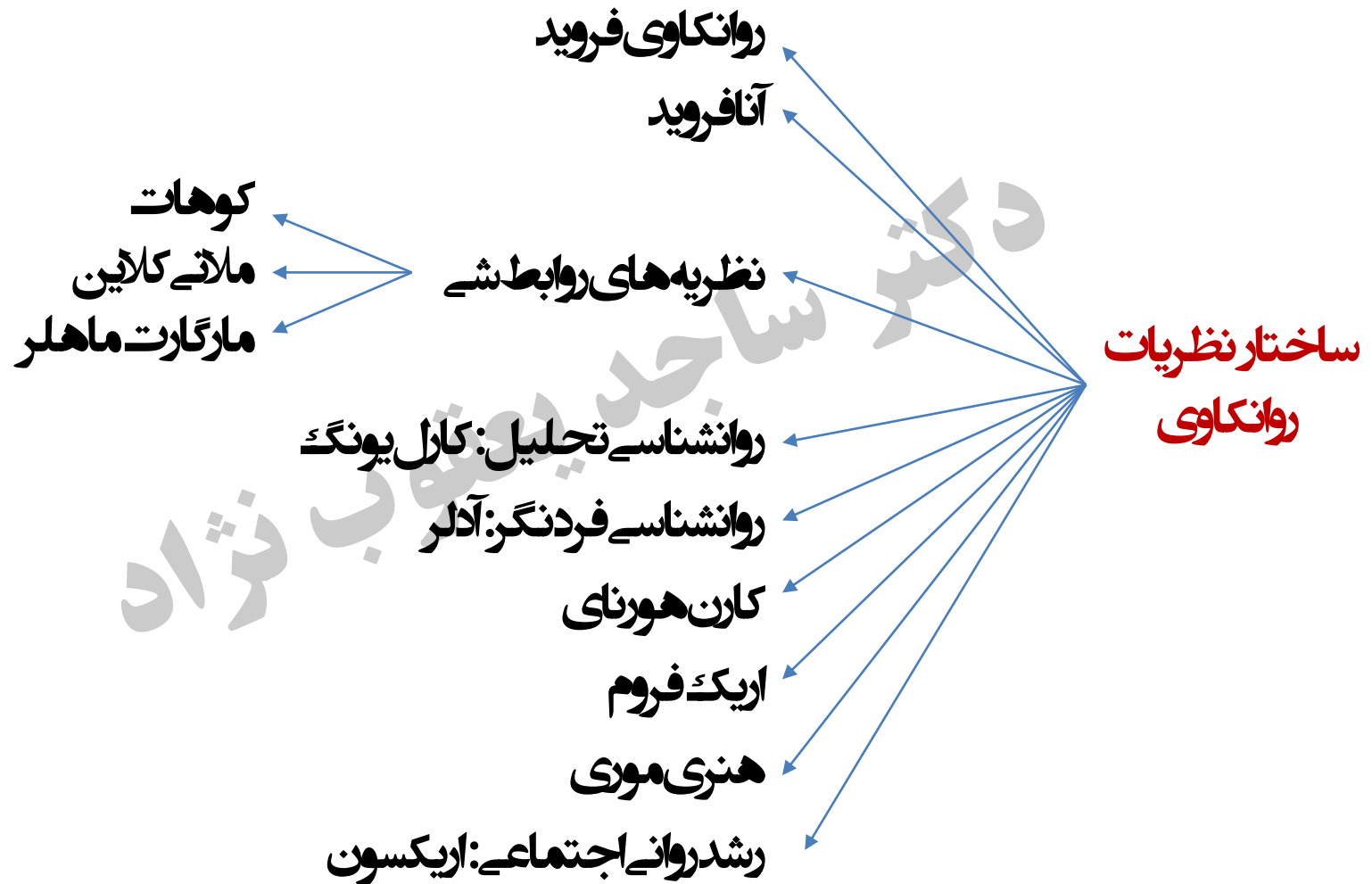
درون سازی در نظریه کلین

خود: گرچه خود هنگام تولد عمدتاً سازمان نیافته است، با این حال به قدر کافی قوی هست که اضطراب را احساس کند، از مکانیزم‌های دفاعی استفاده کند و روابط شی اولیه را به صورت خیالی و واقعی برقرار نماید.

فراخود: فراخود همراه با عقده ادیپ رشد می‌کند و سرانجام بعد از اینکه عقده ادیپ حل می‌شود، به صورت احساس گناه معقول در می‌آید.

عقده ادیپ: عقده ادیپ، ترس کودک از تلافی والدشان بخاطر خیال آنها در مورد خالی کردن بدن والد است.

ساختار نظریات روانکاوی

ساجد یعقوب نزهادر

SAJED. Y AGHOOBNEZHAD

دیدگاه مارگارت ماہلر

ماہلر عمدتاً به **تولد روان شناختی فرد که در ۳ سال اول زندگی** صورت می گیرد؛ پرداخت. زمانی که کودک به تدریج از امنیت به نفع استقلال دست می کشد.

مرحله در خود ماندگه به جل (تولد تا یک ماهگه): دوره خودشیفتگی کامل اولیه / مرحله «بی شیئی»

مرحله همزیسته به جل (یک تا ۴ ماهگه): علامت دادن دو جانبه کودک و مادر

مرحله تفرد/ جدایی

- تمایز: جدا شدن جسمانی از مادر
- تمرین: آغاز پرورش استقلال
- تجدید رابطه: اضطراب جدایی

مراحل رشد به جل
از نگاه ماہلر

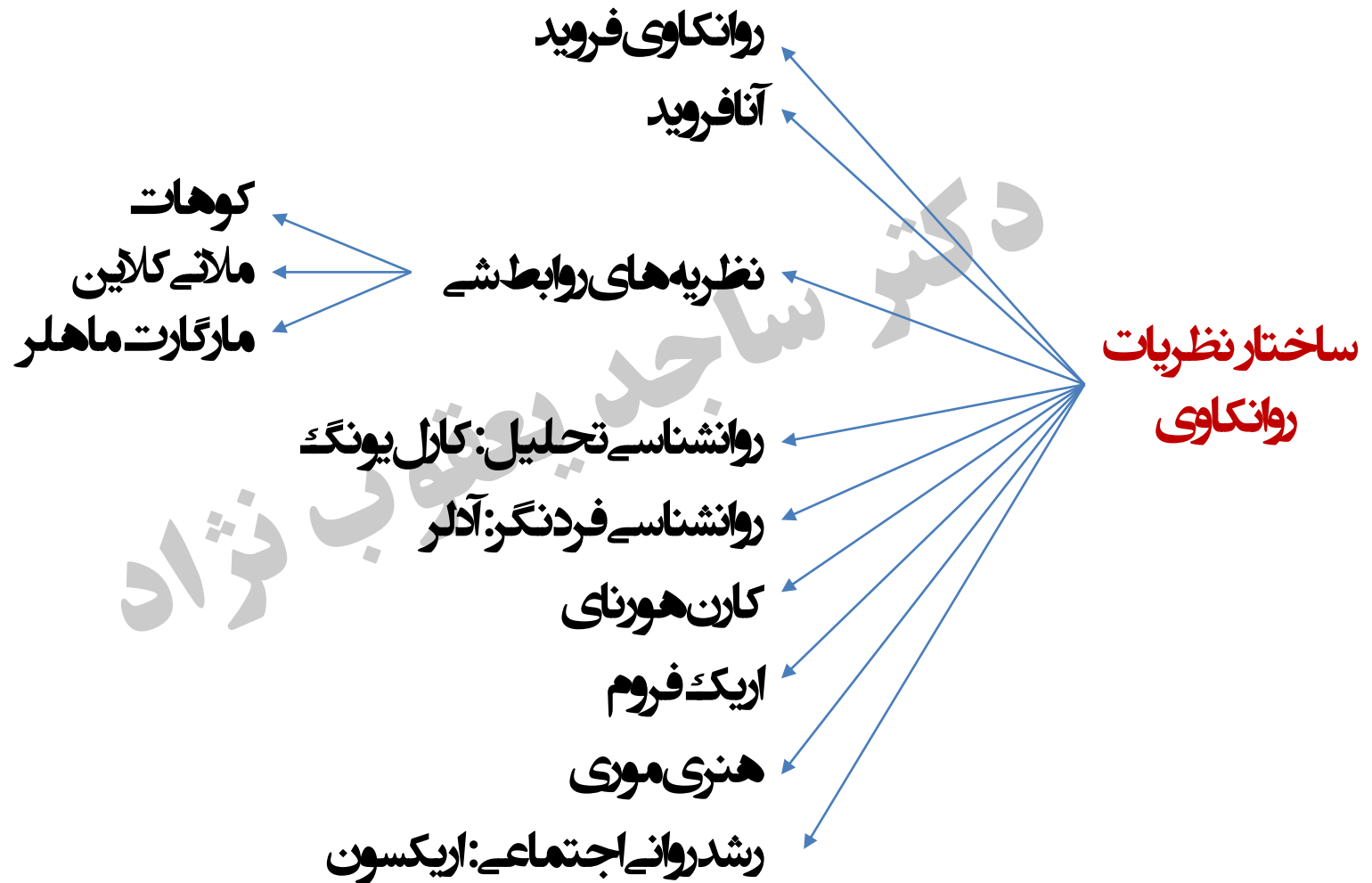
مشاوره ۱۴۰۱

کدام مفهوم، جزئی از مؤلفه‌های برجسته نظریه مارگارت ماہلر است؟

- (۱) طرح‌واره جنسیتی (۲) تولد روان‌شناختی (۳) بهنجارسازی (۴) میان‌واگرایی

دکتر ساجد یعقوب نژاد

ساختار نظریات روانکاوی

ساجد یعقوب نزهادر

SAJED. Y AGHOOBNEZHAD

روانشناسی تحلیلی کارل یونگ

تفاوت های روانشناسی تحلیلی یونگ با فروید

❖ یونگ تعریف لیبیدوی فروید را گسترش داد و آن را به صورت انرژی روانی کلی تری که میل جنسی را شامل می شود، ولی به آن محدود نمی شود، تعریف کرد.

❖ یونگ معتقد بود که ما علاوه بر گذشته خود، توسط آینده خویش نیز شکل می گیریم.

❖ یونگ به جای اینکه نقش ناهشیار را به حداقل برساند، بیشتر از فروید بر آن تاکید کرد.

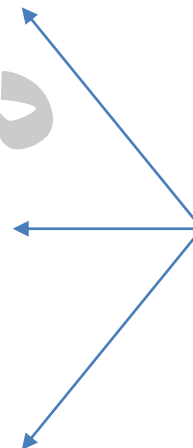
انرژی روانی: اعداد، هم ارزی و آنتروپی (افت)

اصل اعداد: هر میل یا احساس ضد خود را دارد. ضدیت یا تناقض، این تعارض بین قطبیت‌ها، برانگیزنده اصلی رفتار و تولید کننده انرژی روان است.

اصل هم ارزی: اگر ارزش روانی در زمینه خاصه ضعیف یا ناپدید شود، آن انرژی به جای دیگر روان منتقل می‌شود.

اصل آنتروپی: در شخصیت نوعی گرایش به تعادل یا آرامش وجود دارد.

لیبدو

نظام‌های شخصیت در نگاه یونگ

دکتری ۱۴۰۰

به اعتقاد کارل یونگ خودانگیختگی از کدام کهن الگو به وجود می آید؟

- (۱) آنیما (۲) سایه (۳) پرسونا (۴) خویشتن

مشاوره ۱۴۰۱

کدام یک از مؤلفه های شخصیتی یونگ با ایگو و خودپنداره ما، در حالتی از تضاد قرار می گیرد؟

- (۱) سایه (۲) پرسونا (۳) آنیموس (۴) خویشتن

مشاوره ۱۴۰۱

طبق دیدگاه کارل گوستاو یونگ شخصیت به طور ایدئال یک توزیع مساوی از انرژی روانی دارد. این پدیده چه نامیده شده است؟

- (۱) خودگردانی (۲) خویشتن یافتگی (۳) خودفرمانی (۴) بهنجارسازی

ساجد یعقوب نژاد

SAJED. Y AGHOOBNEZHAD

تیپ‌های روان‌شناختی

تیپ‌های روان‌شناختی

برون‌گرای متفکر: زندگے طبق مقررات جامعه

برون‌گرای احساسی: سرکوب کردن شیوه تفکر و هیجانے بودن زیاد

برون‌گرای حسے: لذت و خوشنودی و جستجو کردن تجربیات تازه

برون‌گرای شهودی: غنیمت شمردن فرصت‌ها، موفقیت در کار و کاسبے و سیاست

درون‌گرای متفکر: با دیگران خوب کنار نمی‌آیند

درون‌گرای احساسی: فکر منطقه را سرکوب می‌کنند

درون‌گرای حسے: منفعل، آرام و جدا از دنیای روزمره

درون‌گرای شهودی: تماس کم با واقعیت دارند

ساجد یعقوب نزهادر

SAJED. Y AGHOOBNEZHAD

رشد شخصیت در نگاه یونگ

کودک تاجوانه: کودک هنوز هویت منحصر به فردی را تشکیل نداده است / تولد روان

بلوغ تاجوانه: سازگاری با درخواست های روز افزون واقعیت / تمرکز بیرون / تسلط

هشیار

میان ساله: تغییرات عمده در شخصیت / احساس پوچی / دنیای درونی

تفرد

رشد شخصیت در نگاه یونگ

ارزیابی در نظریه یونگ

ارزیابی در نظریه یونگ

تداعی واژگان

فهرست از ۱۰۰ واژه که معتقد بوده می توانند هیجان ها را فراخوانی کنند.

تحلیل نشانه ها

بر نشانه هایی که بیمار گزارش می دهد تمرکز دارد و بر تداعی های آزاد فرد به این نشانه ها استوار است.

تحلیل رویا

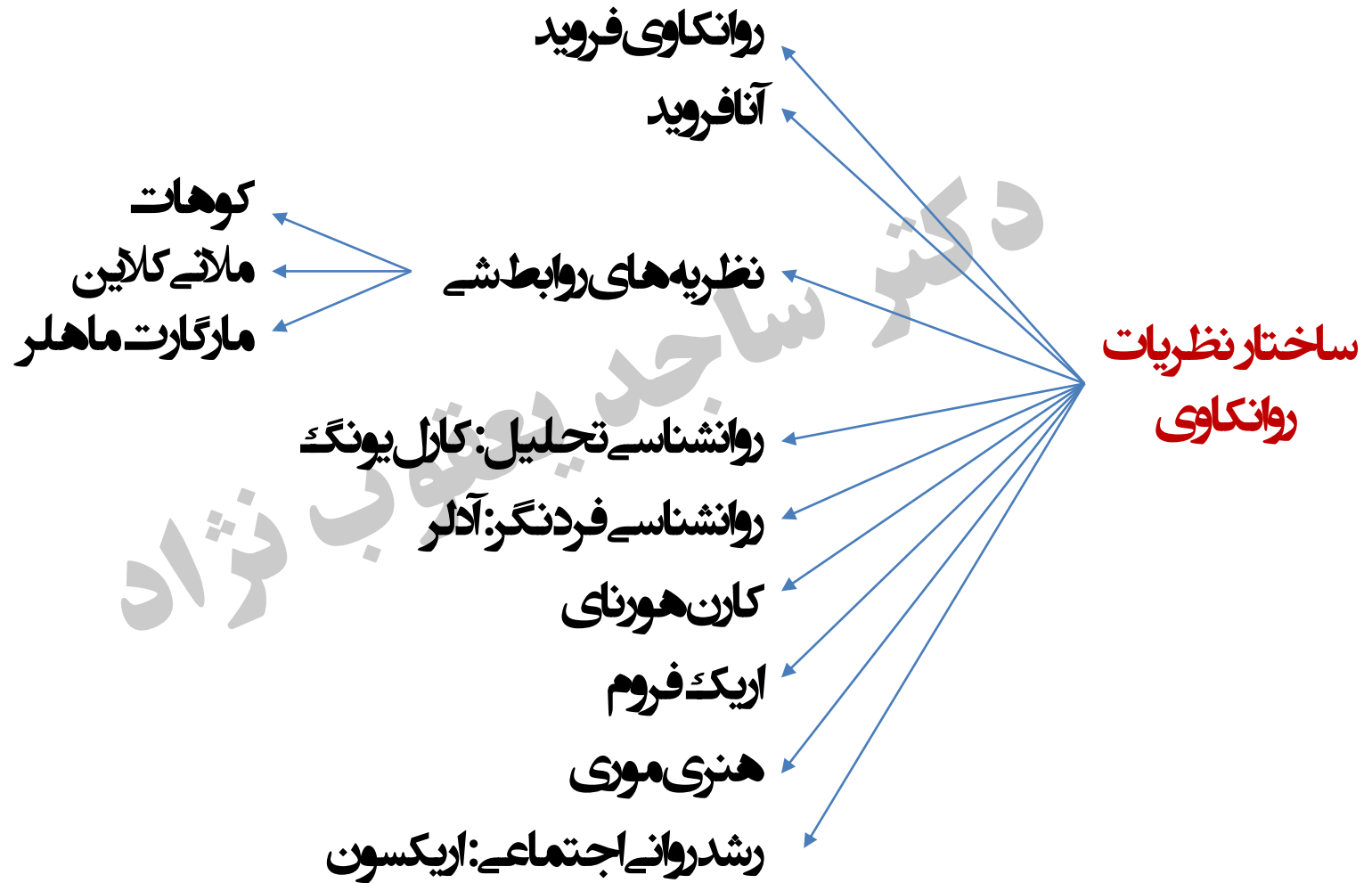
یونگ با فروید هم عقیده بود که رویاها شاخه راهی به ناخشیار هستند. امت یونگ فقط به علت های رویاها توجه نداشت و معتقد بود که رویاها بیش از امیال ناخشیار هستند.

ساجد یعقوب نزهادر

SAJED. Y AGHOOBNEZHAD

ساختار نظریات روانکاوی

ساجد یعقوب نزهادر

روانشناسی فردنگر آدلر

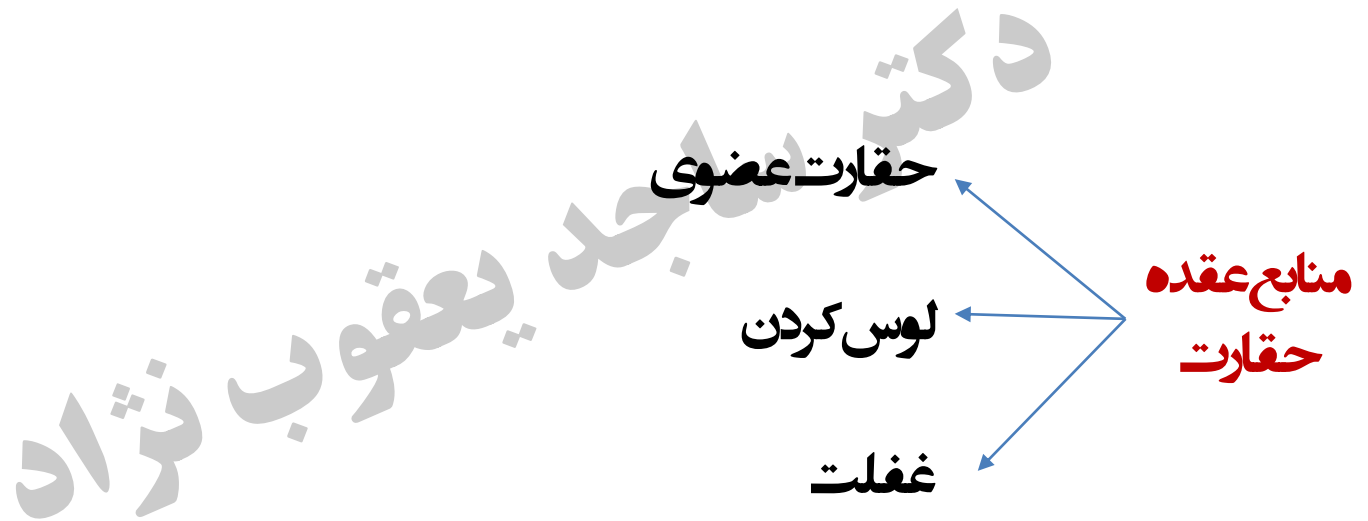

روانشناسی فردنگر
انسان در درجه اول موجودی اجتماعی است.
هشیار، محور شخصیت است.

آدلر معتقد بود که احساس های حقارت همیشه به عنوان نیروی برانگیزنده، در رفتار وجود دارند.

احساس های حقارت: منبع تلاش انسان

احساس های حقارت منبع تمام تلاش های انسان هستند. رشد فرد از **جبران**، از تلاش های مابرای چیره شدن بر حقارت های واقعی یا خیالی مانا می شود. این فرایند در کودکی آغاز می شود.

عقده برتری: واقعیت اساسی زندگی

غایت نگری خیالی: حالت نهایی بودن ← **سبک زندگی**

سبک زندگی

تیپ سلطه جو

آگاهے اجتماعے کمے دارد، بدون توجه به دیگران رفتار مے کند.

تیپ گیرنده

(رایج ترین تیپ انسان)، توقع دارد که دیگران اسباب رضایت او باشند و بنا بر این به دیگران وابسته است.

تیپ دوری جو

برای روبرو شدن با مشکلات زندگی هیچ تلاشی نمے کند.

تیپ مفید به حال جامعه

با دیگران همکاری کرده و مطابق با نیازهای آنها عمل مے کند.

سبک زندگی

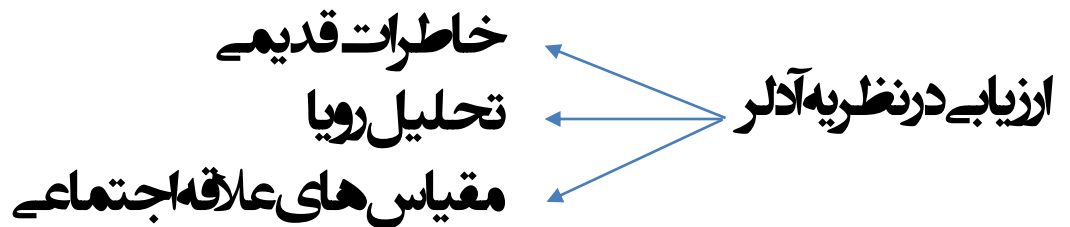
ساجد یعقوب نزهادر

نکات مهم در نظریه آدلر

کنار آمدن با دیگران، اولین تکلیف است که در زندگی با آن روبرو می شویم. سازگاری اجتماع بعدی ماکه بخش از سبک زندگی ماست، بر رویکرد ما به تمام مشکلات زندگی تاثیر می گذارد. **علاقه اجتماع** استعداد فطری همکاری کردن با دیگران برای رسیدن به هدفهای شخصی و اجتماع است.

ترتیب تولد، تاثیر اجتماع مهمی در کودکی است، تاثیری که سبک زندگی خود را از آن بوجود می آوریم.

آدلر **تصویر امیدوار کننده و دلپذیری از ماهیت انسان** ارائه می دهد که نقطه مقابل دیدگاه غم انگیز و بدبینانه فروید است.

ساجد یعقوب نزهادر

دکتری ۱۴۰۰

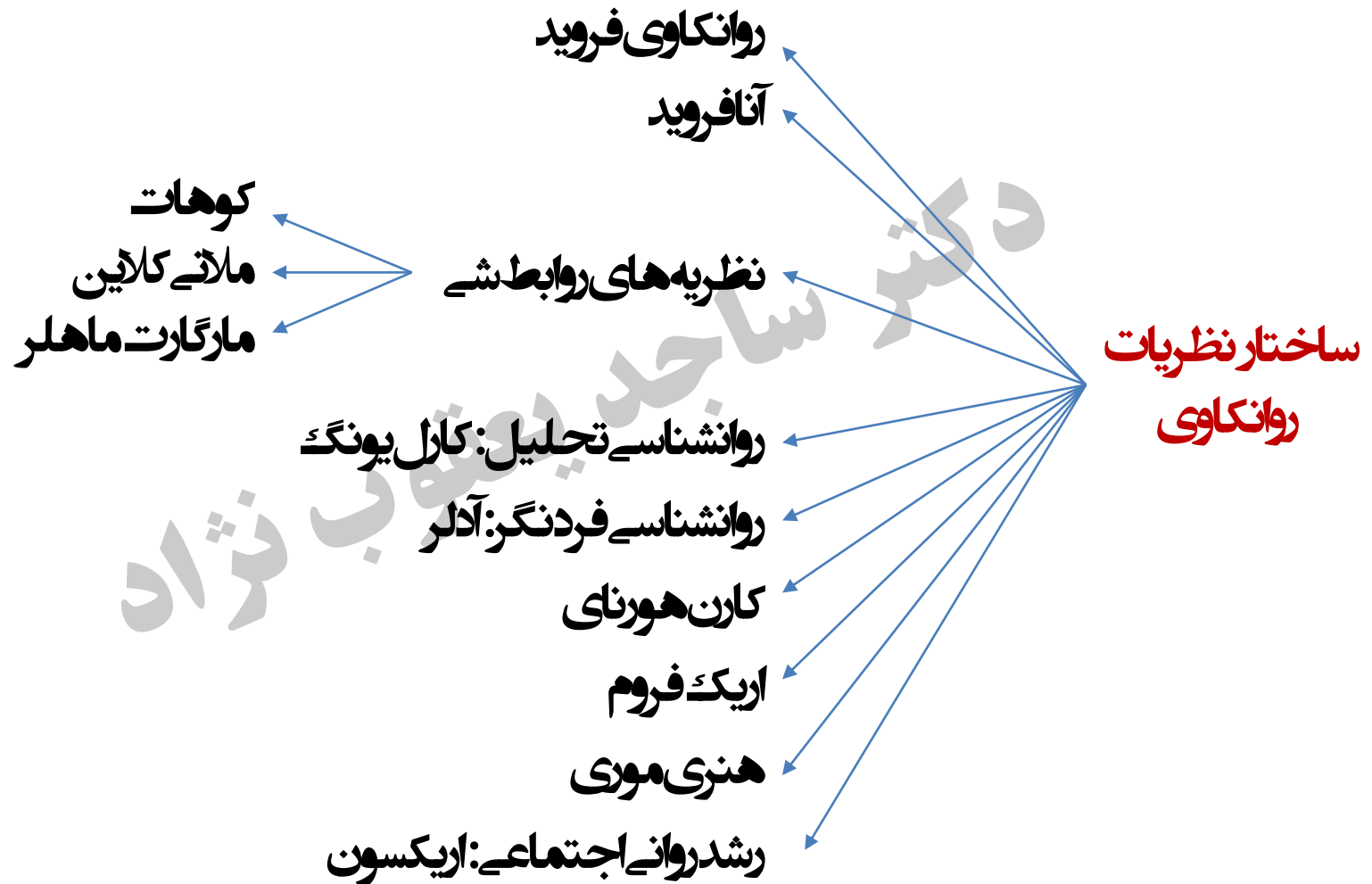
هدف آلفرد آدلر از آشنایی با خاطرات نخستین مراجعین خود عمدتاً دستیابی به کدام مورد بود؟

- (۱) تعبیر رویا (۲) سبک زندگی (۳) عقده برتری (۴) علاقه اجتماعی

دکتر ساجد یعقوب نژاد

ساختار نظریات روانکاوی

ساجد یعقوب نزهادر

نیازها و گرایش های روان رنجور: هورنای

از نظر هورنای، افراد نه به وسیله نیروهای جنسی یا
پرخاشگری، بلکه توسط **نیاز به امنیت و محبت** برانگیخته
می شوند.

هورنای درباره اهمیت سالهای اولیه کودکی در شکل دادن شخصیت بزرگسال با فروید
موافق بود، اما درباره جزئیات اینکه چگونه شخصیت شکل می گیرد، اختلاف
داشتند. هورنای معتقد بود نه مراحل رشد همگانه وجود دارد و نه تعارض های کودکی
اجتناب ناپذیر، بلکه **رابطه اجتماعی بین کودک و والدین او، عامل اساسی رشد**
شخصیت است.

نیاز کودکی به امنیت

کودکے تحت سلطہ **نیاز به امنیت** قرار دارد، کہ منظور امنیت، **رہایے از ترس** است۔
امنیت کودک کا بےستگے دارد به اینکہ **والدین** با کودک **چگونه رفتار مے کنند**۔

هورنای **بردرماندگے** **کودکان** خیلے تاکید کرد۔ اما بر خلاف آدلر، باورنداشت کہ لزوماً همه
کودکان احساس عجز و درماندگے مے کنند۔ اما در صورتے کہ این احساس ها ایجاد شوند
مے توانند به **رفتار روان رنجور** منجر شوند۔

هرچه کودک بیشتر احساس گناه کند، خصومت خود را عمیق تر سرکوب خواهد کرد۔
این سرکوب ها موجب ایجاد **اضطراب بنیادی** مے شود۔

دکتری ۱۴۰۰

انتقاد اساسی «کارن هورنای» به «فروید» نادیده گرفتن کدام مورد است؟

- (۱) فرهنگ (۲) امنیت (۳) خانواده (۴) وراثت

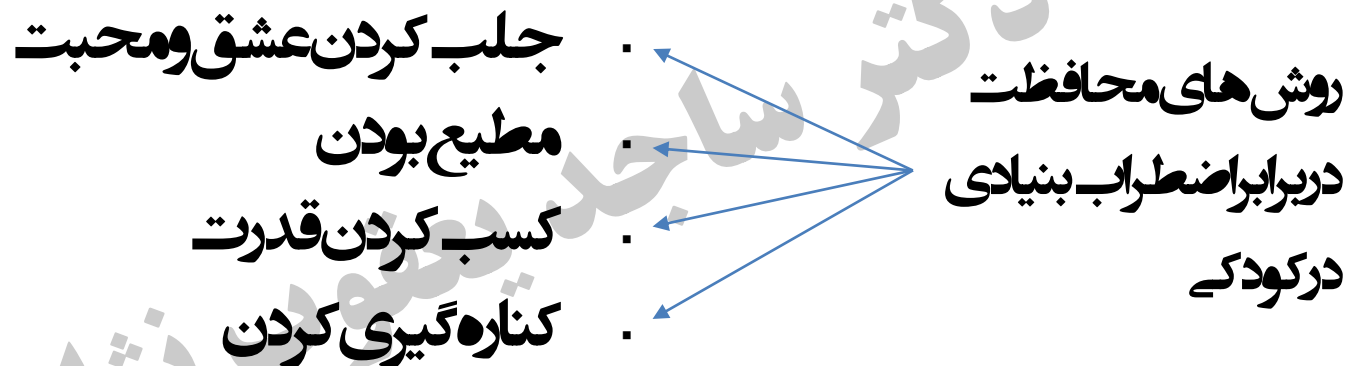
دکتر ساجد یعقوب نژاد

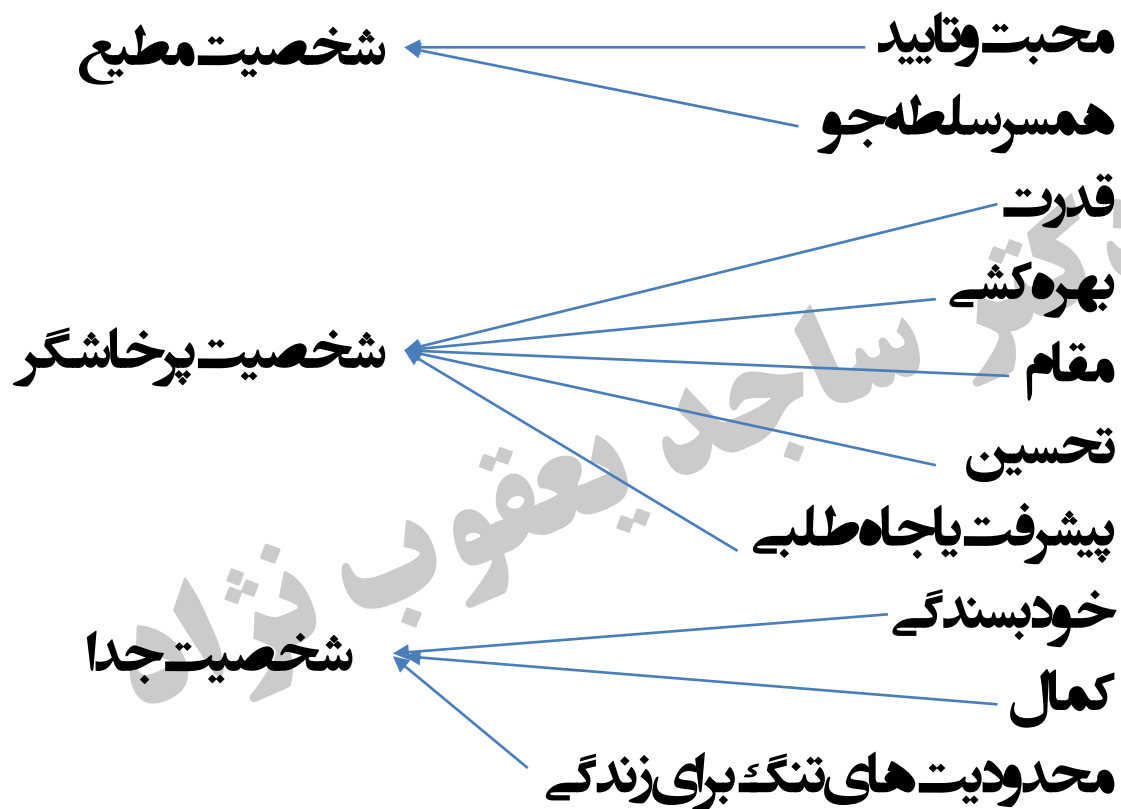
اضطراب بنیادی: اساس روان رنجوری

احساس فراگیر و پنهانی تنها و درمانده بودن در دنیای خصمانه

مبنای پرورش روان رنجوری های بعدی

نیازها و گرایش‌های روان رنجور

ده نیاز
روان رنجور

خودانگاره آرمانی

در افراد بهنجار بر پایه ارزیابی واقع بینانه از توانایی ها، استعدادها، ضعف ها، هدف ها، و روابط با دیگران استوار است.

افراد روان رنجور بین شیوه های ناسازگار رفتار دچار تعارض می شوند، شخصیت دارند که ویژگی آن چند دستگی و ناهماهنگی است. خودانگاره آنها بر آرمان دست نیافتنی کمال مطلق استوار است.

برونے کردن، یافتن تعارض ها به دنیای بیرون ممکن است اضطراب ناشی از تعارض را موقتاً کاهش دهد، ولی اختلاف بین خودانگاره آرمانی و واقعیت را کاهش نخواهد داد.

روان شناسی زنانه: مسیر مادری یا مسیر شغلی

رشد رحم

هورنای باین استدلال که مردان به خاطر توانایی زنان برای مادر شدن، به آنها حسودی می کنند، با عقاید فروید درباره رشد آلت مردی مقابله کرد.

گریز از زنانگی

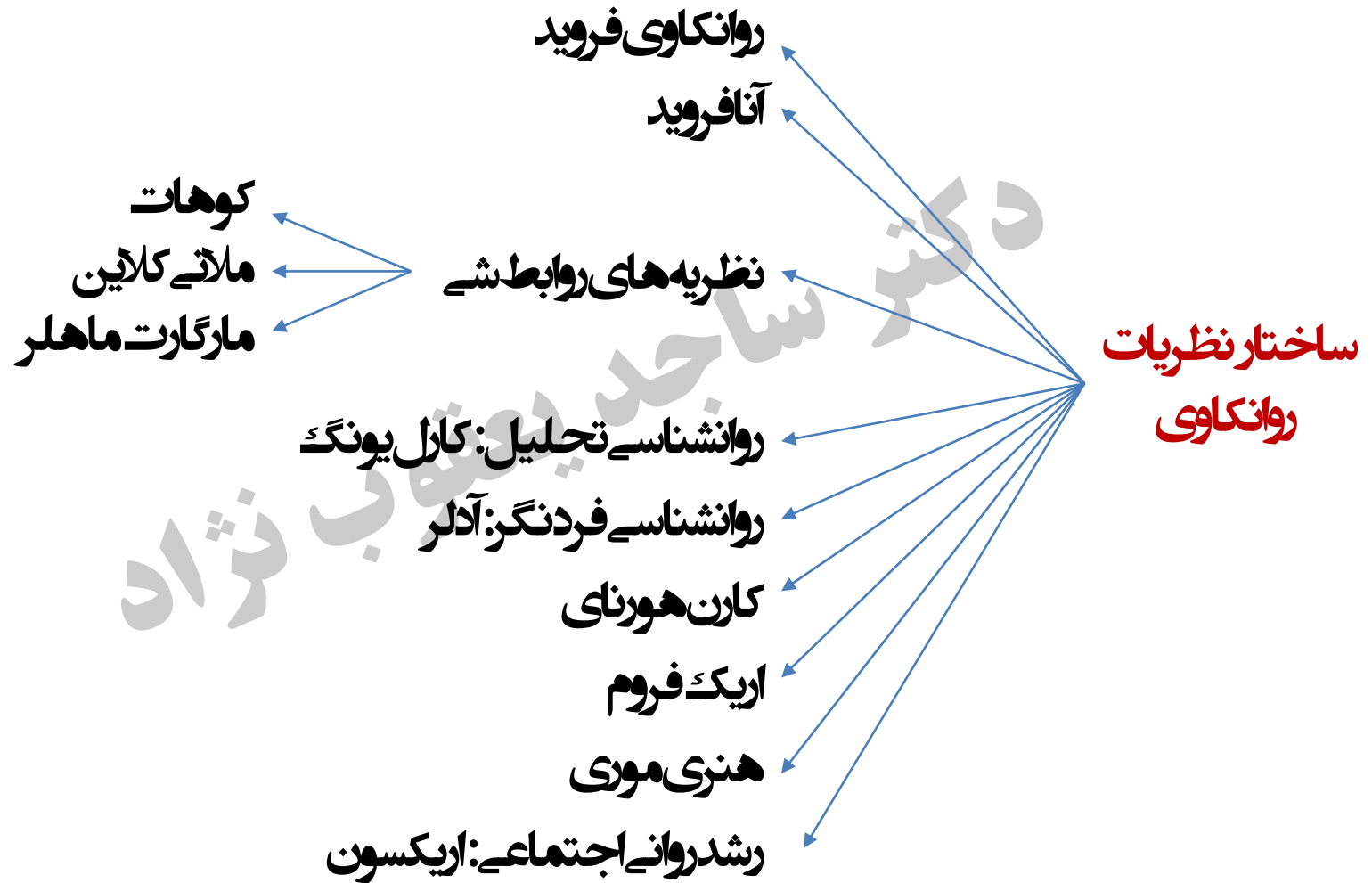
عقد هادیپ

هورنای درباره ماهیت عقد هادیپ نیز با فروید مخالف بود. او وجود تعارض بین کودکان و والدین را انکار نکرد، ولی باور نداشت که منشاجنس دارد.

مادری یا کار؟

ساجد یعقوب نزهادر

ساختار نظریات روانکاوی

ساجد یعقوب نزهادر

آزادی یا امنیت، تعارض بنیادی انسان: اریک فروم

مابه صورت انعطاف ناپذیر، توسط نیروهای غریزی زیسته
شکل نمے گیریم.

فروم معتقد بود که **شخصیت تحت تاثیر نیروهای اجتماعے**
و فرهنگے که در محدوده فرهنگ بر انسان تاثیر مے گذارند و
نیروهای کلے که در طول تاریخ بر بشریت تاثیر گذاشته اند، قرار
دارد.

ما مے توانیم ریشه های تنهایے، انزوا و پوچے انسان امروزی را در **رویدادهای تاریخے** بیابیم.

مشاوره ۱۴۰۱

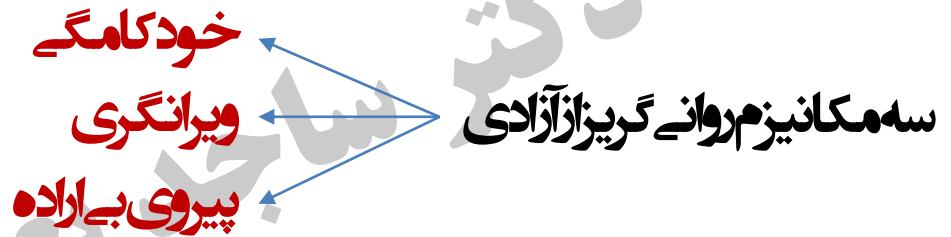
نظریه شخصیتی اریک فرام بیشترین پیوند را با کدام رویکرد دارد؟

- (۱) روان‌شناسی وجودی (۲) یادگیری اجتماعی (۳) بافت‌شناسی (۴) کردارشناسی

دکتر ساجد یعقوب نژاد

آزادی یا امنیت: تعارض بنیادی انسان

اریک فروم معتقد بود که هرچه انسان ها در طول تاریخ آزادی بیشتری به دست آوردند، بیشتر احساس تنهایی و انزوا کردند. هرچه انسان ها آزادی کمتری داشتند، احساس تعلق پذیری و امنیت آنها بیشتر بود.

رشد فرد در کودکی به رشد نوع بشر در طول تاریخ شباهت دارد. وقتی کودکان بزرگ می شوند استقلال و آزادی بیشتری کسب می کنند که به قیمت امنیت پیوندهای که با مادر داشته اند تمام می شود. کودکان سعی می کنند از طریق رابطه همزیسته، کناره گیری-ویرانگری و عشق، از این آزادی بگریزند.

نیازهای روان‌شناختی اساسی

مشاوره ۱۴۰۱

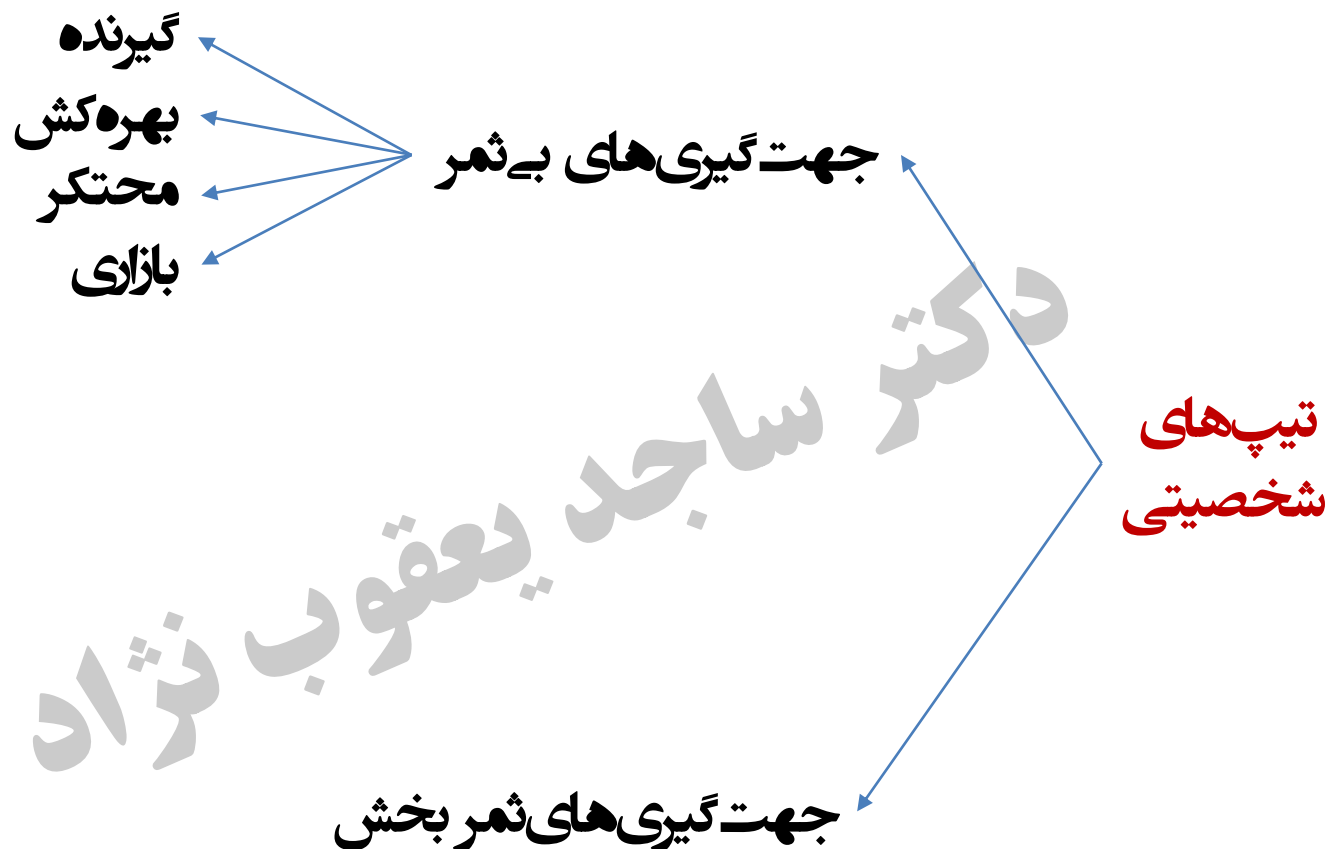
به اعتقاد اریک فرام کدام یک از نیازهای روان شناختی ناشی از قطع پیوندهای نخستین ما با طبیعت است؟

(۱) تعالی (۲) تهییج و تحریک (۳) هویت (۴) مربوط بودن

دکتر ساجد یعقوب نژاد

تیپ‌های شخصیتی

دکتر ساجد یعقوب نژاد

تیپ های مرده گرا (بے ثمر): عاشق مرگ، قدرت و تکنولوژی

هستند

تیپ های زنده گرا (ثمر بخش): عاشق زندگی و رشد هستند

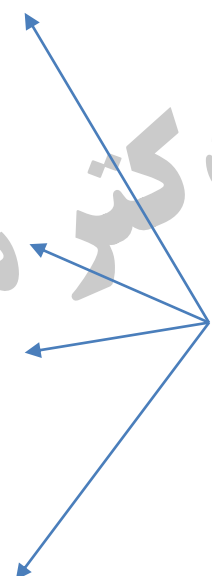
تیپ های مال پرست (بے ثمر): خود را با اموال که دارند توصیف می

کنند

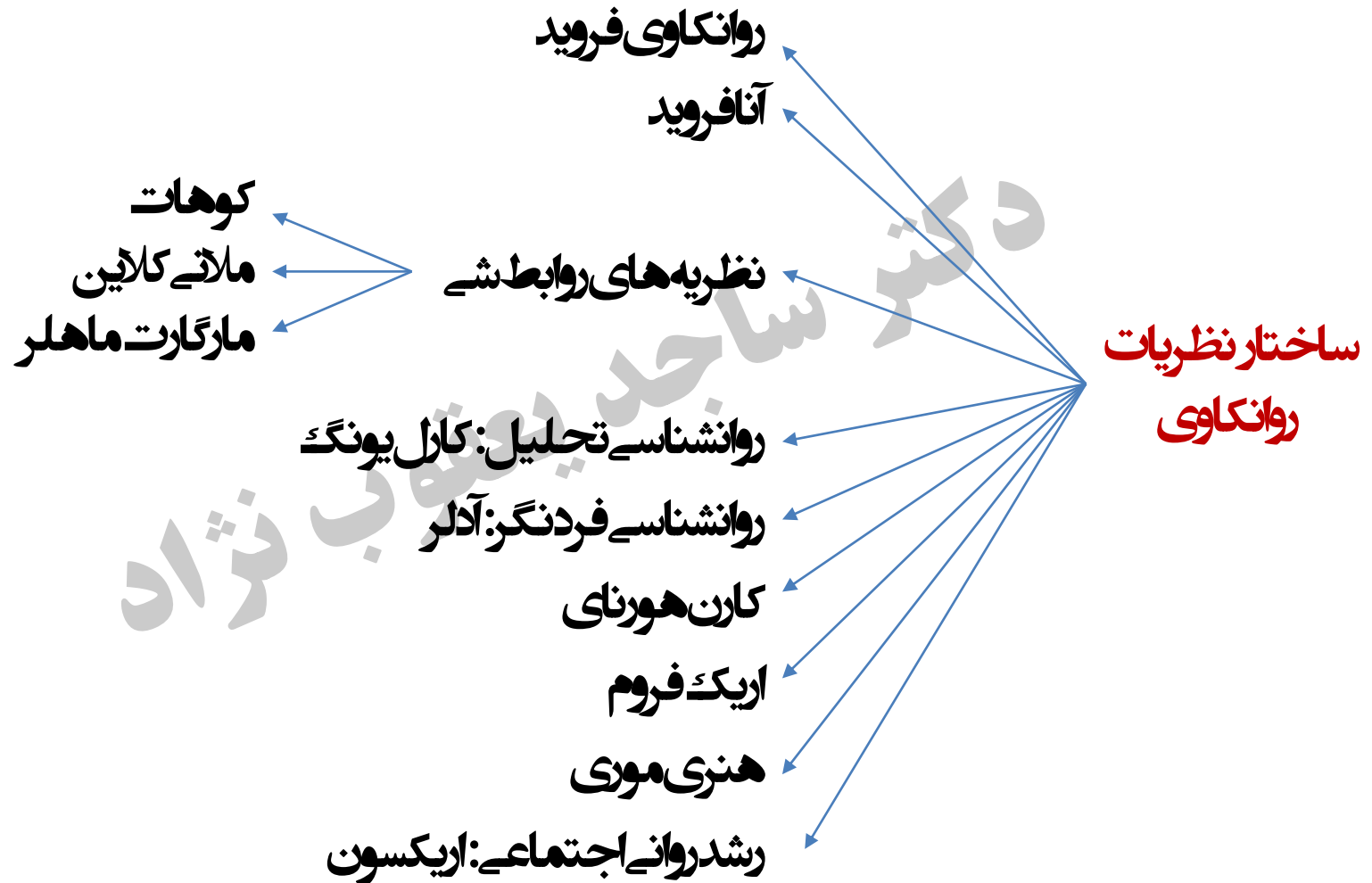
تیپ های هسته گرا (ثمر بخش): همکاری، تقسیم کردن و زندگی

کردن ثمر بخش با دیگران

تقسیم بندی دیگر
از تیپ های
شخصیتی

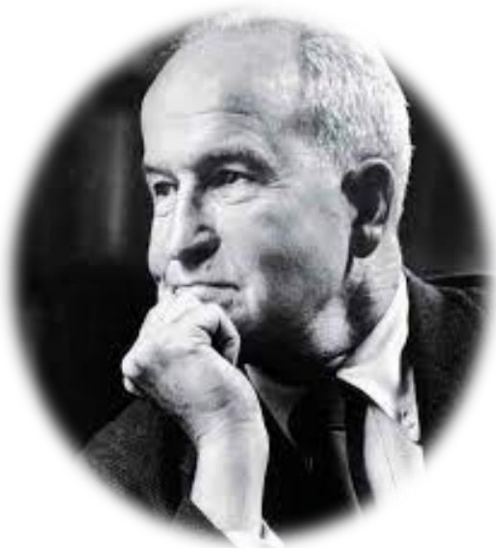

ساختار نظریات روانکاوی

ساجد یعقوب نزهادر

هنری موری

هنری موری رویکردی را به شخصیت طراحی کرد که
نیروه‌های هشیار و ناهشیار؛ تاثیر گذشته، حال و آینده؛ و تاثیر
عوامل فیزیولوژیک و جامعه‌شناختی را در بر می‌گیرد.
موری تحت تاثیر روان کاوی فروید قرار داشته است، اما
برداشت‌های او از این پدیده‌ها منحصربه‌فرد است.

ساجد یعقوب نژاد

اصول شخصیت شناسی هنری موری

اصول شخصیت شناسی هنری موری

شخصیت در مغز ریشه دارد.

مابه برانگیختگی، فعالیت و تحرک نیاز داریم و همه‌ی اینها تنش را افزایش می‌دهند نه کاهش.

شخصیت فرد در طول زمان به رشد کردن ادامه می‌دهد.

شخصیت تغییر و پیشرفت می‌کند و ثابت یا را کد نیست.

بر بے همتا بودن هر فرد تاکید می‌کند و در عین حال به شباهت های بین تمام افراد نیز واقف است.

تقسیم بندی شخصیت از دیدگاه هنری موری

نهاد: موری مانند فروید معتقد بود که نهاد مخزن تمام گرایش‌های تکانشی فطری است. با این حال، در سیستم شخصیت شناختی موری، نهاد تکانه‌های فطری را نیز در بر دارد که جامعه آنها را مطلوب و پسندیده می‌داند.

فرامن: درونی کردن ارزش‌ها و هنجارهای فرهنگ که به وسیله‌ی آن رفتار خود و دیگران را ارزیابی و درباره‌ی آن قضاوت می‌کنیم. محتوای فراخود توسط والدین و سایر صاحبان قدرت بر فرزندان تحمیل می‌شود.

من (ایگو): خود حاکم منطقی شخصیت است و سعی می‌کند تکانه‌های ناپذیرفتنی نهاد را تعدیل کند یا به تعویق اندازد.

شخصیت از دیدگاه
هنری موری

نیازها: برانگیزنده‌های رفتار

مهم‌ترین خدمت هنری موری به نظریه و پژوهش در شخصیت استفاده از مفهوم نیازها برای توضیح دادن انگیزش و جهت رفتار است.

نیازهای نخستین و ثانوی

انواع نیازها از نظر
هنری موری

نیازهای واکنش و خودجوش

دکتر ساجد یعقوب نژاد

فهرست نیازهای هنری موری

فهرست نیازهای هنری موری

- خواری طلبی:** تسلیم شدن منفعلانه در برابر نیروی بیرونی.
- پیشرفت:** انجام دادن کاری دشوار، تسلط یافتن
- پیوند جوئی:** همکاری نزدیک و لذت بخش
- پر خاشگیری:** غلبه کردن به زور
- خود مختاری یا قدرت اجتماعی:** رها شدن، خلاص شدن از قید و بند، یا گریختن از حبس
- عمل متقابل:** غلبه کردن بر شکست با تلاش دوباره
- خویش تن پایی:** دفاع کردن از خود در برابر توهین، انتقاد و سرزنش
- احترام:** تحسین کردن فردی بر تروپشتیبانی از او
- سلطه جوئی:** کنترل کردن محیط خویش
- نمایش:** تاثیر گذاشتن. دیده و شنیده شدن. برانگیختن. بهت زده کردن
- آسیب گریزی:** اجتناب از رنج، صدمه ای بدنی، بیماری و مرگ
- تحقیر گریزی:** اجتناب از سرافکندگی
- مهرورزی:** نشان دادن همدردی
- نظم:** منظم کردن چیزها.
- بازی:** عمل کردن به قصد تفریح بدون هدف دیگر.
- شناخت حس:** جستجو کردن تاثیرات پراحساس و لذت بردن از آنها.
- میل جنسی:** برقرار کردن رابطه ای شهوت انگیز.
- مساعدت:** پرستاری شدن.
- فهمیدن:** تمایل داشتن به تحلیل کردن رویدادها و نتیجه گیری از آنها.

جمع بندی نیازهای موری

۱ - نیازهای جاه طلبانه

- a. پیشرفت (موفقیت): دستاورد، پیشرفت و غلبه بر موانع.
- b. خودنمایی: غافلگیر کردن یا ترساندن دیگران.
- c. نمایش: شناخته شدن، نشان دادن موفقیت ها و به دست آوردن اعتبار اجتماعی

۲ - نیازهای مادی

- a. کسب: به دست آوردن چیزها.
- b. ساخت: به وجود آوردن چیزها.
- c. نظم: ترتیب و منظم کردن و سازمان یافتن چیزها.
- d. نگهداری: حفظ چیزها

۳ - نیازهای قدرتی

- a. خواری طلبی: اعتراف و پوزش خواهی.
- b. خود مختاری : آزادی عمل، استقلال و مقاومت.
- c. پر خاشگری: حمله به دیگران یا تحقیر آن ها.
- d. خویشتن پایی : اجتناب از نكوهش، پیروی از قواعد و اجتناب از سرزنش شدن.
- e. احترام: اطاعت و همکاری با دیگران.
- f. تسلط: کنترل کردن دیگران.

۴ - نیازهای عاطفی

- a. پیوندجویی: وقت گذرانی با سایر مردم.
- b. مهر ورزی: مواظب فرد دیگری بودن.
- c. بازی: سرگرم شدن با دیگران.
- d. طرد: طرد کردن و نپذیرفتن دیگران.
- e. مساعدت: مهر طلبی، کمک شدن یا محافظت شدن توسط دیگران.

۵ - نیازهای اطلاعاتی

- a. فهمیدن : شناخت یابی، جستجوی دانش و پرسیدن سوال.
- b. شناخت حسی

دکتر ساجد یعقوب نژاد

دکتری ۱۴۰۱

در نظریه هنری موری، نیاز به خود پیروی و استقلال طلبی جزء کدام طبقه از نیازها به شمار می آید؟
(۱) پیوندجویی (۲) جاه طلبی (۳) قدرت اجتماعی (۴) دفاع از موقعیت

مشاوره ۱۴۰۱

طبق نظریه هنری موری، نیاز به نظم و ترتیب در کدام مقوله از نیازها قرار می گیرد؟
(۱) دلبستگی اجتماعی (۲) جاه طلبی (۳) آسیب گریزی (۴) قدرت

مراحل رشد در نظریه هنری موری

مراحل رشد در نظریه هنری موری

مرحله فضای بسته: عقده ی فضای بسته ی ساده به صورت میل به بودن در مکانهای کوچک، گرم و تاریک که امن و پرت باشند تجربه می شود.

مرحله دهانی: عقده ی مساعدت دهانی با ترکیبی از فعالیت های دهانی، گرایشهای منفعلانه و نیاز به حمایت و محافظت شدن مشخص می شود.

مرحله مقعدی: پر خاشگری اغلب بخشی از این عقده است.

مرحله میزراهی: عقده ی میزراهی که منحصر به سیستم هنری موری است، با بلند پروازی شدید، احساس عزت نفس تحریف شده، خودنمایی، شب ادراری، هوسهای جنسی، و خود شیفتگی ارتباط دارد.

مرحله تناسلی یا ختگی: عقده ی ختگی به شکل خیال پردازی کودک درباره ی اینکه ممکن است آلت او قطع شود است.

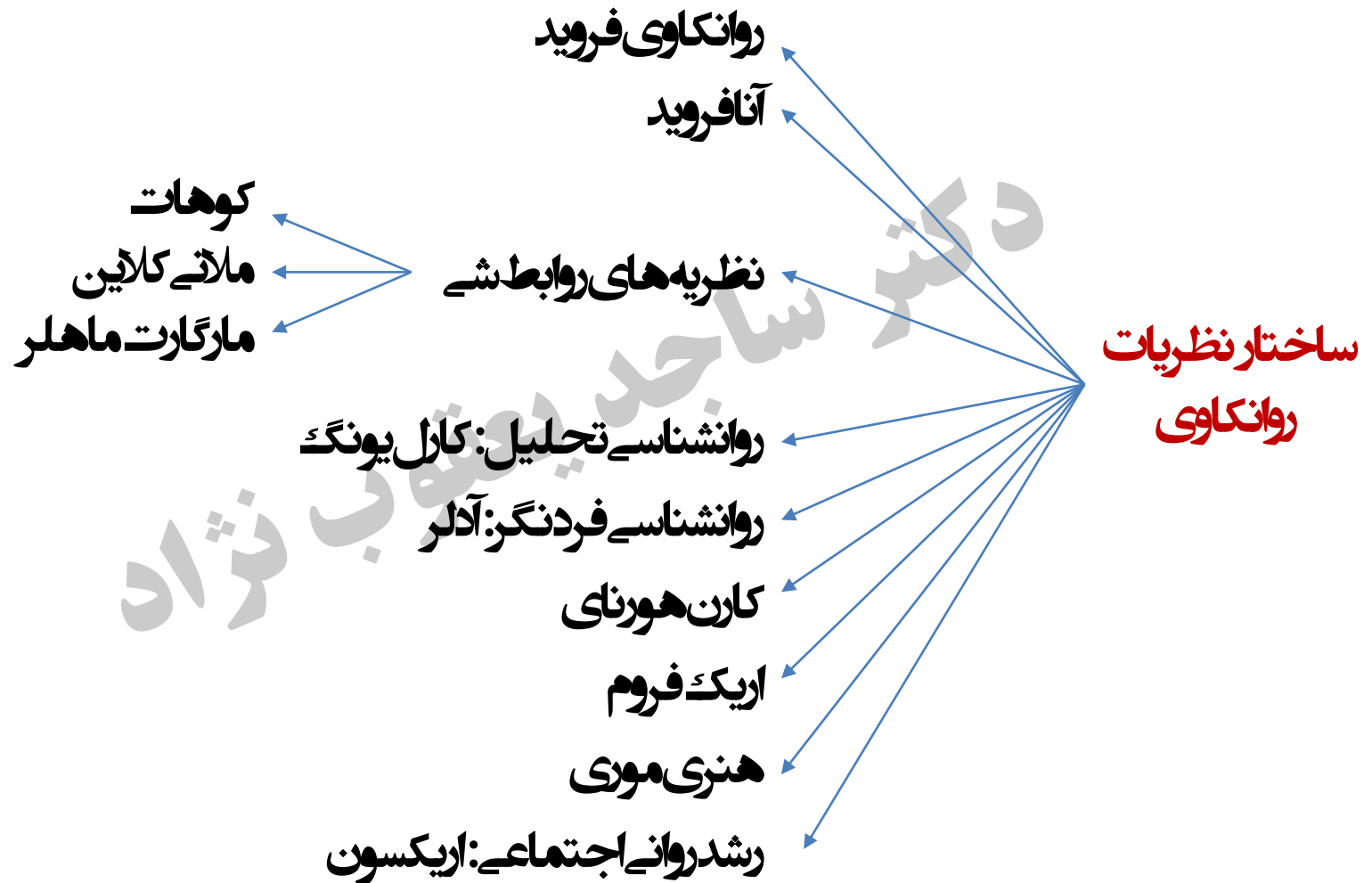
آزمون اندریافت موضوعی TAT

دکتر ساجد یعقوب نژاد

ساختار نظریات روانکاوی

ساجد یعقوب نزهادر

رشد روانی اجتماعی: اریکسون

اریکسون نظریه فروید را از سه نظر گسترش داد:

الف: او مراحل رشد فروید را گسترش داد.

ب: اریکسون بر خود بیشتر از نهاد تاکید کرد.

ج: اریکسون تاثیر عوامل فرهنگ و تاریخ را بر شخصیت تاکید کرد.

ساجد یعقوب نژاد

مراحل روانی - اجتماعی رشد شخصیت

- فرایند رشد تحت تاثیر چیزی قرار دارد که به آن **اصل تکوین** **رشد** نامید.
- هر رویارویی با محیط مان **بحران** نامیده می شود.
- مابه این بحران بایکے از این دوروش پاسخ می دهیم: **روش ناسازگارانه (منفی)** و **روش سازگارانه (مثبت)**.

ساجد یعقوب نژاد

مراحل روانی - اجتماعی رشد شخصیت

اعتماد در برابر بی اعتمادی

- مرحله دهانی فروید
- رفتار مادر با کودک باعث پرورش نگرش اعتماد یا بی اعتمادی می شود.
- امید

استقلال در برابر تردید و شرم

- مرحله مقعدی فروید
- بحران اصلی بین والد و فرزند، به آموزش استفاده از توالت مربوط می شود
- اراده

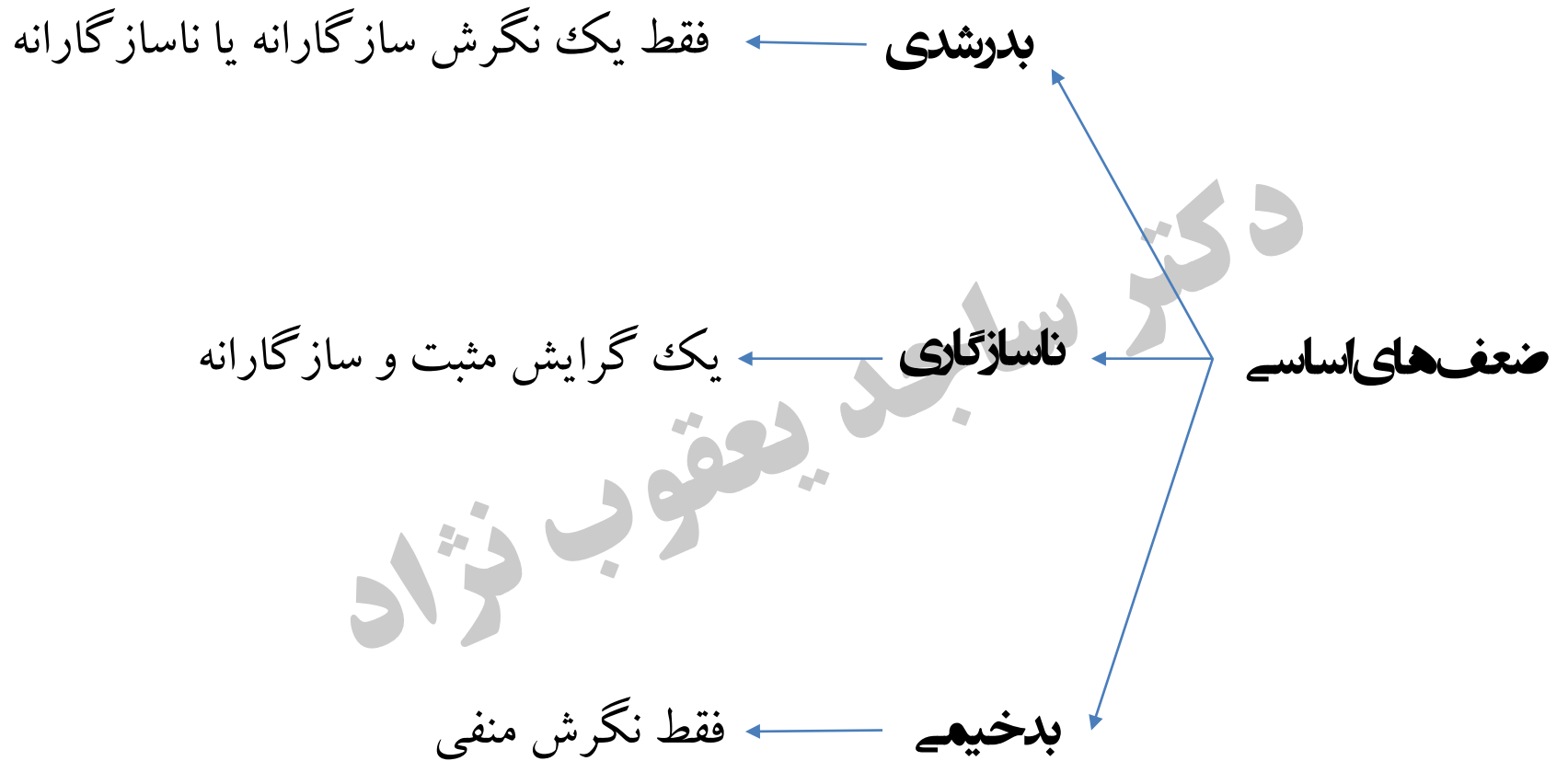
ابتکار عمل در برابر احساس گناه

- مرحله آلتی فروید
- ابتکار می تواند به شکل خیالپردازی هم پرورش یابد و به صورت میل به تصاحب کردن والد جنس مخالف و رقابت با والد همجنس آشکار شود.
- هدف

ساجد یعقوب نزهادر

مراحل روانی - اجتماعی رشد شخصیت

تحلیل روانه-تاریخه

آزمون های روان شناخته

بازی درمانه

بررسه های زندگینامه ای

ارزیابه در نظریه اریکسون

دکتر ساجد یعقوب نژاد

طبقه بندی نظریه های شخصیت

نظریه ها

رویکرد صفت گرایی؛ آلپورت، کتل، آیزنک، مک کری، باس و پلامین

رویکرد رفتاری؛ اسکینر

رویکرد یادگیری اجتماعی؛ بندورا

رویکرد شناختی؛ کلی

رویکرد روانکاوی؛ فروید، آنافروید، کوهات، کلاین، ماهر

رویکرد نو روانکاوی؛ یونگ، آدلر، هورنای، فروم، موری

رویکرد عمر؛ اریکسون

رویکرد انسان گرایی؛ مازلو، راجرز

ساختار رویکرد انسانگرایی

نظریه سلسله مراتب نیازها آبراهام مازلو

نظریه خود شکوفایی نظریه کارل راجرز

ساختار نظریات
انسانگرایی

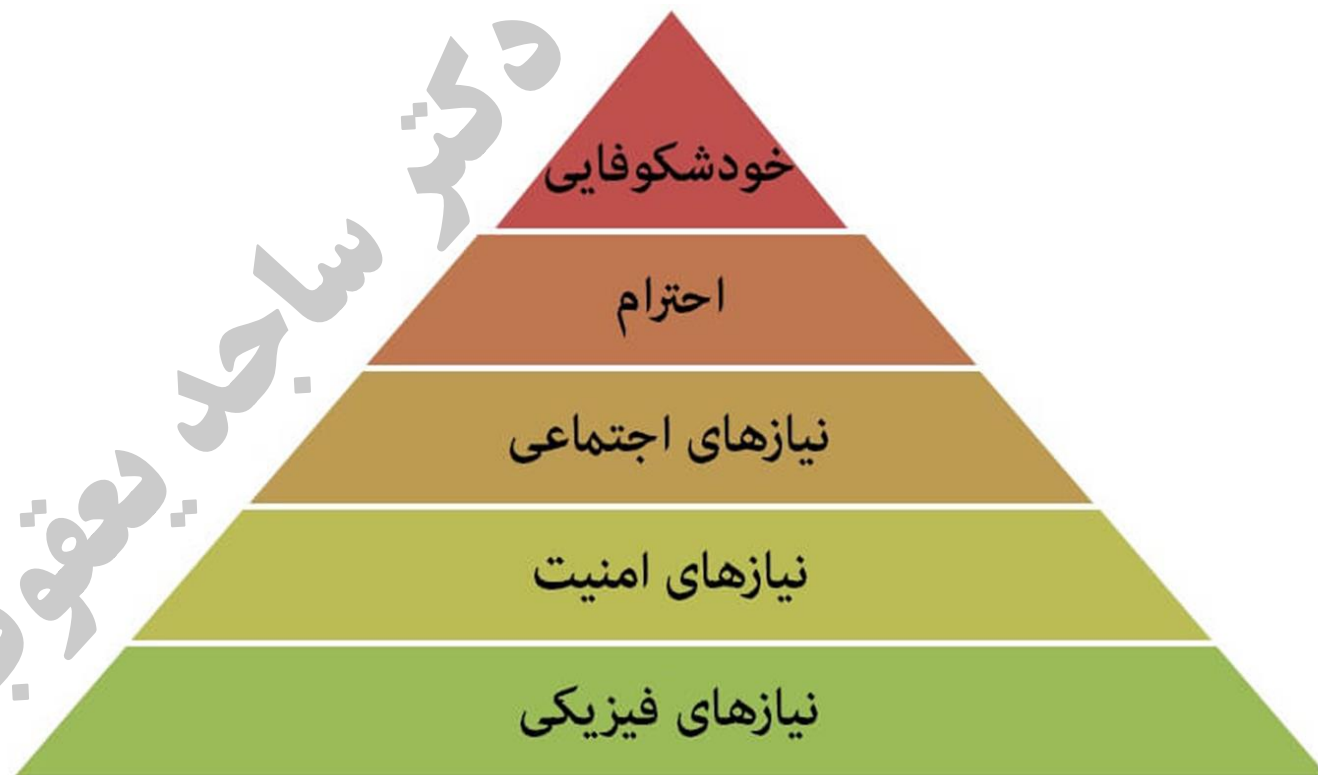
نظریہ سلسلہ مراتب نیازها آبراهام مازلو

در صورتی که نتوانیم بهترین آدم‌ها (خلاق‌ترین،
سالم‌ترین و پخته‌ترین افراد) را بررسی کنیم،
ماهیت انسان را دست کم می‌گیریم

دکتر ساجد یعقوب نژاد

سلسله مراتب نیازها

سلسله مراتب مازلو

نیازهای شناخته

ویژگی نیازها

- هرچه يك نیاز در سطح پایین تر سلسله مراتب باشد، نیرومندی، قدرت و اولویت آن بیشتر است.
- نیازهای بالاتر بعد از زندگی آشکار می شوند.
- نیازهای بالاتر را می توان به تعویق انداخت. مرز نیازهای پایین تر را نیازهای کمبود نامید.
- ارضای نیازهای بالاتر به بهبود سلامت و طول عمر منجر می شود. مرز نیازهای بالاتر را نیازهای رشد یا هستی نامید.
- ارضای نیازهای بالاتر به خوشنودی، شادی و رضایت خاطر منجر می شود.
- ارضای نیازهای بالاتر به شرایط بیرون بهتر از ارضای نیازهای پایین تر نیاز دارد.
- لزوم نداشتن نیاز قبل به طور کامل ارضا شده باشد.

برای اینکه نیاز به خود شکوفایی را برآورده کنیم، شرایط زیر ضروری هستند:

- باید از قید و بندهای تحمیل شده توسط جامعه و خودمان آزاد باشیم.
- نیازهای سطح پایین تر نباید ما را منحرف کنند.
- باید خود انگاره مطمئنی داشته باشیم و از روابط خود با دیگران احساس اطمینان کنیم. (دوست بداریم و دوستان بدارند).
- از قوت ها و ضعف ها، محاسن و معایب خود آگاهی واقع بینانه ای داشته باشیم.

✓ فرآنگیزش

✓ فرآنیازها

✓ فرآآسیب

ویژگی های افراد خودشکوف

ویژگی های افراد خودشکوف

- . درک روشن و کارآمد واقعیت
- . پذیرش خود، دیگران و طبیعت
- . خودانگیزگی، سادگی، طبیعتی بودن
- . تمرکز بر مشکلات فراقتر از خودشان
- . احساس جدایی و نیاز به خلوت
- . تجربیات عرفانی یا اوج
- . علاقه اجتماعی
- . روابط میان فردی عمیق
- . ساختار منش دموکراتیک
- . خلاقیت
- . مقاومت در برابر فرهنگ پذیری

نظریه خود شکوفایی نظریه کارل راجرز

عبارت درمان فردمدار حکایت دارد که توانای تغییر دادن شخصیت و بهبود آن درون فرد قرار دارد. این فرد است نه درمانگر که چنین تغییری را هدایت می کند.

راجرز برای نیروهای ناهشیاریات وجیهات فرویدی اهمیت زیادی قایل نبود. او این عقیده را نیز رد کرد که رویدادهای گذشته تاثیر کنترل کننده ای بر رفتار جاری دارند. او تاکید که احساسات و هیجانات کنونی، تاثیر بیشتری بر شخصیت دارند.

خود و گرایش خود شکوفایی

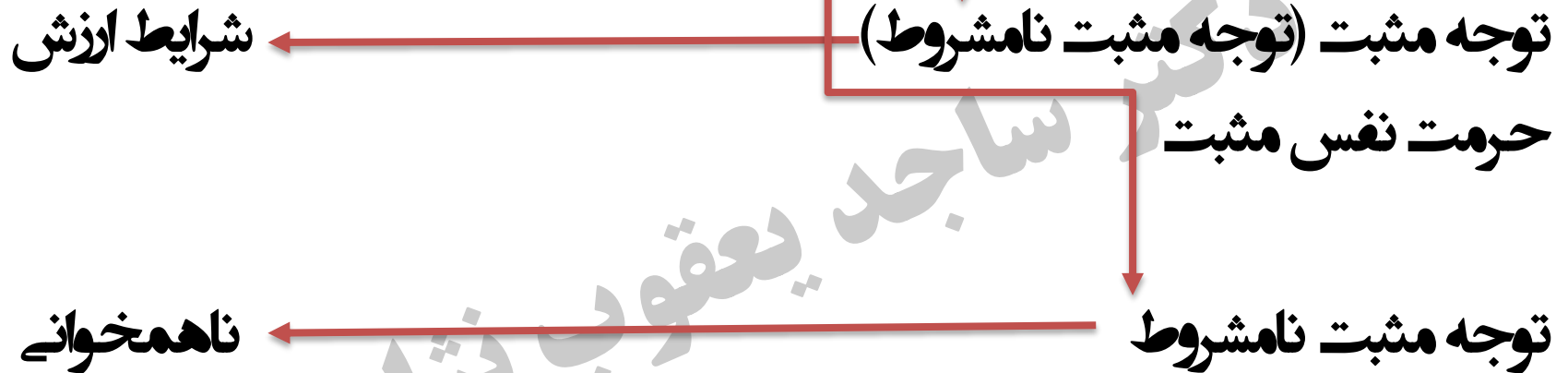
✓ افراد با گرایش فطری به شکوفا کردن، حفظ کردن و بهبود بخشیدن خود برانگیخته می‌شوند. این کشش به سمت خود شکوفایی، بخشی از گرایش شکوفایی بزرگتر است که تمام نیازهای فیزیولوژیک و روان شناختی را در بر می‌گیرد.

✓ فرایند حاکم در طول عمر، فرایند ارزش گذاری ارگانیزم است. ما از طریق این فرایند، تمام تجربیات زندگی خود را از نظر این که چگونه به گرایش شکوفایی کمک می‌کند، ارزیابی می‌کنیم.

ساجد یعقوب نزهادر

رشد خود در کودکی

رشد خودپنداره

ساجد یعقوب نژاد

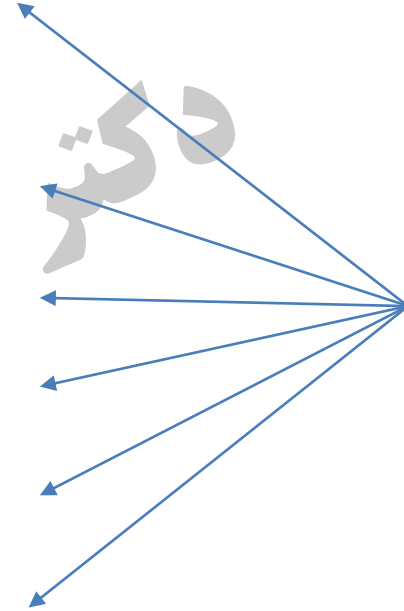
ویژگی های افراد کامل

- ✓ افراد کامل از تمام تجربیات آگاهند.
- ✓ افراد کامل در هر لحظه به طور کامل و پرمایه زندگی می کنند.
- ✓ افراد کامل به ارگانیزم خودشان اعتماد می کنند.
- ✓ افراد کامل بدون قید و بند های بازداری ها، احساس می کنند در تصمیم گیری -
ها آزاد هستند.
- ✓ افراد کامل خلاق هستند و هنگامی که شرایط محیطی تغییر می کند به صورت
ثمر بخش و سازگارانه زندگی می کنند.
- ✓ امکان دارد که افراد کامل با مشکلاتی روبه رو شوند.

سایر نظریات شخصیت

سایر نظریات شخصیت

- **سلیگمن:** درماندگے آموخته شده و سبک تبیین خوشبینانه / بدبینانه
- **رولومے:** موضع وجودی تحلیل
- **ہاری استک سالیوان:** نظریہ میان فردی
- **ویکتور فرانکل:** معنا جوئے
- **اریک برن:** نظریہ تحلیل تبادلے
- **ماروین زاکرمن:** ہیجان خواہے

درماندگے آموخته شده وسبک تبیینے خوشبینانه / بدبینانه

- ✓ درماندگے آموخته شده در سالمندان
- ✓ درماندگے آموخته شده و سلامت هیجانے
- ✓ پژوهش حیوانے در مورد درماندگے آموخته شده

دکتر ساجد یعقوب نزهادر

فقدان کنترل تحت شرایط درماندگی آموخته شده

چگونه این فقدان کنترل را برای خودمان توجیه می کنیم

سبک تبیینی

سبک تبیینی بدبینانه

سبک تبیینی خوشبینانه

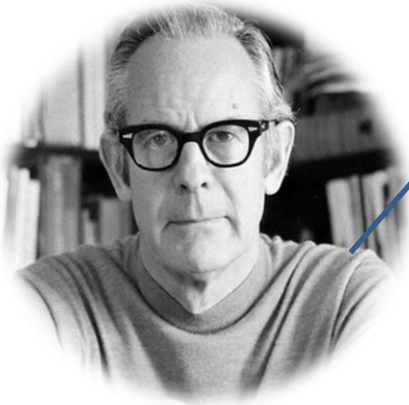
پرورش درماندگی آموخته شده در کودکی

رولومی: موضع وجودی تحلیلی

وجود گرایه

حقیقت نمے تواند جدا از تجربه انسانے باشد و حقیقت را فقط با ادراک شخص از آن مے توانیم بشناسیم.

تلاشه است برای فهمیدن انسان از طریق پر کردن شکاف بین سوژه (مشاهده کننده) و ابژه (آنچه مشاهده مے شود) که پس از رنسانس مشکل اساسے برای تفکر غربے و علم شده بود.

دکتر ساجد یعقوب نزهادر

عناصر مشترک در بین اغلب متفکران وجودی

عناصر مشترک

وجود مقدم بر جوهر است.

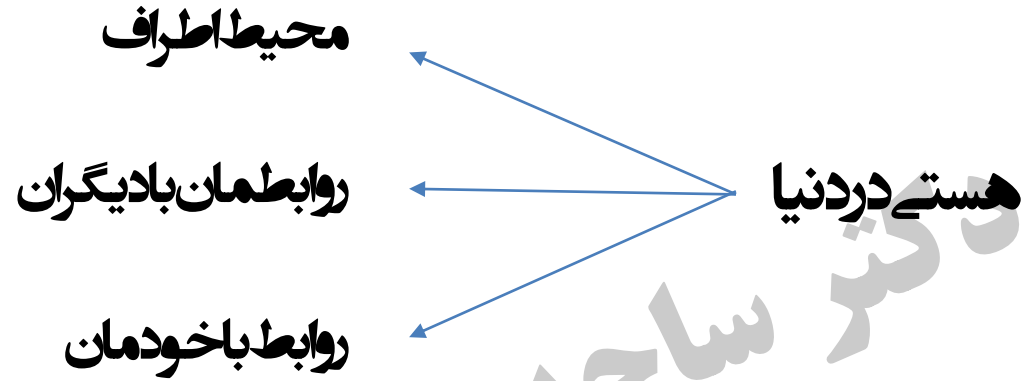
وجودگرایی با جدا کردن ذهن از عین مخالف است.

انسان‌ها در جستجوی معنی برای زندگی‌شان هستند.

در نهایت هر یک از ما در قبال آنچه هستیم و آنچه خواهیم شد، مسئولیم.

وجودگرایان اصولاً ضد نظری هستند.

مفاهیم اساسی وجود گرایی

نیستے

مفاهیم اساسی وجود گرایی

دکتر ساجد یعقوب نژاد

وجودگرایی و روانکاوی

روانکاوی و وجود گرایی هر دو سوالاتی بنیادی درباره وجود انسان دارند.

حتمه بودن مرگ و نیستی و شیوه های کنار آمدن با آن حرف

هر دو گروه جامعه را ملامت می کنند که نمی گذارند آدم ها همان باشند که هستند.

وجودگرایان تلاش فروید برای برپا کردن علم طبیعت انسان بر اساس یک نظام فکری انتزاعی و منطقه زارده می کنند.

اضطراب در اندیشه می

فروپاشی ارزش ها در جامعه نوین و از دست دادن جهت یابی اخلاقی

پوچی و احساس تنهایی

ظهور اضطراب

دکتر ساجد یعقوب نژاد

نکات مهم در اندیشه می

گناه

گناه جدایی

گناه از ناتوانی ما در درک کردن دقیق دنیای دیگران

گناه وجودی به انکار استعداد هایمان

قصدمندی

گسترش هشیاری

اساطیر

مسلمات هستی (دلوایسه های غایب)

آزادی و قدرت درونی

دکتر ساجد یعقوب نژاد

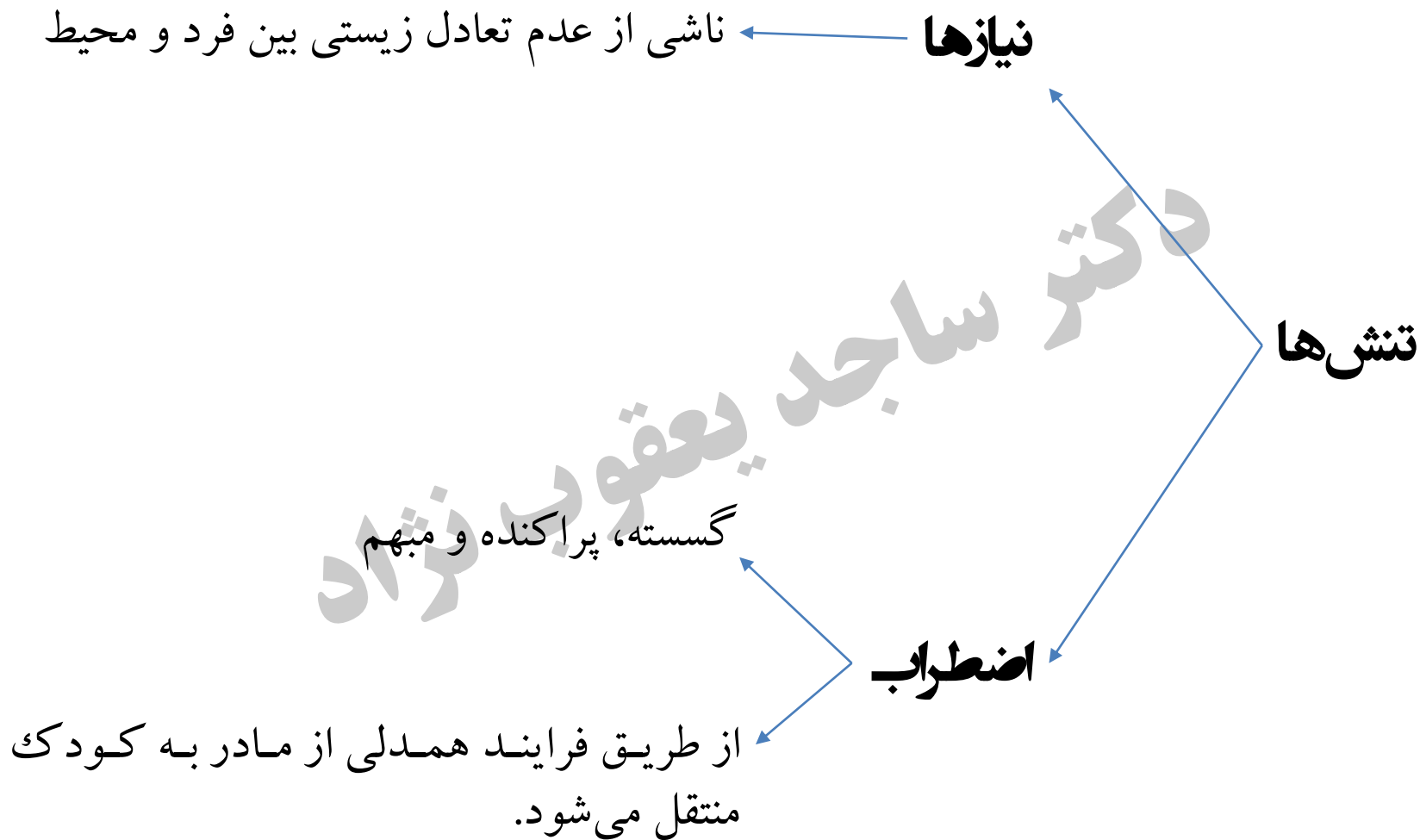
هاری استک سالیوان: نظریه میان فردی

افراد شخصیت خود را در بستر اجتماعے پرورش
مے دھند.

نظریه میان فردی سالیوان بر اھمیت مراحل مختلف رشد، یعنی نوباوگے،
کودکے، بچگے، پیش نوجوانے، اوایل نوجوانے، اواخر نوجوانے و بزرگسالے تاکید
دارد.

تنش‌ها در نظریه سالیوان

مربوط به مناطق خاص بدن

پوشش‌ها

مربوط به مناطق تنش‌ها

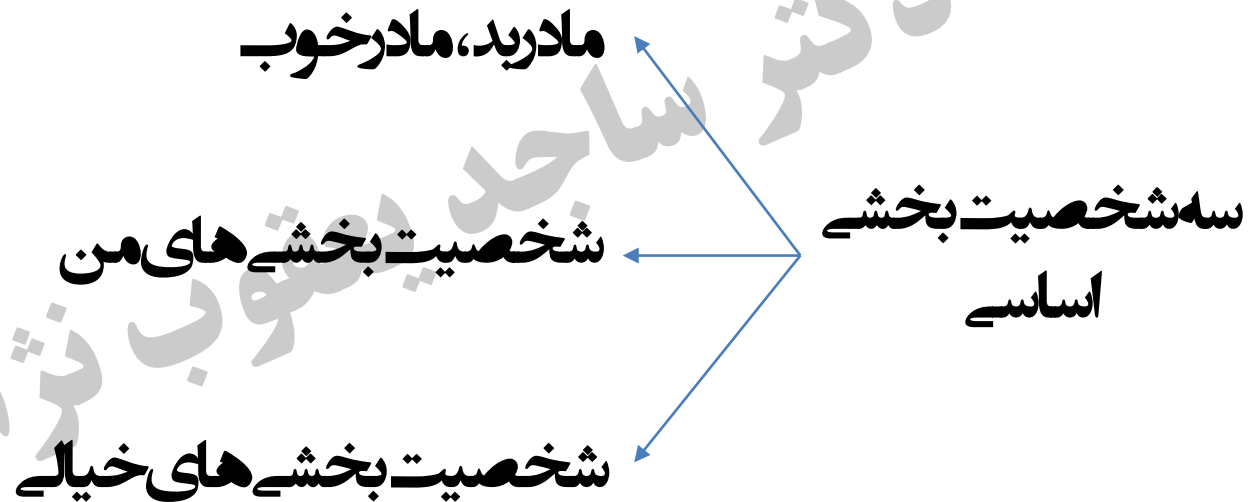
پوشش‌های گسسته: خودخواهی

پوشش‌های مجزا: شهوت

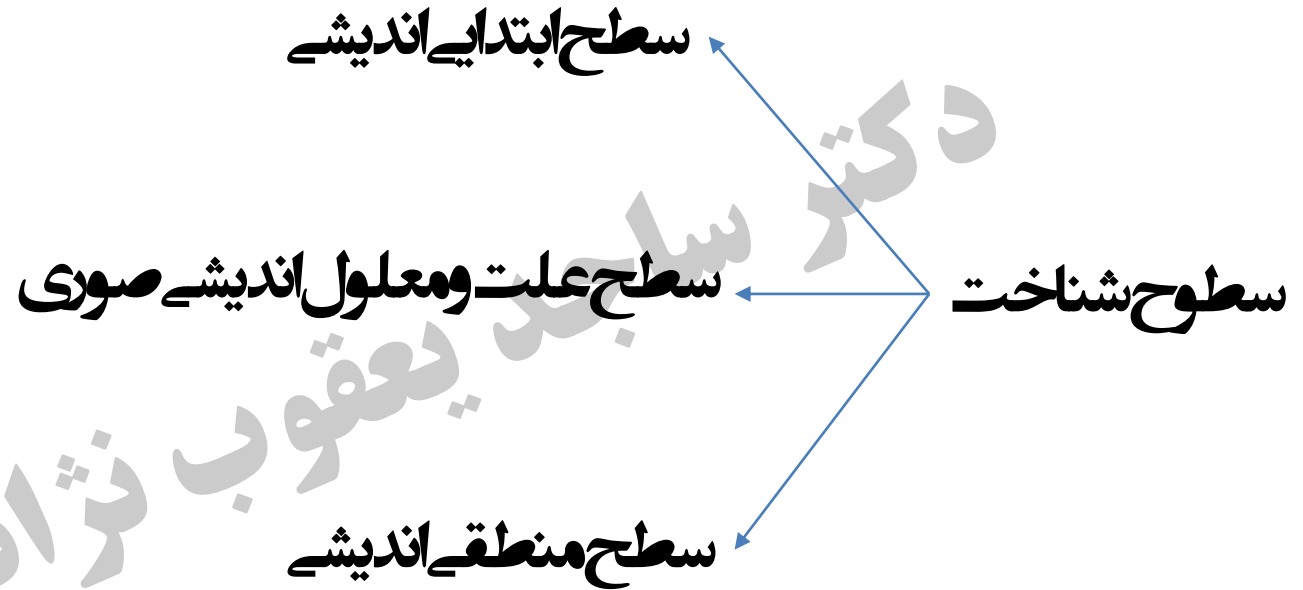
پوشش‌های پیوسته: صمیمیت
سیستم خود

شخصیت بخش‌ها

در آغاز نوباوگی و بعد در طول مراحل گوناگون رشد، افراد تصورات خاصی را از خودشان و دیگران اکتساب می‌کنند. این تصورات شخصیت بخشی نامیده می‌شوند.

سطوح شناخت در نظریه سالیوان

مراحل رشد در نظریه سالیوان

مراحل رشد در نظریه سالیوان

نوباوگه

کودک: پیدایی زبان نحوی / کودکان شخصیت بخشی های من را در پوشش خود واحدی ترکیب می کنند.

بچگه: نیاز به همسالان / سازش و همکاری / جهت گیری به سمت نوعی زندگی

پیش نوجوانه: دوره صمیمیت با یک فرد خاص / موجود اجتماعی شدن

اوایل نوجوانه: بلوغ / نقطه عطفی در رشد شخصیت

اواخر نوجوانه: دوره خودیابی / ترکیب صمیمیت و شهوت / رشد شیوه منطقی اندیشی

بزرگساله

ویکتور فرانکل: معنا جویی

انسان واکنش خود را در برابر رنج ها و سختی ها -
های ناخواسته و له پیش آمده و شرایط
محیط خود را انتخاب می کند و هیچ کس را
جز خود او یارای آن نیست که این حق را از او
بازستاند.

ساجد یعقوب نژاد

ساجد یعقوب نژاد
SAJED. Y AGHOOBNEZHAD

معنای زندگی

هر موقعیت از زندگی، فرصتے طلایے است کہ به انسان امکان دست و پنجه نرم کردن مے -
دهد. معنے حقیقے زندگی را در جهان پیرامون و گرداگرد خود باید یافت، نه در جهان درون
و ذهن و روان خود.

بنابر روش لوگو تراپی یا معنادرمانے، معنای زندگی را مے توان به سه شیوه کشف نمود:

۱- با انجام کاری ارزشمند؛

۲- با تجربه ی ((ارزش)) والا؛

۳- با تحمل درد و رنج.

دکتر ساجد یعقوب نژاد

ماهیت تحلیل وجودی

مهم‌ترین نیروی انگیزش در انسان سیری تکاملی می‌پیماید و سه مکتب وینر بازنتاب این تکامل است: "اصل لذت فرویدی، اصل راهنمای بچه‌ی کوچک است، اصل قدرت‌آدلی مربوط به نوجوان است و خواست معنا اصل انسان بالغ است".
تحلیل وجودی در واقع، وجود انسان را و حقیقت انسان بودن را در نهایت بر اساس مسئول بودن انسان تفسیر می‌کند.

ساجد یعقوب نژاد

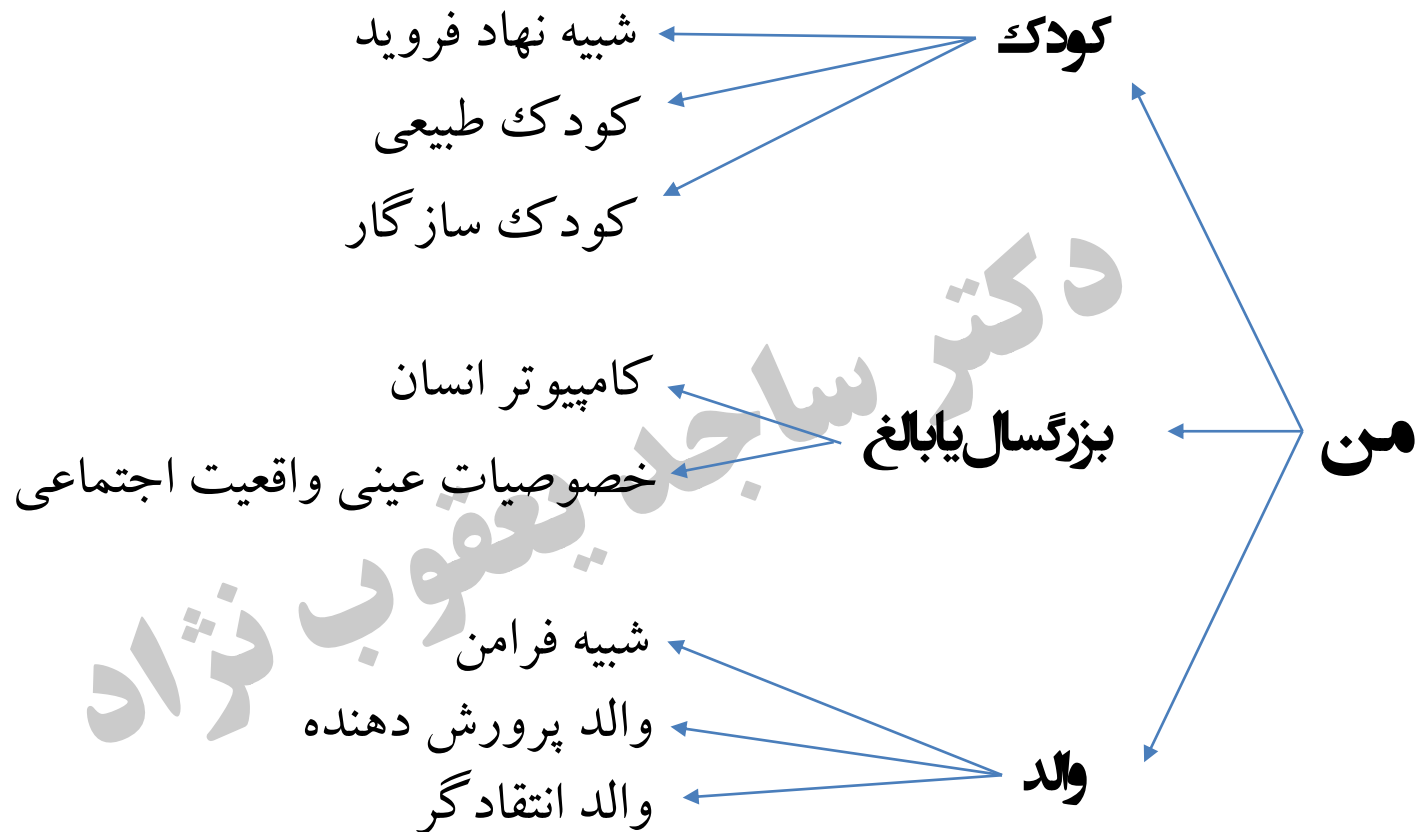
اریک برن: نظریه تحلیل تبدالی

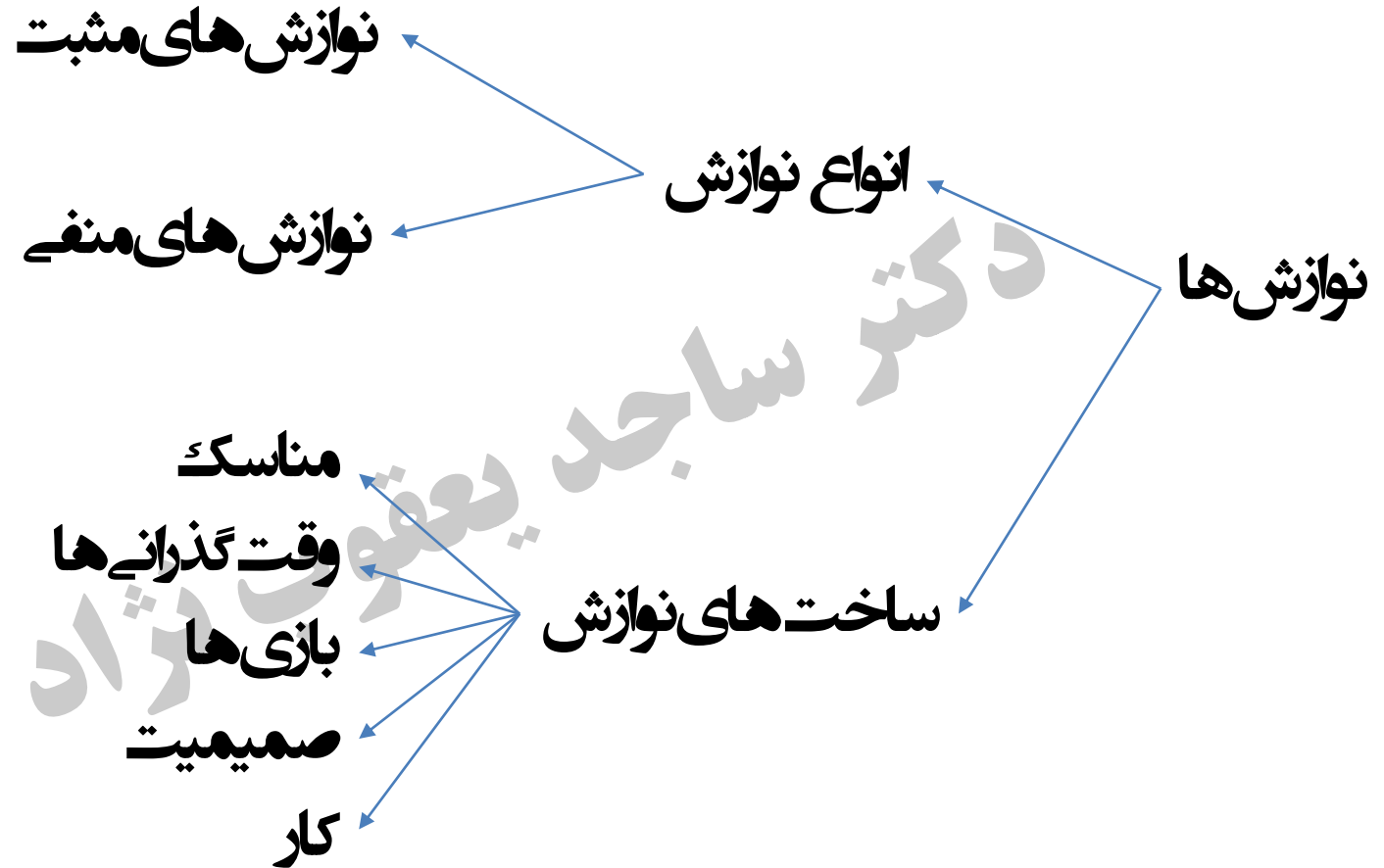
برای برن نقطه شروع وقتی بود که دو نفر به هم می‌رسند و یکی از آنها سر صحبت را با دیگری باز می‌کند. او این مواجهه را محرک رفتار متقابل می‌داند و واکنش طرف مقابل را پاسخ رفتار متقابل. شخصی که محرک را می‌فرستد، کنشگر است و فرستنده پاسخ، پاسخگر.

اندیشه‌های اصلی تحلیل تبدالی از چند جهت تحت تاثیر روانکاوی سنتی قرار می‌گیرد. اول، تحلیل تبدالی فرض را بر این می‌گیرد که رفتار تحت تاثیر ماده ناهشیار یا سرکوفته قرار دارد. دوم، نظریه مورد بحث این اندیشه را دربردارد که نیازهای که در دوران کودکی ارضا نشده اند تاثیر عمده‌ای بر شخصیت بزرگسال می‌گذارند. سوم، این نظریه وجود جوهر روان شناخته را در بزرگسال فرض می‌کند که به طرق فراوان بانهاد، من، و فرامن فروید مشابه هستند.

سه حالت "من" ازدیدگان برن

نوازش ها

موضع وجودی

من خوب هستم / تو خوب هستی

من خوب هستم / تو خوب نیستی

من خوب نیستم / تو خوب هستی

من خوب نیستم / تو خوب نیستی

موضع وجودی

دکتر ساجد یعقوب نزهاد

ماروین زاگرمین: هیجان خواهی

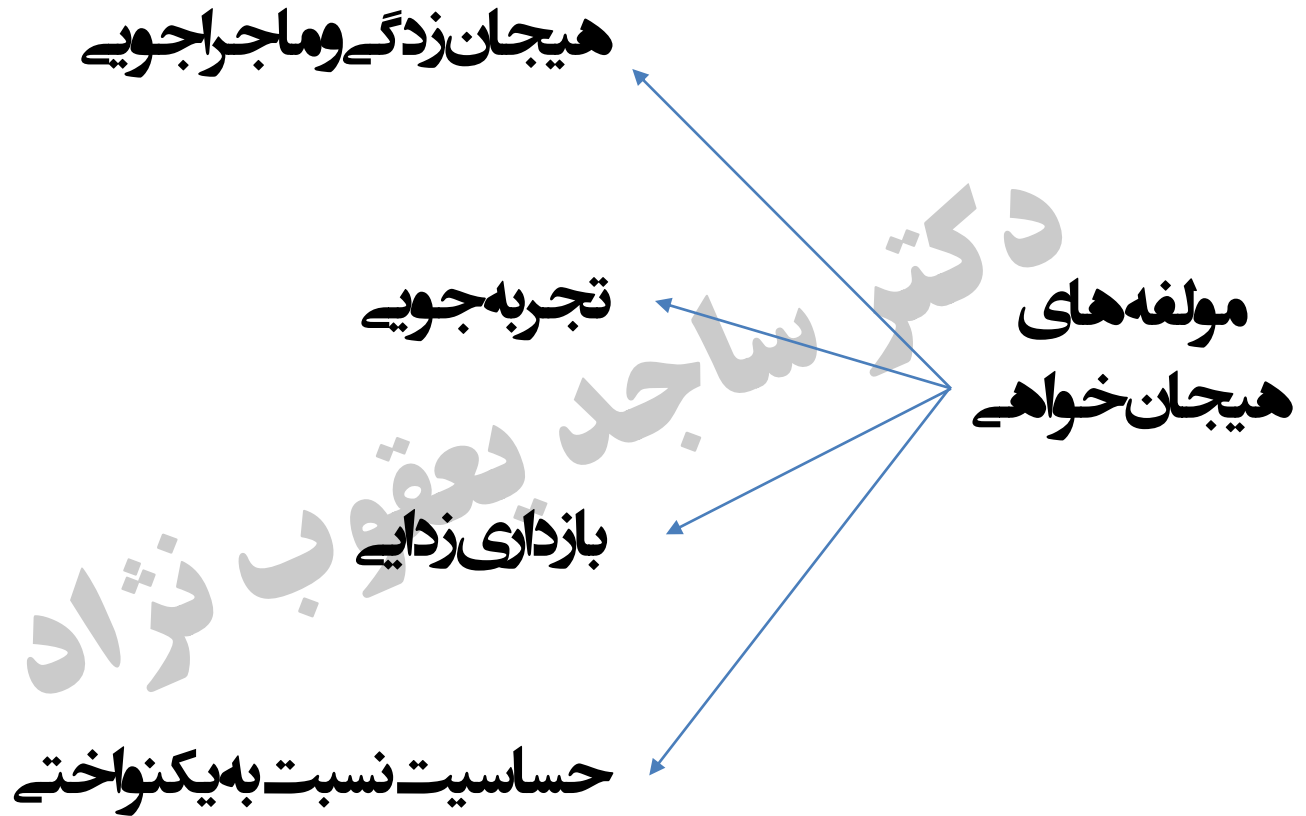

هیجان خواهی، مولفه ارثی نیرومندی دارد که ابتدا آیزنک به آن اشاره کرد. زاگرمین هیجان خواهی را به این صورت توصیف می کند: میل به: هیجان ها و تجربیات متنوع، تازه، پیچیده و شدید و تمایل به مخاطره جوی بدن، اجتماع، قانون و مال به خاطر چنین تجربه ای".

ساجد یعقوب نژاد

چهار مولفه هیجان خواهی

فهرست نظریه های شخصیت بررسی شده در کلاس شرح درس دکتر یعقوب نژاد

گردون آلپورت

ریموند کتل

هایس آیزنک

رابرت مک کری و پل کاستا

آرنولد باس و رابرت پلامین

اسکینر

آلبرت بندورا

جولیان راتر

والتر میشل

جورج کلی

زیگموند فروید

هاینر کوهاهات

ملائے کلین

مارگارت ماهر

کارل یونگ

آلفرد آدلر

هورنای

اریک فروم

هنری موری

اریکسون

آبراهام مازلو

کارل راجرز

سلیگمن

رولومے

های استک سالیوان

ویکتور فرانکل

اریک برن

ماروین زاکرمن

ساجد یعقوب نژاد

SAJED. Y AGHOOBNEZHAD